

# Volební program

pro volby do Poslanecké  
sněmovny Parlamentu ČR

2025

Pro dobrý život  
v naší zemi

**STAROSTOVÉ**

# Obsah

## 1. Ekonomika a daně

6

Udržitelnost veřejných financí 6

Znovuoživení ekonomiky 6

Podpora malých a středních podniků (SME) 7

Daně 8

Daňová správa 8

## 2. Průmysl, energetika, věda a výzkum

9

Průmysl 9

Energetika 10

Věda a výzkum 11

## 3. Vzdělávání

13

Kroky ke kvalitnímu vzdělávání 13

Lepší šance na vlastní rozvoj 13

Rodinné prostředí je důležité 14

Spolupracující vzdělávací systém 14

Smysluplné trávení volného času 15

## 4. Bezpečnost, obrana a veřejná správa

16

Odolná společnost 16

Profesionální a výkonná veřejná správa 17

Obranná politika 18

Migrace 19

Kybernetická bezpečnost a digitalizace státní správy 19

Partnerství obcí 19

Policejní sbory (reforma policie) 20

Nový koncept požární ochrany 21

Dobrovolní hasiči 21

## 5. Životní prostředí a zemědělství

22

Ochrana klimatu 22

Zdravá krajina 22

Vody a lesy 23

Odpad a ochrana před znečištěním 23

Zdravé potraviny 24

Dotační politika v zemědělství 25

## 6. Lidská práva a rovné šance

26

Rovnost žen a mužů 26

Boj proti domácímu násilí 26

Manželství pro všechny 27

Důstojný odchod ze života jako svobodné rozhodnutí 24

Menstruační chudoba 27

## 7. Sociální politika

28

Bydlení 28

Rodina 29

Důchody 30

Sociální služby 30

Sociální začleňování 31

Zaměstnanost 32

Ohrožené děti 33

## 8. Doprava a infrastruktura

34

Železnice jako páteř moderní dopravy 34

Posílení kvality a atraktivity veřejné dopravy 35

Dokončená dálniční síť a stabilní financování silnic 36

Kvalitní infrastruktura pro cyklistickou dopravu 37

Podpora a rozvoj vodní a letecké dopravy 38

Podpora vesmírných technologií 39

## 9. Digitalizace a regionální rozvoj

40

Atraktivní venkov 40

Vyrovnaní rozdílů mezi regiony 41

Dostupné nájemní bydlení 42

Meziobecní spolupráce 43

Přesun úřadů do regionů 44

Přeshraniční spolupráce 44

Spravedlivé rozpočtové určení daní (RUD) pro obce 45

## 10. Zdravotnictví

46

Dostupné, chytré, důvěryhodné a efektivní zdravotnictví 46

Prevence (podpora pohybu a zdravého životního stylu) 46

Duševní zdraví jako priorita v každém věku 48

Léková dostupnost 48

Vyvážená politika v návykovém chování 48

Zdravotně-sociální pomezí, paliativní péče 49

## 11. Sport a pohybová gramotnost

50

Sportovní a pohybové aktivity veřejnosti a zdravý životní styl 50

Podpora organizovaného sportu, jeho financování a kontrola 50

Sportovní a pohybové aktivity ve vzdělávání 52

Sportovní infrastruktura 53

## 12. Kultura a cestovní ruch

54

Média veřejné služby 54

Kreativní odvětví ekonomiky 54

Podpora živého umění a financování kultury 55

Podpora cestovního ruchu 55

## 13. Evropská unie a zahraniční politika

57

Základní principy naší zahraniční politiky 57

Evropská obrana 58

Implementace práva Evropské unie 59

Procesy v Evropské unii 60

## 14. Ústava a justice

61

Silný právní stát 61

Vymahatelnost práva a efektivní justice 62

Moderní a restorativní trestní justice 63

Efektivní a atraktivní volby 64

Akceschopná Poslanecká sněmovna 64

## 1. Ekonomika a daně

# Udržitelnost veřejných financí

## Cíle

- **Dlouhodobě udržitelný systém veřejných financí.** Stejně tak i systémy důchodového a zdravotního pojištění.
- **Efektivní systém veřejných institucí** bez zbytečných duplicít a fragmentace včetně pravidelného vyhodnocování.
- **Úprava systému veřejných financí tak, aby podporoval hospodářský růst.**

## Řešení

- Zhodnotíme, zda je skutečně potřeba zachovat stávající státní fondy. Ty, u kterých je to vhodné, plně začleníme do státního rozpočtu. Můžeme přitom postupovat podobně jako v případě zákona č. 94/2005 Sb., kterým byl zrušen Státní fond pro zúrodnění půdy.
- V rámci Národní rozvojové banky připravíme program pro obce, který jim nabídne bezpečné zhodnocení dočasně volných prostředků a zároveň možnost čerpat investiční úvěry. Inspirujeme se systémem stavebního spoření – obce, které právě nespotřebovávají své prostředky, budou moci spořit a jiné díky tomu investovat.
- Budeme systematicky sledovat a vyhodnocovat, jak stát hospodaří s penězi. Každou rozpočtovou kapitolu nebo program proto alespoň jednou za pět let podrobíme tzv. spending review, tedy důkladné revizi výdajů.
- Na aktuální požadavky spojené se zvýšením financování obrany budeme reagovat v souladu s koaliční dohodou o úpravě dluhového pravidla. Celkové výdaje státního rozpočtu pro roky 2026–2033 tak bude možné navýšit o částku, která překročí 2 % nominálního HDP určeného na obranu, jak stanoví příslušný zákon. Udržitelnost veřejných financí i nadále zůstane mezi našimi nejvyššími prioritami.

# Znovuoživení ekonomiky

## Cíle

- **Zajistit dlouhodobý hospodářský růst** v průměrné výši 3 % ročně v letech 2026–2029, a to díky snížení byrokracie, efektivnější státní politice a podpoře dostatečné a kvalitní pracovní síly.
- **Zajistit stejnou životní úroveň v celé republice** tak, aby čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele v nejchudším kraji neklesl v letech 2026–2029 pod 90 % průměru ČR.
- Realizace kroků uvedených v **Hospodářské strategii ČR: Česko do top 10.**

## Řešení

- Přijmeme politické rozhodnutí, že ČR zavede euro v nejbližším možném termínu s ohledem na povinné procesy. Do tří měsíců od voleb jmenujeme vládního zmocněnce pro vstup do ERM II a přijetí eura.
- Změnou zákona o rozpočtovém určení daní posílíme roli tzv. motivační složky – navýšíme podíl z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti odváděné plátcem daně, který se mezi obce rozděluje podle počtu zaměstnanců v obci, z dnešních 1,5 % až na 10 %. Přechod na tento systém bude rozložen do tří let (ve schématu 4 % – 3 % – 3 %).
- Zavedeme flexibilnější systém přijímání zahraničních pracovníků podle aktuálních potřeb trhu práce, včetně možnosti upravovat kvóty ve vybraných sektorech s dlouhodobým nedostatkem pracovní síly. Zavedeme také bodový systém, který bude na základě kvalifikace a bezpečnostních kritérií přidělovat uchazečům body – podle jejich počtu pak žadatel získá nebo nezíská pracovní vízum.
- Připravíme novelu zákona o zaměstnanosti ve vztahu k zaměstnávání cizinců, která zohlední připomínky soukromého sektoru i neziskových organizací zabývajících se legální migrací. Stanovíme jasné a časově únosné lhůty pro vyřízení žádostí o legální zaměstnávání cizinců.

- Budeme selektivně snižovat administrativní a jiné překážky při příchodu kvalifikované pracovní síly ze zahraničí – konkrétně tlakem na omezení neúměrných požadavků na výkon profesí cizinci (např. atestační nároky či nadměrně složité postupy nostrifikace diplomů a dalších profesních osvědčení). Propagaci práce v Česku budeme realizovat prostřednictvím oficiálních webových stránek zaměstnavatelů, Ministerstva průmyslu a obchodu a zastupitelských úřadů. Opatření ke snížení administrativních a časových nároků rozšíříme také na oblast přijímání zahraničních studentů. Současně budeme dbát na to, aby se zaměstnávání cizinců uskutěčňovalo korektně, v rámci oficiální ekonomiky, v souladu se zákoníkem práce a zákonem o zaměstnanosti – a bez jakýchkoli projevů vykořisťování či sociální diskriminace.
- Zavedeme start-up víza – speciální vízové programy pro zahraniční podnikatele, kteří chtějí založit své firmy v České republice. Usnadníme tak jejich vstup a pobyt, včetně pobytu jejich rodin.
- Urychlíme investice do dopravní infrastruktury formou partnerství veřejného a soukromého sektoru PPP (Public Private Partnership), podpořeného kvalitní přípravou a důkladnou ekonomickou analýzou.
- Zpracujeme mapu agend a procesů veřejné správy a do konce roku 2027 navrhne konkrétní změny včetně digitalizace. Cílem bude zefektivnění veřejné správy, snížení nákladů, zvýšení atraktivity pracovních pozic a uvolnění pracovního kapitálu – včetně zaměstnanců – ze státní správy do soukromého sektoru.

# Podpora malých a středních podniků (SME)

## Cíle

- **Posílit výkonnost a konkurenceschopnost malých a středních podniků,** včetně využití inovačního potenciálu a kultivace podnikatelského prostředí.

## Řešení

- Budeme snižovat administrativní a legislativní zátěž podnikatelů prostřednictvím nástrojů, jako je tzv. Podnikatelský balíček. Ten bude zahrnovat například zavedení databáze informačních povinností, jednotného formátu pro digitální účtenky, možnost výplat mezd v cizí měně nebo vytvoření jednotného portálu evidence kontrol. Dalším nástrojem bude zkrácení povolovacích lhůt.
- Podpoříme reformu institutu zaměstnaneckých akcií (ESOP) a upravíme jeho systém tak, aby posílil rozvoj start-upů.
- Vytvoříme síť regionálních inovačních center a podnikatelských inkubátorů nabízejících poradenské služby pro SME a start-upy včetně bezplatného exportního poradenství.
- Budeme podporovat rozvoj podnikavosti a podnikatelských dovedností ve školách. A to především formou odborných praxí a stáží studentů v podnicích, budováním sdílených dílen a tréninkových center pro výuku technických předmětů a edukaci mládeže v oblasti Průmyslu 4.0.
- Pomocí dotací a finančních nástrojů podpoříme regeneraci a revitalizaci brownfieldů nebo státních pozemků, které procházejí rekultivací nebo odstraňováním historických zátěží pro podnikatelskou infrastrukturu.
- Snížíme finanční náročnost pro nově začínající podnikatele a živnostníky.

# Daně

## Cíle

- **Daňový systém, který přispívá ke snížení nerovnosti ve společnosti** a k co nejvíce rovným šancím.
- **Daňový systém, který motivuje k práci, podnikání, zdravému a ekologickému životnímu stylu a ke spoření na stáří** a zároveň odrazuje od krátkodobých pronájmů, pořizování investičních nemovitostí a odlivu zisků do zahraničí.
- **Posílení daňové autonomie a daňových příjmů samospráv.**

## Řešení

- U daně z příjmu fyzických osob upravíme daňovou progresi a převedeme slevu na poplatníka do bonusu, který budeme pravidelně valorizovat. Tím získáme dodatečné příjmy do veřejných rozpočtů, snížíme nerovnost ve společnosti a zvýšíme motivaci k práci.
- Zavedeme daň ze slazených nápojů podle tzv. polského modelu – tedy spotřební daň ve výši 3,4 Kč/l pro nápoje s hustotou cukru 50 g/l a variabilní složku ve výši 0,35 Kč/l za každých 10 g/l cukru nad tuto základní hranici.
- Budeme pravidelně valorizovat daňový odpočet investic na stáří a rozšiřovat jeho uplatnění o nové typy produktů, jako je například dlouhodobý investiční produkt (DIP) nebo pojištění dlouhodobé péče. Zároveň budeme pravidelně valorizovat nebo podle potřeby upravíme výši poplatků za dobývání nerostných surovin a u mýta.

# Daňová správa

## Cíle

- **Stabilní a efektivní daňový systém s dobře fungující správou**, který pružně a účinně potírá daňové úniky, včetně nově vznikajících. Prioritou je udržet podnikatelské subjekty v běžné ekonomice a nevytlačovat je do ekonomiky šedé.

## Řešení

- Účinnost daňových změn, kromě těch, které napravují chyby systému nebo daňový systém významně vylepšují, budeme nastavovat tak, aby vždy platily alespoň jeden celý kalendářní rok od jejich vydání ve Sbírce zákonů.
- Dokončíme projekt Jednotného inkasního místa.
- Od 1. 1. 2027 spustíme projekt dobrovolné e-fakturace, kdy dodavatel zašle fakturu do státního centrálního datového skladu a odběratel si ji odtud stáhne. Tím snížíme náklady na implementaci do podnikových systémů, omezíme daňové úniky a potřebu daňových kontrol a zároveň usnadníme přechod na povinný systém, který má být v Evropské unii zaveden do roku 2035.

# 2. Průmysl, energetika, věda a výzkum

# Průmysl

## Cíle

- **Překonání mid-tech pasti, tedy posun českého průmyslu na vyšší technologickou úroveň.** Tento cíl zahrnuje realizaci doporučení z aktualizované národní strategie umělé inteligence, rozvoj biotechnologií, přechod k automatizovaným výrobním procesům a podporu podniků při rozšiřování tradičních výrobků o digitální služby. Klíčovým prvkem je transformace automobilového sektoru směrem k elektrifikaci a digitalizaci.
- **Realizace strategických investic do komercializace klíčových technologií a zjednodušení povolovacích procesů** při investicích veřejného zájmu.
- **Vytvoření uceleného systému sběru a vyhodnocování zpětné vazby od průmyslu** a využití těchto dat v exekutivním i legislativním procesu.
- Realizace kroků uvedených v **Hospodářské strategii ČR: Česko do top 10.**

## Řešení

- Přidělíme významné finanční prostředky na nasazení inovací v oblasti podpory státní a veřejné správy. Pro inovace v této oblasti máme k dispozici program TAČR Beta, chybějí však prostředky k následnému masivnímu zavádění vhodných inovací do praxe. Stát tím získá moderní technologie, komerční subjekty naopak zlepší své cash-flow na začátku projektu a získají důležitou referenční zakázku.
- Zřídíme Národní koordinační centrum ochrany duševního vlastnictví po vzoru USA. Logickým krokem je umístit tuto instituci pod Úřad průmyslového vlastnictví.
- Významně rozšíříme síť vědeckých diplomatů.
- **Zvýšíme financování výzkumu a vývoje.** Zajistíme vyšší rozpočty pro výzkumné instituce a inovační programy s cílem podpořit technologie, které jsou a budou žádané. V případě TAČR a GAČR zdvojnásobíme rozpočet – tedy

ho navýšíme přibližně o 11 mld. Kč. U Akademie věd zvýšíme rozpočet o 50 %, což představuje necelé 4 mld. Kč. Přidáním prostředků také v rozpočtech jednotlivých ministerstev (cca 15 kapitol se samostatnou položkou na vědu) zvýšíme celkový rozpočet na vědu a výzkum o 50 %, tedy zhruba o 25 mld. Kč. Česká republika by si měla jasně definovat technologické priority s ohledem na stav svého průmyslu a odbornou expertizu vysokých škol v mezinárodním kontextu. Právě tyto oblasti budeme cíleně podporovat v jejich dalším rozvoji.

- **Zaměříme se na daňové pobídky pro investice do technologií.** Prioritou bude poskytování daňových úlev firmám, které investují do modernizace výrobních procesů, digitalizace a ekologických technologií. Upřednostníme daňové úlevy před investičními dotacemi.
- **Zjednodušíme administrativní procesy a snížíme nadměrnou regulaci**, zejména při registraci a získávání povolení pro nové technologie a inovace, abychom urychlili jejich přenos do praxe.
- **Zavedeme program Zóny příležitosti**, který umožní podnikům investovat v ekonomicky znevýhodněných oblastech s využitím daňových výhod, nikoli pomocí jednorázové dotační podpory.
- **Podpoříme malé firmy** prostřednictvím programů Small Business Innovation Research (SBIR), které poskytují financování malým firmám na výzkum a inovace. Zároveň zajistíme výhodné podnikatelské půjčky pro malé a střední podniky.
- **Zjednodušíme administrativu:**
  - **Snížíme byrokracii:** Zákon o zjednodušení podnikání má za cíl odstranit zbytečné administrativní překážky a zjednodušit procesy pro podnikatele. Minimálně pro začínající podnikatele zajistíme zjednodušené legislativní a finanční podmínky – například možnost placení daní v paušální formě i pro s.r.o.
  - **E-portál pro podnikatele:** Vytvoříme jednotný on-line portál, na kterém budou moci podnikatelé jednoduše a přehledně vyřizovat všechny povinné náležitosti.
- **Povedeme dialog se zástupci průmyslu:**
  - **Průmyslové konference a fóra:** Budeme pořádát akce, na kterých budou zástupci státu a průmyslu pravidelně diskutovat o aktuálních výzvách, trendech a návrzích řešení.

# Energetika

## Cíle

- **Zrychlení a navýšení kapacity propojení přenosových sítí** s okolními státy.
- Snižování energetické náročnosti konečných spotřebitelů a podpora využívání účinných zdrojů energie.
- **Rozvoj kapacit pro akumulaci energie.**
- Zvyšování podílu větrných elektráren v energetickém mixu.
- Posilování distribuční sítě za účelem zajištění dostatečné připojitelnosti lokálních zdrojů a rozšíření možností sdílení energie.
- Příprava plynové infrastruktury na budoucí využívání vodíku.
- **Dodržení harmonogramu dostavby jaderné elektrárny Dukovany** a podpora zapojení českých firem do její výstavby.
- **Postupný přechod od investiční k provozní podpoře vybraných energetických zdrojů** s cílem zvýšení podnikatelské předvídatelnosti.
- **Urychlení energetické tranzice v oblasti teplárenství** za účelem zachování funkčních soustav centrálního zásobování teplem, které dosahují vyšší efektivity při výrobě.
- Rozvoj infrastruktury pro nabíjení elektromobilů.

## Řešení

- **V rámci Evropské unie budeme prosazovat** společné nákupy plynu a zvýšení diverzifikace surovinových a energetických dodavatelů. Zasadíme se o přechod od systému emisních povolenek ke zdanění emisí CO<sub>2</sub> a otevřeme debatu o funkčnosti současného modelu určování finální ceny elektřiny na burze. Tyto cíle budeme prosazovat prostřednictvím jednání Evropské rady, v Radě EU a skrze naše zástupce v orgánech EU.

- **Posílíme pravomoci a nezávislost Energetického regulačního úřadu (ERÚ).** Odstraníme jeho finanční závislost na státním rozpočtu – ERÚ bude i nadále financován z povinných poplatků účastníků trhu, což mu umožní udržet si nezávislost a přilákat odborníky potřebné pro systematické změny (např. v oblasti tarifů, kontrol či legislativních návrhů).
- ERÚ bude dohlížet na přiměřenost dlouhodobých kontraktů nakoupených a prodaných obchodníky s energiemi, přičemž kritéria přiměřenosti stanoví s ohledem na mezinárodní situaci – obdobně jako ČNB definuje kapitálovou přiměřenost u bank. Zvýšíme kontrolní roli ERÚ vůči distributorům, přičemž investice realizované ze strany distributorů budou propláceny zpětně po prověření jejich oprávněnosti.
- **Zvýšíme předvídatelnost regulovaných cen stanovených ERÚ.** Dosáhneme toho úpravou účetních odpisů v energetice a teplárenství, posunem vydání cenového rozhodnutí dále od konce roku a zavedením každoročního výhledu regulovaných cen na dva roky dopředu.
- **Správu všech dotačních programů v oblasti energetiky převezme Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO).** MPO bude zároveň odpovídat za kontrolu efektivity podpory a dotací ve vztahu k naplňování cílů schválené energetické koncepce.
- **Podpoříme sdílení elektrické energie prostřednictvím snížení distribučních poplatků.** U sdílené energie z obnovitelných zdrojů bude výše distribučního poplatku zohledňovat vzdálenost mezi místem výroby a spotřeby.
- **Investujeme do navýšení kapacity propojení přenosových sítí s okolními státy a do posílení distribučních soustav.** Navrhujeme úpravu účetních odpisů pro tyto investice – prodloužení doby odepisování pomůže stabilizovat tempo růstu regulovaných poplatků na přijatelnou a predikovatelnou úroveň. V oblasti daňových odpisů navrhujeme zavedení možnosti nadlimitních odpisů, které se promítají do zisku firem a motivují je k investicím. Pokud firmy do svého rozvoje neinvestují, nevzniká jim možnost tyto nadlimitní odpisy uplatnit. To zároveň šetří administrativní náklady státního rozpočtu, do kterého tak nemusejí být na dotační podporu vybrány finanční prostředky, nemusejí být přerozděleny a následně se nemusí kontrolovat jejich užití. Kontrola se soustředí pouze na správné uplatnění odpisů ze strany finančního úřadu.

- **Navýšíme kapacitu distribuční soustavy** zavedením principu „use it or lose it“ – připravované projekty obnovitelných zdrojů budou muset být dokončeny ve stanoveném časovém plánu, aby zbytečně dlouho neblokovaly kapacitu sítě.
- Dotační podporu pro velké projekty obnovitelných zdrojů podmíníme povinností vybudovat odpovídající kapacitu pro akumulaci energie.
- **Navrhujeme úpravu tarifní struktury** ze strany ERÚ, která bude lépe odrážet skutečné zatížení sítě – jak z hlediska místa, tak času – a podpoří agilní chování na straně poptávky. Současně navrhujeme změnu výpočtu koncové ceny energie tak, aby byl jednodušší, přehlednější a lépe porovnatelný pro spotřebitele – cílem jsou maximálně 3 až 4 položky tvořící výslednou cenu.
- **Posílíme pravomoci ERÚ** při získávání dat o kapacitách sítě a při kontrole transparentnosti obchodníků a distributorů elektřiny. Rezervační poplatky za připojení budou dočasným příjmem ERÚ a celý proces připojení, včetně nakládání s rezervovanými síťovými kapacitami, musí být výrazně transparentnější. ERÚ bude distributorům proplácet pouze skutečně realizované a doložené investice.
- Zajistíme **fyzické zahájení stavby pátého bloku jaderné elektrárny Dukovany** v roce 2029, v souladu se smlouvou s dodavatelem a při dodržení předpokládaného modelu financování.
- **Upravíme legislativu tak, aby bylo možné v budoucnu využívat malé modulární reaktory (SMR)** i mimo současné lokality Temelína a Dukovan, zejména v místech dnešních uhelných elektráren a tepláren, kde lze využít stávající infrastrukturu.
- **Podpoříme výstavbu nových zdrojů energie.** Zlepšíme investiční prostředí zavedením provozní podpory pro větrné elektrárny, což umožní vyšší zapojení soukromého kapitálu díky lepší dostupnosti bankovního financování.
- Zrychlíme výstavbu paroplynových zdrojů na místech bývalých uhelných elektráren.
- Rozšíříme využití aukčních mechanismů pro rozvoj větrné energie a zapojení dalších obnovitelných zdrojů – například biometanu z biologicky rozložitelných odpadů – do elektrizační soustavy.

- V oblasti teplárenství upravíme pravidla pro stanovení regulované ceny tepelné energie. Navrhujeme prodloužení minimální doby účetních odpisů teplárenských investic, aby byla výsledná cena tepla stabilní i při nutnosti zvýšených investic v transformačním období. V případě daňových odpisů navrhujeme jejich zrychlení, čímž zvýšíme motivaci k realizaci potřebných opatření. Zavedeme možnost nadlimitních odpisů jako novou formu podpory transformace teplárenství. Tento nástroj nezatíží státní rozpočet administrativně ani finančně – kontrolu bude nadále vykonávat finanční úřad.

# Věda a výzkum

## Cíle

- Sjednocení řízení vědy, výzkumu, inovací a vysokého školství pod ministra pro inovace, vědu a vysoké školy.
- Stanovení prioritních oblastí rozvoje české vědy a soustředění významné části národních prostředků na jejich financování.
- Podpora komercializace výsledků výzkumu.

## Řešení

- Sjednotíme kompetence a kapacity v oblasti vědy, výzkumu, inovací a vysokého školství pod jedno politické vedení – **ministra pro inovace, vědu a vysoké školy – od ledna 2027.**
- Tato změna bude vyžadovat novelizaci kompetenčního zákona (zákon č. 2/1969 Sb.) a přesun agend základního a orientovaného výzkumu z různých resortů (zejména MŠMT, dalších ministerstev a Úřadu vlády) pod gesci nově zřízeného ministerstva.
- V návaznosti na to bude nutné upravit také legislativní rámec výzkumu a vývoje – buď novelizací stávajícího zákona č. 130/2002 Sb., nebo jeho nahrazením novým předpisem.
- **Určíme hlavní priority rozvoje české vědy.** Do konce roku 2026 přijmeme aktualizovaný strategický dokument Priority českého orientovaného výzkumu, ve kterém bude stanoveno maximálně pět klíčových oblastí.

- Do konce roku 2026 aktualizujeme také RIS3 strategii s cílem výrazně zredukovat počet priorit a zaměřit se na oblasti s nejvyšším potenciálem přínosu.
- V zákoně o státním rozpočtu zřídíme samostatnou rozpočtovou kapitolu pro nového ministra pro inovace, vědu a vysoké školy. V této kapitole budou vyčleněny prostředky v řádu miliard korun pro každou z hlavních priorit. Další způsob alokace těchto prostředků bude předmětem odborné diskuze se specialisty – klíčové je, aby finance byly jednoznačně vyčleněné a nebylo možné je přesouvat na jiné účely. Stávající rozpočtové kapitoly pro Grantovou agenturu ČR (GAČR) a Technologickou agenturu ČR (TAČR) zůstanou zachovány.
- V rámci této kapitoly vyčleníme prostředky v řádu miliard korun na zřízení podpůrného fondu. Na peníze z tohoto fondu vznikne automatický nárok v případě, že žadatel podal grant do vybraného seznamu prestižních mezinárodních programů (např. EU Horizon, NSF či NIH v USA) a jeho projekt získal pozitivní hodnocení – i pokud nezískal samotné financování. Cílem je motivovat české vědce k častějšímu zapojení do nejprestižnějších grantových soutěží mimo ČR.
- Pod ministrem pro inovace, vědu a vysoké školy zřídíme certifikační autoritu pro privátní výzkum. Každý soukromý subjekt, který tuto certifikaci obdrží, získá nezpochybnitelný nárok na daňové osvobození své výzkumné činnosti – včetně podnikové části zdanění mzdových nákladů pro vědecký a technický personál. Pokud subjekt zneužije tento režim (např. uvede jako vědeckého nebo technického pracovníka osobu, která takovou činnost fakticky nevykonává), certifikace mu bude odebrána a po dobu tří let nebude mít možnost o ni znovu žádat.
- Všechny státní instituce budou mít povinnost spravovat své grantové programy prostřednictvím poskytovatelů ze stanoveného seznamu. S výjimkou Grantové agentury ČR a Agentury pro zdravotnický výzkum budou všechny ostatní instituce povinně využívat k technické správě svých grantových programů infrastrukturu Technologické agentury ČR. Velcí poskytovatelé tento systém již využívají, menší instituce jej dosud často vedou nejednotně a nepřehledně.

### 3. Vzdělávání

## Kroky ke kvalitnímu vzdělávání

### Cíle

- **Vyhodnocení a případná úprava pilotního roku revidovaných rámcových vzdělávacích programů (RVP)** s cílem zajistit jejich skutečnou aktualizaci, redukci obsahu, základní implementační podporu a návazné revize středoškolského kurikula, aby se školní vzdělávací dokumenty staly srozumitelným a živým nástrojem výuky.
- **Vytvoření motivačního a spravedlivého systému profesního růstu pedagogů**, který podpoří ředitele, učitele a další pracovníky ve vzdělávání v soustavném rozvoji, umožní ohodnocení kvalitní práce a zajistí přístup ke vzdělávání v klíčových a aktuálních oblastech.
- **Příprava návrhu změn v ověřování dosažených výsledků učení** na základních a středních školách na základě dat, zkušeností z praxe a odborné diskuse.

### Řešení

- Vyhodnotíme pilotní ověření modelových školních vzdělávacích programů, které bude probíhat v průběhu roku. V případě potřeby odložíme povinný náběh, zadáme úpravy výstupů a podpoříme vytvoření dalších materiálů, aby byl začátek výuky podle nových RVP dostatečně podpořen.
- Aby se školní vzdělávací program stal skutečně používaným a živým dokumentem, snížíme míru povinných podrobností a zjednodušíme proces jeho aktualizace.
- Zaměříme činnost středního článku také na podporu zřizovatelů, aby mohli efektivně plnit svou roli, zejména při výběru a odměňování ředitelů škol.
- Zajistíme, aby měl ředitel školy k dispozici alespoň 20 % platových prostředků na odměňování kvalitních pedagogických pracovníků, kteří se aktivně rozvíjejí a pracují na svém profesním růstu.

- Po předchozí odborné diskusi se zástupci škol zavedeme kariérní systém rozvoje pedagogů, který umožní po určité době a na základě vícestranného posouzení postup do vyšší platové třídy. Zároveň vytvoříme příležitosti, jak zapojit zkušené učitele a ředitele do zlepšování kvality celého systému.
- Zavedeme systém banky volných hodin jako alternativu ke snižování vyučovací povinnosti u konkrétních pozic, podobně jako je tomu dnes u zástupců ředitele.
- Každý rok podpoříme realizaci kurzů pro pracovníky ve školství zaměřených na aktuální témata, jako jsou umělá inteligence, motivující hodnocení, rozvoj pohybové a finanční gramotnosti nebo klíčových kompetencí vedoucích k podnikavosti.
- Ukotvíme ověřování výsledků vzdělávacího procesu v 9. ročníku a v návaznosti na něj upravíme systém přijímacího řízení na střední školy a následně také podobu maturitní zkoušky.

## Lepší šance na vlastní rozvoj

### Cíle

- **Zajištění možnosti provádět včasnou diagnostiku už v mateřské škole** za účelem poskytnutí specifické podpory dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, dětem z méně podnětného prostředí i talentovaným dětem, a to v souladu s jejich individuálními vzdělávacími potřebami.
- **Úzká spolupráce školních poradenských pracovišť, pedagogicko-psychologických poraden, speciálněpedagogických center** a dalších obdobných institucí s cílem poskytovat vyučujícím, žákům i rodičům efektivní a cílenou podporu při volbě vzdělávacích strategií v potřebných situacích, a to díky posílenému personálnímu zajištění a možnosti terénní práce.
- **Zajištění přístupu škol k informacím nezbytným pro přijetí vhodných opatření**, která umožní kvalitní vzdělávání žáků se specifickými potřebami i bez nich. Umožnění žákům vybrat si střední školu na základě znalosti vlastních výsledků z testů.

## Řešení

- Rozšíříme povinné předškolní vzdělávání na dva roky – zachováme vzdělávací alternativy a zároveň zajistíme docházku i u dětí z nepodnětného prostředí.
- Definujeme systémová i individuální podpůrná opatření pro děti se specifickými potřebami v mateřských školách na základě diagnostiky.
- Lépe propojíme poradenská zařízení v rámci jednotlivých regionů, stanovíme standardy jejich personálního zajištění podle počtu žáků a zajistíme odpovídající financování. Zároveň podpoříme vznik mobilních týmů, které budou pracovat přímo v terénu s rodiči, žáky a učiteli.
- Zajistíme, aby škola měla nárok na informace z vyšetření žáka týkající se jeho specifických vzdělávacích potřeb, a ve výjimečných případech jí umožníme iniciovat takové vyšetření.
- Stanovíme minimální složení podpůrných týmů ve školách s ohledem na rozdílné podmínky a potřeby jednotlivých škol. Zaměříme se zejména na zajištění dostatečných příležitostí k doučování pro děti z nepodnětného prostředí.
- Podpoříme vznik vzdělávacích programů pro učitele, aby uměli lépe rozpoznat nadané děti a pracovat s nimi.
- Podpoříme model speciálních tříd v běžných školách před zřizováním speciálních škol.
- Na základě šetření zaměřeného na motivaci žáků při výběru oboru středního vzdělávání budeme s kraji diskutovat o potřebě rozšiřování kapacit všeobecného vzdělávání, například lyceí.

## Rodinné prostředí je důležité

### Cíle

- Vytvoření legislativního rámce podporujícího zavádění ověřených metod práce s rodinou v systému sociálně-právní ochrany dětí.
- Postupné přibližování náhradní péče podmínkám rodinného prostředí a zajištění

odpovídajícího ohodnocení profesionálů, kteří tuto náročnou péči kvalitně poskytují.

## Řešení

- Zavedeme ambulantní ústavní péči formou pobytu profesionála v domácnosti.
- Omezíme maximální počet dětí v jedné skupině v ústavní péči.
- Navážeme na rozvolnění podmínek počtu skupin v jednom areálu i u dalších typů ústavní péče.
- Upravíme normy řídící chod v ústavní péči (např. hygienické, stravovací apod.) tak, aby se jejich provoz mohl více přiblížit rodinnému prostředí.
- Ukotvíme podmínky pro dlouhodobou profesionální náhradní rodinnou péči a vzdělávání těchto profesionálů.

## Spolupracující vzdělávací systém

### Cíle

- Možnost systematického zapojení zaměstnavatelů v regionech do tvorby vzdělávacího obsahu, zajištění profesní přípravy na školách a fungování systému kariérového poradenství.
- Využívání shromážděných dat ve vzdělávacím systému ke kvalitnímu rozhodování a nastavení podporujícího, ale udržitelného financování. Jednorázové vkládání dat do systému a jejich sdílení mezi zainteresovanými institucemi. Zajištění intuitivnosti a bezpečnosti aplikací pro sběr dat.
- Motivace obcí ke společnému plánování, budování a řízení kapacit škol za účelem zajištění srovnatelného přístupu dětí ke vzdělávání v rámci logicky a regionálně provázaného území.

## Řešení

- Zástupce zaměstnavatelských svazů zapojíme do školských rad středních odborných škol a do plánování profesních bakalářských studijních programů.

- Daňově zvýhodníme zaměstnavatele, kteří systematicky podporují regionální školy, a společně připravíme úpravy legislativy pro zlepšení fungování duálního vzdělávání.
- Kariéroví poradci budou mít možnost se scházet se zástupci zaměstnavatelských svazů a systematicky s nimi spolupracovat.
- Zajistíme dostupnější studium na vysoké škole prostřednictvím úprav stipendií, zvýhodněných půjček a podmínek pro studium v zahraničí. Současně podpoříme motivaci studentů k dokončení studia ve standardní době.
- Propojíme informační systémy tak, aby rozhraní bylo uživatelsky přívětivé, umožňovalo jednorázové zadání údajů a vyžadovalo pouze ta data, která nelze získat z jiných státních registrů.
- Ve spolupráci s odborníky a samosprávami vypracujeme standard vybavenosti území školami a školskými zařízeními tak, aby byl zajištěn rozumný přístup ke kvalitnímu vzdělávání na všech stupních. Na jeho naplňování se bude výrazně podílet stát.
- Zřídíme fond pro investice do vzdělávací infrastruktury, který podle jasně stanovených kritérií podpoří výstavbu potřebných škol. Poskytnutí prostředků podminíme zpracováním konsenzuální strategie rozvoje kapacit na daném území.

## Smysluplné trávení volného času

### Cíle

- Zlepšení podmínek pro činnost spolků pracujících s dětmi, mladými lidmi, seniory a členy společnosti z ohroženého nebo znevýhodněného prostředí – včetně zjednodušení administrativy a zajištění víceletého financování v prioritních oblastech.
- Podpora různých forem dobrovolnictví a občanské angažovanosti. Výsledky neformálního vzdělávání dobrovolníků a dobrovolnic budou uznatelné ve formálním vzdělávání i uplatnitelné na trhu práce.
- Propojování škol se spolkovou činností a poskytování zázemí i programů pro místní komunitu, včetně využívání prostor škol v odpoledních hodinách po ukončení výuky.

## Řešení

- Zavedeme víceleté financování s minimální administrativní zátěží a automatickou valorizací pro certifikované organizace, které dlouhodobě kvalitně pracují s mládeží. Pro ostatní organizace zachováme stávající dotační schéma.
- Zdvojnásobíme finanční podporu činnosti organizací zaměřujících se na volnočasové aktivity dětí a mládeže.
- V souvislosti se zavedením tzv. dětského certifikátu zrušíme povinnost předkládat posudky o zdravotní způsobilosti pro vedoucí dětských táborů.
- Zavedeme možnost získávat mikrocertifikáty i v rámci neformálního vzdělávání, které budou uznávány minimálně v rámci veřejných institucí.
- Po diskusi se zřizovateli a řediteli škol upravíme legislativní rámec tak, aby bylo snazší využívat školní prostory pro komunitní aktivity.
- Zavedeme panely mládeže i na dalších ministerstvech po vzoru MŠMT a jejich koordinací i agendou týkající se mládeže pověříme vládního zmocněnce.

## 4. Bezpečnost, obrana a veřejná správa

# Odolná společnost

## Cíle

- **Rozvoj modelu sdílené bezpečnosti** jako nezbytného předpokladu pro efektivnější reakci a připravenost na krizové situace, mimořádné události, bezpečnostní ohrožení a rizikové momenty.
- **Posílení odolnosti společnosti jako klíčového předpokladu pro demokratické fungování země.** Cílem je připravená společnost schopná reagovat na krizové stavy a různé typy hrozeb. To zahrnuje aktualizaci infrastruktury, vybavenosti pro krizové situace a zajištění předvídatelného financování vnitřní bezpečnosti, která denně chrání životy občanů a čelí stále složitějším hrozbám – od fyzické bezpečnosti až po kybernetické útoky a hybridní hrozby.
- **Strategická komunikace státu jako nástroj stability** zahrnuje zajištění adekvátních lidských, finančních a technických zdrojů pro její systematické provádění a zlepšení koordinace státních institucí v této oblasti.
- **Začlenění mediálního vzdělávání a posilování odolnosti občanů vůči dezinformacím do rámcových vzdělávacích programů.** Součástí opatření je podpora vzdělávání pedagogů a vytvoření systematické metodické podpory. Podporovány budou také neziskové organizace působící v oblasti mediální gramotnosti a hybridních hrozeb. Cílem je systematické vzdělávání veřejnosti a její připravenost na krizové situace.
- **Duševní zdraví občanů bude jedním z pilířů silné společnosti.** Budeme pokračovat v realizaci programu Bezpečné dětství, jehož cílem je ochrana dětí před násilím prostřednictvím souboru opatření v oblasti bezpečnosti, justice, zdravotnictví, školství a sociální pomoci. Vzdělávání o duševním zdraví začleníme do školních osnov se zaměřením na zvládání krizových situací a rozvoj psychologické odolnosti.

## Řešení

### Koncept 72 hodin připravenosti

- Zavedeme koncept „72 hodin“, který občanům poradí, jak se připravit na mimořádné události – vytvořit si plán, mít doma zásoby a osvojit si základy zvládání krizí. Díky tomuto přístupu budou občané připraveni, a tudíž méně zaskočení krizovými situacemi, budou lépe čelit následkům katastrof, chránit sebe i své rodiny v těžkých časech a umožní složkám integrovaného záchraného systému soustředit se v prvních chvílích mimořádné události na pomoc nejzranitelnějším a opravu krizové infrastruktury.
- Přístup postavíme na spolupráci mezi státními institucemi, veřejností a jednotlivci s cílem dosáhnout maximální úrovně bezpečnosti ve společnosti. Zaměříme se na posílení všímavosti (awareness), pozornosti (attention) a připravenosti (preparedness) občanů reagovat na bezpečnostní hrozby.
- Úkolem státu bude vytvořit podporující prostředí pro rozvoj těchto kompetencí a zajistit metodické vedení i potřebné zdroje.
- Zasadíme se o zvýšení společenské rezilience prostřednictvím spuštění české verze konceptu 72 hodin. Připravíme návod s osvědčenými postupy (best practice) přizpůsobený českým potřebám a podmínkám a budeme jej distribuovat do domácností.
- Vytvoříme systém školení pro širokou veřejnost se zapojením expertů.
- Prověříme možnosti navázání spolupráce se soukromým sektorem při sestavení základní sady krizových potřeb, jako jsou sanitární potřeby, powerbanky, bateriové rádio nebo osvětlení.

### Strategická komunikace státu

- Podpoříme vznik samostatných oddělení strategické komunikace na klíčových ministerstvech a zajistíme jejich financování na úrovni odpovídající závažnosti hybridních hrozeb. Vytvoříme ucelený systém školení zaměstnanců v oblasti strategické komunikace a práce s dezinformacemi. Navýšíme rozpočet tak, aby bylo možné provádět kvalitní monitoring dezinformačních kampaní a zajistit schopnost rychlé reakce.

- Národní centrum pro hybridní hrozby bude kombinovat expertní analýzy dezinformačních kampaní a poskytovat ověřené informace veřejnosti i médiím. Centrum se stane veřejnou informační platformou pro odhalování dezinformací a tvorbu edukativních kampaní. Klíčové bude aktivní zapojení expertů z oblasti bezpečnosti, komunikace, IT a psychologie.

### Mediální vzdělávání a odolnost občanů vůči dezinformacím

- Vytvoříme meziresortní pracovní skupinu, která bude koordinovat spolupráci mezi vládou, neziskovým sektorem a vzdělávacím systémem.
- Zajistíme, aby mediální gramotnost byla pevnou součástí výuky na základních a středních školách, s důrazem na analýzu zdrojů a rozvoj kritického myšlení. Pro pedagogy vytvoříme metodiky a nabídneme školení, která jim umožní žáky efektivně učit rozpoznávat manipulaci a dezinformace. Zajistíme, aby pedagogické fakulty pružně reagovaly na potřebu modernizace výuky a mediální gramotnost zařadily do vzdělávání budoucích učitelů.
- Spustíme celonárodní informační kampaň, která bude vysvětlovat, co jsou hybridní hrozby a jak se jim bránit. Součástí kampaně budou také kurzy a školení pro dospělou populaci zaměřené na krizovou připravenost.

### Duševní zdraví občanů

- Posílíme kapacity krizových a asistenčních linek tak, aby poskytovaly rychlou pomoc dětem, dospělým i rodinám v krizových situacích.
- Rozšíříme mobilní týmy poskytující terénní služby v oblasti duševního zdraví, které budou schopny reagovat na urgentní potřeby dětí a rodin přímo v jejich přirozeném prostředí.
- Podpoříme programy zaměřené na prevenci šikany, násilí a dalšího rizikového chování ve školách a komunitách.
- Zajistíme pravidelná školení policistů, pedagogů, zdravotníků a dalších pracovníků, kteří se setkávají s dětmi, aby byli schopni včas a efektivně reagovat na projevy duševních poruch nebo násilného chování.

# Profesionální a výkonná veřejná správa

## Cíle

- **Vytvoření profesionální, moderní, stabilní a efektivní státní správy,** která bude zároveň odpovědná a štihlá. Základem je naplnění klíčových pilířů státní služby, včetně jejího odpolitizování. Politické vedení musí mít jasný mandát, být dostatečně silné a nést odpovědnost za svá rozhodnutí.
- **Konkurenceschopný stát, který bude schopen adekvátně zaplatit odborníky** a přitáhnout kvalifikované zaměstnance do veřejné správy. Chceme fungující systém, který bude schopen rychle reagovat na změny na trhu práce a zajistit dlouhodobou udržitelnost a atraktivitu práce ve státní správě.
- **Umožnit každému občanovi vyřízení veškeré úřední agendy z pohodlí domova** tak, aby stát zbytečně nezatežoval občany, firmy ani živnostníky.

## Řešení

- Provedeme inventuru státních agend s cílem zrušit přebytké činnosti, zjednodušit procesy veřejné správy a stanovit optimální počet zaměstnanců pro jejich výkon. Omezíme nadbytečnou byrokracii, kterou jsou úředníci povinni vykonávat – například povinnost zpracovávat výroční zprávy nebo agendu úřednických zkoušek. Tím zajistíme efektivnější využití prostředků státu, přehlednější právní řád a snížení administrativní zátěže. Zajistíme stabilitu státní služby jako záruku continuity a předávání odborných znalostí nezbytných pro fungování státu. V tomto duchu zamezíme neúčelné systemizaci tím, že nezávislé služební komisi dáme pravomoc přezkoumávat rozhodnutí o rušení míst.
- Za účelem zatraktivnění státu jakožto zajímavého zaměstnavatele navážeme spolupráci se školami – budeme pořádat přednášky, zprostředkovávat stáže a nabídneme možnost účastnit se talentových programů.

- Zajistíme úřadům stabilní financování a dostatečné prostředky na platy, aby platové ohodnocení odpovídalo odbornosti zaměstnanců, náročnosti vykonávané činnosti a nebylo závislé na politických dohodách či stanoveném rozpočtu. Provedeme revizi zařazení jednotlivých činností do platových tříd podle jejich náročnosti, významu a odpovědnosti. Současně posílíme nefinanční benefity běžné v soukromém sektoru.
- Zpracujeme komplexní kariérní řád a zavedeme nástroje kariérního růstu, které zaměstnancům jasně vymezí možnosti zvyšování odbornosti a profesního rozvoje.
- Provedeme inventuru veškerých agend států a podle jejich výsledků stanovíme optimální počet zaměstnanců státu. Veškerou zbytečnou (přebytečnou) agendu zrušíme, čímž zároveň zjednodušíme a zpřehledníme právní řád a ušetříme nemalé veřejné finanční prostředky. Ke všemu, co upravuje chod státní (veřejné) správy, budeme přistupovat s klíčovou otázkou: K čemu to je, resp. jaký je přínos pro občana nebo pro společnost?

## Obranná politika

### Cíle

- **Usilování o obrannou autonomii evropské alianční části NATO a posílení obranných kapacit Evropské unie v rámci NATO** jako reakce na aktuální bezpečnostní hrozby a snižující se přítomnost USA v Evropě. Cílem je, aby evropská část NATO, zahrnující státy EU a další evropské země, byla schopna samostatné obrany. Klíčová je úzká obranná integrace v rámci NATO, včetně společných misí, jednotek, vývoje obranné infrastruktury a výzkumu, při zachování odpovídajících obranných výdajů. Evropská unie může integraci podpořit prostřednictvím programů jako PESCO a zároveň usilovat o přistoupení neutrálních států k NATO diplomatickou cestou a řešením příčin jejich neutrality.
- **Rozvoj a modernizace ozbrojených sil i domácího a evropského obranného a bezpečnostního průmyslu.** Moderní výzbroj, technologie a zázemí jsou nezbytné pro efektivní fungování ozbrojených sil a vyžadují odpovídající finanční prostředky jak na údržbu, tak na vývoj. Česká republika by měla do obrany investovat tolik, aby plnila své spojenecké závazky a současně podporovala výzkum, vývoj a inovativní firmy. Český obranný

průmysl je příliš malý na to, aby mohl fungovat izolovaně, proto je třeba investice směřovat do evropských iniciativ, zejména PESCO, které prostřednictvím koordinace a podpory zvyšují efektivitu, sjednocují technologie a pomáhají českým firmám prosadit se i na globálních trzích.

- **Válka se nevede jen na bojišti. Budeme podporovat připravenost Česka a Evropy na moderní metody boje a také celospolečenský přístup k obraně proti hybridním hrozbám.** Klíčový je přístup propojující bezpečnostní služby, ministerstva a armádu, která musí posílit vztah s veřejností, například prostřednictvím aktivních záloh.

### Řešení

- V rámci NATO podpoříme evropskou obrannou integraci, například prostřednictvím společných vojenských misí a společných jednotek. Zároveň budeme vyvíjet diplomatické iniciativy směřující k rozšíření NATO o všechny členské státy EU.
- Zajistíme, aby o našem plnění spojeneckých závazků nebyly žádné pochybnosti – výdaje na obranu budeme naplňovat ve výši minimálně 2 % HDP, případně i vyšší částkou, která bude dohodnuta s partnery v rámci NATO. Potřebné navýšení zajistíme přímo v rozpočtu Ministerstva obrany.
- Nebudeme prosazovat návrat k povinné vojenské službě. Místo toho budeme podporovat motivaci a osvětu ve společnosti tak, aby lidé sami chápali význam obrany a aktivně se na ní podíleli. Zasadíme se o rozvoj aktivních záloh, které umožní občanům na dobrovolné bázi přispět k bezpečnosti státu. Posílíme jejich atraktivitu tak, aby se staly přirozenou volbou pro ty, kteří chtějí být připraveni chránit svou zemi.
- Obranné investice budeme směřovat prioritně do sektorů s vysokou přidanou hodnotou, vojensko-civilní aplikací a relevancí pro nové metody boje – například do vesmírného výzkumu, umělé inteligence, informačních technologií nebo biotechnologií.
- Budeme se zasazovat o rozvoj společného evropského obranného průmyslu a podpoříme zapojení českých firem do vývoje a výroby evropských technologií, společných nákupů a sjednocování zbraňových systémů v rámci EU.
- Podpoříme vznikající centra kybernetické obrany NATO a EU a posílíme kybernetické kapacity našich spojenců, například Ukrajiny, v obraně před agresí.

## Migrace

### Cíle

- Společné evropské standardy pro bezpečné třetí země.
- Strategické partnerství a finanční podpora třetím zemím.
- Konsolidace evropské solidarity a sdílená odpovědnost.
- Dlouhodobá integrace a podpora ukrajinských uprchlíků v ČR.

### Řešení

- Budeme se aktivně podílet na evropských programech zaměřených na podporu efektivní návratové politiky.
- Zapojíme se do evropských iniciativ při budování strategických partnerství se třetími zeměmi a na nich navázané tvorbě kapacit.
- Přijmeme nový komplexní cizinecký zákon, který zmodernizuje a sjednotí pravidla migrace. Zaměříme se na digitalizaci pobytové agendy tak, abychom zrychlili a zpřehlednili jednotlivá řízení.

## Kybernetická bezpečnost a digitalizace státní správy

### Cíle

- **Skutečná a smysluplná digitalizace, nikoliv pouze elektronizace,** spočívá ve sjednocení a propojení existujících digitálních systémů tak, aby byla data efektivně sdílena a využívána napříč agendami a institucemi. Digitalizace musí být cílená a promyšlená, s důrazem na propojení dat, která stát skutečně potřebuje.
- **Zvýšení uživatelské přívětivosti a dostupnosti digitálních služeb státu** s cílem zajistit, aby byly snadno dostupné, přehledné a intuitivní pro občany i podnikatele. Portály mají umožňovat

pohodlné dokončení klíčových úkonů on-line bez nutnosti osobních návštěv úřadů, což zjednoduší interakci se státní správou a podpoří zájem veřejnosti tyto služby využívat.

- **Posílení kybernetické bezpečnosti a prevence rizik** prostřednictvím zavedení pokročilých bezpečnostních opatření, systematického školení zaměstnanců a investic do technologií schopných včas detekovat a neutralizovat kybernetické útoky, v reakci na rostoucí počet kybernetických hrozeb.

### Řešení

- Konkurenceschopným nastavením platu zajistíme dostatečné množství odborníků pro ochranu ČR před kybernetickými útoky.
- Posílíme ochranu kritických služeb a institucí pro chod ČR proti kybernetickým útokům.
- Zvýšíme bezpečnost digitálních služeb, které stát průběžně realizuje, před kyber incidenty (security by design).
- Zajistíme rozvoj robustní komunikační infrastruktury pro bezpečnou komunikaci nejen mezi státní správou ale i směrem k občanům (BIVOJ).
- Realizujeme projekty osvěty a vzdělávání v oblasti kybernetické bezpečnosti.

## Partnerství obcí

### Cíle

- **Podpora meziobecní spolupráce prostřednictvím institutu Společenství obcí bez rušení či násilného slučování obcí.** Cílem je rozšiřování oblastí, ve kterých mohou obce dobrovolně spolupracovat, což povede k jejich lepšímu rozvoji, vyšší efektivitě a snížení byrokratické zátěže. Tento přístup přispěje k vyrovnávání regionálních rozdílů a ke zlepšení kvality života obyvatel.
- **Jednou z oblastí s potenciálem rozvoje je obecní policie.** Cílem je zajistit, aby se občané cítili bezpečně a měli zajištěný komfort veřejného pořádku i v těch nejmenších obcích. Obce by měly disponovat dostatečnými prostředky pro zřízení obecní policie, zajištění personálních kapacit a jejího funkčního provozu.

## Řešení

- Provedeme úpravu rozpočtového určení daní (RUD) tak, aby efektivně podporovalo činnost Společenství obcí. Obcím poskytneme finanční pobídky při zapojení do společných projektů. Tím posílíme lokální ekonomiku a podpoříme vznik pracovních příležitostí přímo v regionech.
- Budeme pracovat na dalších legislativních opatřeních, která umožní širší využití institutu Společenství obcí. Zhodnotíme dosavadní zkušenosti a identifikujeme nové příležitosti pro rozšíření spolupráce, například v oblasti digitalizace.
- Budeme obcím poskytovat metodickou a odbornou podporu, aby mohly vstoupit do Společenství obcí. Starostové a starostky tak získají potřebné nástroje ke sdílení a koncentraci zdrojů, znalostí a personálních kapacit.

## Policejní sbory (reforma policie)

### Cíle

- **Zajištění dostatečné přítomnosti Policie ČR ve všech regionech**, kde je dnes její dostupnost nedostatečná. Příslušníky zároveň zbavíme nadměrné administrativy a úkolů, které spadají do kompetence jiných subjektů, protože tato neefektivní zátěž demotivuje a omezuje prostor pro kvalitní výkon služby.
- **Zajištění stabilního a předvídatelného financování policejních sborů** jako podmínky pro jejich efektivní fungování. Výdaje na činnost policie budou každoročně navyšovány tak, aby bylo možné zajistit odpovídající podmínky pro výkon služby.
- **Zajištění smysluplné práce u Policie ČR** nesmí spočívat pouze ve zvyšování finančních benefitů, ale i v posílení nepřímé motivace, díky které se policejní činnost nestane pouhou rutinní agendou bez jasného opodstatnění.
- **Podpora obecních policejních oddělení** jako klíčová součást zajištění bezpečnosti ve městech a obcích. Strážníci jsou nepostradatelnými partnery nejen pro starosty, ale i pro Policii ČR.

- **Stabilizace a zajištění dlouhodobé udržitelnosti profesionálních bezpečnostních sborů** s kvalitním technickým a materiálním zázemím a adekvátním ohodnocením příslušníků. Zásadní je, aby náplň jejich práce odpovídala skutečné odbornosti, a aby se mohli soustředit na činnosti, v nichž vynikají, aniž by byli přetěžováni administrativou či rutinními úkony, které mohou vykonávat jiné specializované subjekty nebo civilní složky.

## Řešení

- Zreformujeme systém oznamovací povinnosti a šetření dopravních nehod. Policie ČR dnes vyjíždí přibližně k 140 000 nehodám ročně, z toho asi 100 000 spadá pod oznamovací povinnost. Zajistíme, aby Policie ČR nemusela povinně vyjíždět k nehodám bez oznamovací povinnosti a k těm, které přímo neohrožují bezpečnost a plynulost silničního provozu.
- Spolupráci obcí budeme podporovat i v oblasti zajištění bezpečnosti v regionech. Prostřednictvím pobídkových titulů budeme motivovat i ty nejmenší obce ke spolupráci a sdílení zdrojů tak, aby mohly společně zakládat obecní policii a jejím příslušníkům zajistit stabilní a dobře ohodnocené zázemí.
- Zvýšíme nástupní platy na 40 000 Kč, abychom podpořili nábor nových policistů a zvýšili atraktivitu tohoto povolání.
- Zefektivníme základní odbornou přípravu policistů, která je v současnosti příliš zdlouhavá a formalistická. Zkrátíme ji a zaměříme se na praktičnost, důraz budeme klást na rozvoj praktických dovedností a zvládnutí krizových situací. Základní odbornou přípravu nastavíme tak, aby odpovídala aktuálním bezpečnostním hrozbám i moderním operativním a taktickým postupům.
- Zvýšíme náborový příspěvek a jeho čerpání rozložíme do několika let, aby policisté měli stabilní a motivační ohodnocení odpovídající zátěži a pracovnímu nasazení, které se u činností vykonávaných Policií ČR postupně zvyšuje. Tím zároveň posílíme konkurenceschopnost a atraktivitu Policie ČR jako zaměstnavatele.
- Zajistíme, aby práce v bezpečnostních sborech byla konkurenceschopná při náboru nových uchazečů a zároveň zůstávala atraktivní i pro zkušené policisty. Společně se zvyšováním výdajů na obranu budeme flexibilně reagovat i v oblasti vnitřní bezpečnosti, abychom udrželi její stabilitu.

- Rozšíříme síť kontaktních míst Policie ČR, tzv. Pol Pointů, které zpřístupníme i v menších obcích a vzdálenějších regionech.
- Posílíme týmy odborníků na kybernetickou kriminalitu, abychom zajistili účinnější prevenci a efektivnější odhalování trestné činnosti v digitálním prostoru.

## Nový koncept požární ochrany

### Cíle

- **Tvorba regulací v oblasti požární ochrany musí vycházet ze společensky uznaného předpokladu**, že ochrana před negativními účinky požáru je a vždy bude kompromisem mezi společensky akceptovatelnou mírou ochrany, mírou omezení uživatelů předpisů a finanční náročností.
- **Zjednodušení a zefektivnění požadavků na ochranu životů** a zdraví jak vůči právníkům a fyzickým osobám, tak vůči výkonu státní správy.
- Výrazné posílení represivní možnosti okamžitého přerušování požárně nebezpečné činnosti.
- Minimalizace rozsahu vedené dokumentace požární ochrany, která v současnosti plní převážně formální roli.
- **Nové vymezení role odborně způsobilých osob** na úseku požární ochrany a projektantů a autorizovaných osob působících v této oblasti. Nastavení pravidel pro průběžné vzdělávání a odpovědnost včetně sankčních ustanovení, jako je odebrání odborné způsobilosti, ukončení živnosti nebo uložení pokuty.
- **Nové vymezení základních požadavků na požární ochranu v době provádění staveb**, včetně dozoru při výstavbě se zohledněním sankčních ustanovení. Nově bude definováno také postavení pojišťoven v oblasti ochrany majetku na úseku požární ochrany.

## Řešení

- Provedeme revizi zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů a souvisejících vyhlášek. Cílem bude stanovit jasné kompetence, práva a povinnosti právnických a fyzických osob i správních úřadů a aktualizovat právní úpravu požární ochrany podle současných potřeb.

## Dobrovolní hasiči

### Cíle

- **Motivace stávajících členů** jednotek sboru dobrovolných hasičů (JSDH) formou daňové úlevy, která bude kompenzovat čas věnovaný odborné přípravě a nezbytné administrativní činnosti.
- Zavedením těchto benefitů získat mladé členy do JSDH.

## Řešení

- Zavedeme možnost uplatnit jako nezdanitelnou část základu daně částku 15 000 Kč pro velitele, velitele družstva a strojníky jednotek sboru dobrovolných hasičů a 10 000 Kč pro hasiče a starší hasiče. Zaměstnavatelům umožníme odečíst 15 000 Kč za každého zaměstnance, který je členem jednotky dobrovolných hasičů a byl uvolněn z práce k zásahu při mimořádných událostech. Tyto částky zařadíme mezi ostatní nezdanitelné položky, obdobně jako je tomu například u dárcovství krve a orgánů.

## 5. Životní prostředí a zemědělství

# Ochrana klimatu

## Cíle

- **Plnění klimatických cílů prostřednictvím snižování emisí a energetické náročnosti společnosti.** Zpracování ročních harmonogramů plnění dílčích opatření v jednotlivých sektorech společnosti a důsledné vyžadování jejich naplňování, včetně výstavby jaderných bloků, rozvoje obnovitelných zdrojů energie a snižování energetické náročnosti průmyslu.
- **Realizace adaptačních opatření** zaměřených na snížení ohřevu městských ploch v době letních veder prostřednictvím rozvoje modrozelené infrastruktury, efektivního hospodaření s vodou, stínění a klimatizace městského prostoru zelení. V krajině ochrana orné půdy rostlinným pokryvem po většinu vegetační sezony.
- **Zajištění zdravých a odolných lesů** jako významného úložiště uhlíku, obhospodařovaných dlouhodobě udržitelným způsobem s pestrou druhovou skladbou dřevin schopných zadržovat vodu a zmírňovat dopady extrémního počasí, jako jsou záplavy a sucha. Investice do péče o lesy a jejich obnovu jako zásadní součást ochrany klimatu.
- **Důraz na implementaci novelizovaného lesního zákona (č. 289/1995 Sb.),** který blíže specifikuje požadavky na druhovou skladbu lesů a jehož úpravy budou i do budoucna reflektovat nejnovější vědecké poznatky a lesnické zkušenosti.

## Řešení

- Zajistíme meziresortní koordinaci a dohled nad plněním harmonogramu Strategie přizpůsobení se změně klimatu ČR.
- Formou dotací podpoříme zpracování adaptačních strategií krajů a měst.

- Podpoříme preventivní opatření připravující na krizi v důsledku změny klimatu, zejména opatření na zmírňování povodňových stavů v krajině, jako jsou rozlivy, suché poldry a zpomalení odtoku, a opatření zmírňující dopady sucha v zemědělství a chránící obyvatele před povodněmi.

# Zdravá krajina

## Cíle

- **Koncepční politika krajiny respektující Strategii přizpůsobení se změně klimatu ČR.** Navazující definování staveb v celostátním veřejném zájmu v oblasti dopravní infrastruktury a energetiky. Na úrovni krajů zpracování plánů adaptačních opatření do podrobnosti povodí 4. řádu. Na úrovni obcí vznik studií – krajinných plánů, které budou respektovat územní studie krajiny obcí s rozšířenou působností (ORP) a prováží územní plány, územní systémy ekologické stability (ÚSES) a pozemkové úpravy.
- **Realizace krajinných opatření** prostřednictvím přípravy krajů v povodích s nejhorším stavem krajiny. Motivace obcí k realizaci zatravněných cest, protierozních pásů a míst pro rozvoj biodiverzity na obecních pozemcích. Motivace zemědělců k zakládání a údržbě krajinných prvků a protierozních opatření prostřednictvím dotační podpory.
- **Zadržování vody a obnova vodního režimu** prostřednictvím systematického zlepšování vodního režimu státními podniky Povodí, Lesy ČR, chráněnými krajinnými oblastmi a národními parky. Obnova pramenišť, mokřadů, revitalizace drobných toků, realizace protipovodňových opatření a zadržování vody v lesích a údolnicích jako klíčová opatření.

## Řešení

- Meziresortní pracovní skupina složená z MMR, MZe a MŽP připraví a ministerstva provedou sjednocení metodik adaptačních opatření, územních plánů, pozemkových úprav, plánů oblasti povodí, územního systému ekologické stability krajiny, lesních hospodářských plánů, plánů péče o zvláště chráněná území a dalších dokumentů s cílem lepšího přizpůsobení krajiny na probíhající klimatickou změnu.

- Předložíme a schválíme politiku krajiny, která určí konkrétní opatření MZe, MŽP a MMR nově zařazovaná do územního plánování.
- Provedeme změnu zemědělských dotací určených na údržbu krajiny, zejména v rámci ekoschémat, tak, aby výrazně motivovaly k zakládání a údržbě krajinných prvků, protierozních opatření a opatření zadržujících vodu v krajině.
- Zajistíme, aby CHKO, NP, Lesy ČR, Vojenské lesy a statky ČR (VLS) a podniky Povodí zaměřily svou činnost na plošnou obnovu vodního režimu na jimi obhospodařovaných územích.

# Vody a lesy

## Cíle

- **Voda v sídlech:** Co největší využívání dešťové vody a vypouštění menšího množství vody do povrchových toků, přičemž vypouštěná voda bude co nejvíce vyčištěná.
- **Voda v krajině:** Zpomalení odtoku vody a zvýšení retenčních schopností krajiny díky obnově pramenišť, drobných vodních toků, mokřadů, širokých rozlivů v údolních nivách a úpravě meliorací pro zadržování vody. Podniky Povodí budou přinášet koncepce a nová řešení pro zadržování vody a zvyšování kvality povrchových a podzemních vod.
- **Udržitelné hospodaření v lesích** s cílem, aby Lesy ČR a VLS byly příkladem dlouhodobě udržitelného lesního hospodaření. Součástí péče o les je nalezení souladu při obnově lesů s regulací zvěře prostřednictvím myslivosti při zachování jejich tradic a spolkového života.

## Řešení

- Stát prostřednictvím Ministerstva zemědělství podpoří kraje v projektové přípravě a následné realizaci propojování vodárenských soustav. Podniky Povodí a Lesy ČR zajistí dostatečnou kapacitu a ochranu vodárenských nádrží.
- Podniky Povodí a Lesy ČR se primárně zaměří na zpomalení odtoku dešťových vod obnovou pramenišť, mokřadů, revitalizací toků, tvorbou rozlivných ploch

a suchých poldrů a budou spolupracovat na protierozních a protipovodňových opatřeních.

- Státní správci toků a lesů provedou monitoring zdrojů znečištění vod a u největších potenciálních havarijních zdrojů realizují na tocích preventivní opatření. Čištění odpadních vod bude požadováno v co největší možné míře s ohledem na ekonomickou rentabilitu jednotlivých opatření.
- Lesy ČR, VLS, lesy CHKO a NP budou příkladem v přizpůsobení hospodaření klimatickým změnám, zejména v důsledném zadržování vody v lesích (prameniště, mokřady, revitalizace), ve změně skladby dřevin a v odpovědném hospodaření se zvěří.

# Odpad a ochrana před znečištěním

## Cíle

- **Stanovení podmínek pro výrobce obalů** s důrazem na ekodesign, ekomodulaci, recyklaci obalů, snížení množství obalového materiálu a zvýšení možnosti separace a recyklace odpadů. Stanovení podmínek pro chemickou recyklaci plastů. Úprava výše místního poplatku za odpady a zavedení možnosti kombinovaného způsobu jeho stanovení.
- **Podpora výstavby zařízení ke zpracování odpadů** prostřednictvím zajištění dostatečné kapacity zařízení pro energetické využití odpadů, například pomocí dotačních titulů. Zajištění a podpora recyklace a zvýšení materiálového využití odpadů, například formou zvýhodnění recyklovaných výrobků.
- **Podpora udržitelného způsobu života** prostřednictvím prevence vzniku odpadů, vzdělávání a výchovy obyvatel. Zajištění práva na opravu spotřebičů, podpora opětovného využití prostřednictvím nábytkových a oděvních bank a re-use center. Vnímání odpadu jako suroviny a jeho zapojení do oběhového hospodářství.

## Řešení

- Změníme zákon o odpadech tak, aby povinnost plnit cíle separace byla stanovena pro všechny producenty komunálních odpadů.
- Upravíme požadavky na výběrová řízení ze strany orgánů veřejné správy tak, aby více podporovala výrobky a technologie obsahující nebo využívající druhotné suroviny.
- Ze Státního fondu životního prostředí podpoříme vznik a provoz re-use center, nábytkových a textilních bank a zároveň podpoříme vznik zařízení pro materiálové zpracování odpadů.
- Upravíme legislativu tak, aby producenti obalů byli vedeni k většímu důrazu na dodržování zásad ekodesignu, ekomodulace a zpětného odběru.
- Budeme motivovat průmysl k přesunu maximálního množství stávajícího odpadu do kategorie meziprodktu či využitelné suroviny, například zavedením povinnosti používat při stavbách realizovaných státem, kraji a obcemi veškerý bouraný upravený materiál pro novou výstavbu a obdobně využívat všechny využitelné složky zeminy při výkopových a zemních pracích.
- U zbytkových odpadů budeme vyžadovat jejich rozklad na suroviny, například chemickou cestou, a v druhé řadě jejich energetické využití, aby se minimalizovalo ukládání na skládky.

## Zdravé potraviny

### Cíle

- **Zachování soběstačnosti v základních komoditách**, ve kterých Česká republika již soběstačná je, jako jsou obilí, mléko a hovězí maso.
- **Zachování přirozené úrodnosti půdy** prostřednictvím ochrany před erozí a takového způsobu hospodaření, který zajišťuje obnovu organické složky půdy, schopnost půdy udržet a efektivně využít průmyslová hnojiva a zároveň zabránit jejich vyplavování.

### Řešení

- Budeme dotačně motivovat zemědělce k hospodaření, které udržuje a zvyšuje organickou složku v půdě, podporuje vznik krajinných prvků, realizaci opatření proti erozi a zlepšení vodního režimu, například prostřednictvím úprav meliorací.
- Národní dotace nasměrujeme na citlivé komodity, jako je ovoce a zelenina, na podporu mladých zemědělců a zemědělského středního školství, včetně vzorových farem.
- Zajistíme přijetí zákona o rodinných farmách, který podtrhne jejich vazbu na místo a podporu lokální produkce.
- Investiční dotace budeme směřovat na malé a střední farmy a na zpracování zemědělské produkce přímo zemědělci.
- Umožníme prodej a distribuci lokálních potravin i do větších prodejen.

## Dotační politika v zemědělství

### Cíle

- **Dotační podpora zemědělství** zaměřená nejen na ochranu půdy, ale i na podporu zpracování zemědělské produkce přímo zemědělci, na podporu subjektů dodávajících lokální produkci a na zajištění dlouhodobé udržitelnosti ekologického zemědělství. Zjednodušení evidence a podkladů pro čerpání dotací, se zvláštním zaměřením na potřeby rodinných farem.

### Řešení

- Zmodernizujeme systém evidence využití zemědělské půdy (LPIS) a propojíme jej s dalšími informačními systémy státu. Umožníme, aby LPIS evidoval krajinné prvky jako součást půdních bloků a umožňoval evidenci dotací na vznik a údržbu krajinných prvků, čímž zemědělcům usnadníme administrativu na jednom místě. LPIS rozšíříme o další funkce podporující tvorbu agronomických plánů a ochranu přírody a zamezíme duplicitnímu vyplňování formulářů.
- Zastropujeme počet nahodilých kontrol, zamezíme jejich opakování a zrušíme povinné vedení evidencí, které nejsou nezbytné. Rozšíříme využívání bezkontaktních kontrol a nastavíme systém kontrol s ohledem na ochranu soukromí. U menších prohrěšků budeme systémově podporovat možnost lhůty na nápravu nedostatků, doplněnou poradenstvím, místo automatického ukládání pokut, přičemž kontroly budeme zaměřovat na výsledek, ne na formality.
- Zavedeme způsob hodnocení poskytovaných podpor zaměřený na výsledek, nikoli na pouhé dodržování formalit.
- Zjednodušíme administrativu rodinným farmám a přizpůsobíme pravidla jejich fungování realitě rodinného uspořádání prostřednictvím novely zákona o zemědělství, která zavede samostatné paragrafy věnované rodinným firmám.

- Ve spolupráci s MPSV budeme šetrným způsobem odstraňovat administrativní bariéry v zaměstnávání, se zvláštním důrazem na sezonní pracovníky.
- Zjednodušíme a podpoříme systém zpracování zemědělské produkce a prodeje ze dvora prostřednictvím investiční podpory malých výroben z vlastní produkce a modernizace potravinářského sektoru jako celku.
- Zastropujeme dotace na plochu a zajistíme sledovanost propojenosti velkých agrárních podniků, čímž zvýšíme motivaci mikro-, malých a středních podniků k ochraně půdy a produkci zdravých potravin.

## 6. Lidská práva a rovné šance

# Rovnost žen a mužů

## Cíle

- Vytvoření dostatečných kapacit v předškolních zařízeních za účelem **podpory rovnosti žen a mužů**. Cílem je 40 000 nových míst ve školkách a dětských skupinách v lokalitách s nedostatkem předškolních míst.
- **Podpora rodin, které si chtějí dobrovolně rozdělit péči mezi partnery**, a posílení zapojení otců do péče o děti. Cílem je usnadnit využívání rodičovské dovolené otců a umožnit jim trávit více času se svými dětmi.
- **Snížování tzv. pay gap** díky snazšímu návratu nebo částečnému návratu na trh práce pro osoby pečující o děti či jiné členy rodiny, včetně podpory dostupnosti péče, rozšiřování částečných úvazků, flexibilních forem práce a možnosti zahájení podnikatelské činnosti.
- **Zvýšení dostupnosti služeb předškolního vzdělávání** a péče o stárnoucí či závislé blízké osoby.
- Možnost svobodně rozhodovat o svém rodičovství.

## Řešení

- Navýšíme rodičovský příspěvek o 50 000 Kč pro rodiny, v nichž se na péči podílí oba rodiče – podmínkou bude, že každý z nich stráví na rodičovské dovolené minimálně tři měsíce.
- Budeme usilovat o navýšení kapacit předškolních zařízení za využití prostředků z Národního plánu obnovy a evropských fondů, přičemž bude povinně garantováno místo pro každé tříleté dítě.

# Boj proti domácímu násilí

## Cíle

- **Zlepšení postavení obětí domácího násilí v celém systému**, včetně přístupu policie, soudů, lékařů a sociálních pracovníků.
- **Zastavení mezigeneračního přenosu domácího násilí** a celkového snižování jeho výskytu v české společnosti.
- **Dětsví bez násilí**. Ochrana dětí před násilím, podpora vzdělávání a práce školních psychologů, zavedení zákazu fyzických trestů na dětech.
- **Zajištění stabilního a efektivního financování organizací pracujících s oběťmi trestných činů** z prostředků Ministerstva spravedlnosti, s důrazem na dostupnost podpory pro všechny zvláště zranitelné oběti. Novelizace zákona o použití prostředků z majetkových trestních sankcí a trestního řádu s cílem zajistit finanční zdroje pro dotační řízení Ministerstva spravedlnosti na podporu obětí trestných činů.
- **Vytvoření zákona o ochraně dětí a podpoře rodin**, který sjednotí systém péče o ohrožené děti v České republice.

## Řešení

- Připravíme samostatný zákon o domácím násilí, který problém komplexně podchytí a zavede jednotnou definici použitelnou napříč všemi oblastmi práva – v trestním řízení, přestupkovém řízení i v řízení o rozvodu či péči o dítě. V rámci této legislativní úpravy zároveň revidujeme a novelizujeme zákon o obětech trestných činů.
- Rozšíříme zákonnou definici zvláště zranitelné oběti tak, aby zahrnovala všechny, kdo podle současných poznatků viktimologie potřebují rozšířenou ochranu – například oběti stalkingu. Zajistíme citlivý přístup k těmto obětem s ohledem na psychické dopady, které mohou působit nečekaně nebo iracionálně.
- Podpoříme rozvoj přátelských, mezíresortně koordinovaných služeb pro dětské oběti násilí. Zřídíme státem garantovanou síť služeb, implementujeme

standardizované postupy pomoci, zajistíme pravidelné odborné školení všech zapojených aktérů, zkrátíme dobu řešení jednotlivých případů a budeme aktivně zamezovat sekundární viktimizaci prostřednictvím podpory bezpečného hlášení. Tento systém se bude pravidelně evaluovat a monitorovat.

- Novelizujeme zákon o použití prostředků z majetkových trestních sankcí a trestní řád tak, aby byly zajištěny zdroje pro podporu obětí trestných činů v rámci dotačního řízení Ministerstva spravedlnosti.
- Vytvoříme průřezovou mezíresortní Strategii péče o oběti trestných činů v gesci Ministerstva spravedlnosti. Jejím cílem bude optimalizace přístupu všech orgánů veřejné správy k obětem, návrhy a realizace konkrétních opatření v jejich prospěch a zajištění průběžného monitoringu naplňování strategie.
- Zajistíme odpovídající finanční ohodnocení a lepší podmínky pro vzdělávání znalců s cílem zvýšit atraktivitu znalecké činnosti – včetně spolupráce s vysokými školami a zavedení specializačních programů pro psychology, psychiatry a další klíčové obory. Inspiraci nabídne fungující systém vzdělávání odhadců. Zavedeme digitalizované systémy pro snížení administrativní zátěže znalců a zjednodušení předávání posudků. Omezíme zbytečné zadávání znaleckých posudků a zajistíme, aby byly vyžadovány pouze v nezbytných případech.
- Vytvoříme jednotící Zákon o ochraně dětí a podpoře rodin, jehož teze vznikají již v současném volebním období.
- Dohlédneme na důslednou implementaci opatření ve vládním programu Bezpečné dětství, jehož cílem je zajistit, aby děti vyrůstaly v bezpečném prostředí. Bezpečné dětství jako první komplexní strategie prevence násilí ve společnosti staví na třech pilířích: prevence, detekce a intervence. Bezpečné prostředí nejen snižuje riziko násilí, ale přispívá i k celkové bezpečnosti země.

# Manželství pro všechny

## Cíle

- **Umožnění stejnopohlavním párům v České republice vstupovat do manželství se stejnými právy a povinnostmi**, které mají heterosexuální páry.

## Řešení

- Prosadíme legislativní změnu občanského zákoníku, která rozšíří možnost uzavírání manželství i na stejnopohlavní páry a zruší institut partnerství mezi stejnopohlavními páry.

# Důstojný odchod ze života jako svobodné rozhodnutí

## Cíle

- **Zajištění rozvoje paliativní péče s důrazem na klidné a důstojné dožití**. Umožnění svobodného rozhodnutí o plánovaném odchodu ze života u lidí trpících závažným a nevyléčitelným onemocněním, a to za jasně stanovených a přísně kontrolovaných podmínek a s plným respektem k důstojnosti každé lidské bytosti.

## Řešení

- Připravíme novelu zákona o zdraví, která zavede pojem důstojná smrt, případně plánovaný odchod ze života (příp. jiné termíny), jako možnost medicínského ukončení života člověka na jeho vlastní žádost. Tato novela zákonně vymezí konkrétní podmínky pro takové rozhodnutí a stanoví přesná pravidla pro postup při posuzování a případném provedení tohoto krajního řešení.

# Menstruační chudoba

## Cíle

- **Zajištění bezplatné dostupnosti menstruačních potřeb ve veřejných budovách**.

## Řešení

- Zavedeme bezplatnou dostupnost menstruačních potřeb ve veřejných budovách – zajistíme jejich poskytování ve školách, na úřadech, v kulturních institucích, na univerzitách i v nemocnicích.

## 7. Sociální politika

# Bydlení

## Cíle

- **Zlepšení cenové dostupnosti bydlení** prostřednictvím výstavby nových bytů, včetně družstevní a obecní výstavby, a rekonstrukcí nevyužívaných nájemních bytů v místech s vysokou poptávkou. Zkrácení doby získání stavebního povolení a snížení energetické náročnosti budov.
- **Zvýšení jistoty nájemního bydlení** s cílem vytvořit z něj stabilní a cenově výhodnou alternativu k bydlení vlastnickému.
- **Zajištění navrácení prázdných bytů na trh** s důrazem na jejich využití k bydlení. Omezování praxe, kdy byty slouží výhradně jako forma bezpečné investice, přičemž je možné uplatňovat daňové odpočty i na nemovitosti, ve kterých nikdo nebydlí.
- **Cílená podpora zranitelných cílových skupin**, které nejsou schopny vyřešit své bydlení prostřednictvím trhu, a podpora bydlení pro klíčové profese prostřednictvím veřejných financí.

## Řešení

- Posílíme dotace a nízkouročené půjčky, primárně pro obce, na budování podporovaného nájemního bydlení – včetně výkupu chátrajících nemovitostí – za maximálně místně obvyklé nájemné. Zaměříme se na profesní byty, startovací byty pro mladé, sociální a krizové bydlení. Vedle navýšení dotačních titulů umožníme i bezúplatné poskytnutí vhodných a nevyužívaných pozemků ve vlastnictví státu obcím, a to pro výstavbu dostupného nájemního bydlení s podmínkou dlouhodobé udržitelnosti.
- Oživíme družstevní bydlení vytvořením funkčních modelů financování a typizovaných postupů pro vznik družstev. Zaměříme se například na modely, kde obce poskytnou pozemek výměnou za podíl obecních bytů, nebo na modely, ve kterých se obec aktivně zapojuje jako iniciátor – například financováním personální kapacity pro založení družstva a zajištění jednání s bankami, úřady a stavebními firmami.

- Zavedeme formu bytových společností s omezeným ziskem pro finančně dostupné nájemní bydlení s dlouholetým úročením. Po vzoru zahraničních modelů podpoříme vznik kolektivně vlastněných nespekulativních společností, které budou trvale poskytovat stabilní nájemní bydlení. Vytvoříme také efektivní systém jejich podpory, založený na aktivním zapojení obcí, využití veřejných pozemků a možnostech dlouhodobých úvěrů s úročením přesahujícím 40 let.
- Podpoříme vznik typizované architektonické a projektové dokumentace pro nájemní domy – například ve formě katalogu domů s různým počtem bytů, velikostními kategoriemi a sociálním mixem, který bude odpovídat parametrům dotačních programů a usnadní jejich využití.
- Posílíme investiční a poradenské nástroje pro snižování energetické náročnosti bytových domů. Prostřednictvím regionálních center podpory zajistíme starostům přístup k aktuálním informacím o možnostech financování i projektové přípravy.
- Snížíme daň z příjmu z pronájmu nemovitostí pro pronajímatele z řad fyzických osob, kteří nabízejí nájemní smlouvy na dobu neurčitou nebo delší než tři roky. Zvýhodnění se nebude vztahovat na ty, kteří opakovaně řetězí krátkodobé smlouvy, případně obcházejí občanský zákoník navyšováním nájmu u dlouhodobých nájemníků o 20 % za tři roky.
- Spolu se zvýšením jistot pro pronajímatele zajistíme funkční mechanismus pro zrychlené vystěhovávání neplatičů nájemného, případně zavedeme specializovaný soud pro agendu bydlení.
- Zajistíme, aby byty skutečně sloužily k bydlení, nikoliv ke spekulacím. Jejich využívání k trvalému bydlení podpoříme prostřednictvím garancí pro zprostředkování bytů sociálně potřebným, které jsme zavedli díky zákonu o podpoře bydlení. Zregulujeme krátkodobé ubytování přes platformy typu Airbnb novelou zákona č. 159/1999 Sb. – zavedeme povinný registr poskytovatelů a ubytovaných osob, určíme maximální počet dnů pro krátkodobé pronájmy a zajistíme jejich zdanění, přičemž výnosy budou směřovat na podporu obecního bydlení. Propojíme katastr nemovitostí s finanční správou, aby bylo zřejmé, které byty neslouží majitelům k trvalému bydlení. Tam, kde nikdo nemá trvalý pobyt a zároveň není přiznána daň z pronájmu, bude muset majitel důvod neobydlenosti prokázat – minimálně každoročním čestným prohlášením.

- Kromě důrazu na nájemní bydlení podpoříme také existující zvýhodnění půjčky a program státních garancí na hypotéky pro mladé lidi do 35 let na pořízení prvního vlastnického bydlení nebo rekonstrukci starších bytů – a to formou úrokové dotace poskytované prostřednictvím jednotlivých příspěvků ke splátkám hypotečního úvěru.
- Daňové zvýhodnění hypoték ponecháme pouze na pořízení prvního vlastnického bydlení, případně na bydlení, kde má příjemce nebo člen jeho rodiny trvalé bydliště a skutečně tam žije.
- Podpoříme opatření vedoucí ke snížení tlaku na bydlení ve velkých městech zlepšením dopravní dostupnosti, včetně výstavby vysokorychlostních tratí (VRT), posílením dostupnosti služeb (sociálních, zdravotních, předškolních i školních), rozvojem vysokorychlostního internetu pro podporu homeworkingových modelů a vytvářením kvalitních pracovních příležitostí v regionech. Kombinace kvalitní veřejné infrastruktury, dostupných služeb a nájemního bydlení na venkově podpoří příchod nových obyvatel a pomůže udržet ty stávající.
- Zajistíme, aby úřady mohly jednoznačně řešit případy zchátralých domů, v nichž nikdo nebydlí, majitelé je nechávají dál chátrat a ohrožovat okolí, aniž by situaci řešili. Obcím poskytneme metodickou podporu při výkupu těchto nemovitostí, a pokud to nebude možné, i při jejich demolici a následném vymáhání nákladů po nezodpovědných majitelích – například prostřednictvím převodu pozemku na obec.

# Rodina

## Cíle

- **Umožnění většího zapojení rodičů na trhu práce** prostřednictvím svobodné volby mezi péčí o děti a návratem do zaměstnání. Zajištění dostatečné podpory pro rodiče, kteří se rozhodnou pečovat o děti delší dobu, a vytvoření vhodných podmínek pro ty, kteří chtějí péči o děti kombinovat s prací. Podpora většího sdílení péče o děti mezi oběma rodiči.
- **Zvýšení dostupnosti a kvality služeb pro rodiny**, zejména rozšířením kapacit dětských skupin tak, aby odpovídaly skutečné poptávce ze strany rodičů. Kromě předškolní péče je

třeba zajistit maximální dostupnost i dalších podpůrných a komunitních služeb.

## Řešení

- Podpoříme rozvoj předškolní péče.
- Navýšíme normativ pro děti do 3 let v dětských skupinách z 1,7násobku na 1,8–1,9násobek normativu MŠMT na jedno dítě v soukromé mateřské škole.
- Podpoříme obce při zakládání sousedských dětských skupin na svém území (šíření dobré praxe, podpora občanů zakládajících sousedské dětské skupiny, vytvoření typizovaných manuálů).
- Podpoříme investiční dotace do budování mateřských škol (pro starší děti) a dětských skupin (pro mladší děti, případně jako alternativu v místech s nižší dostupností MŠ) v rámci dotačního programu MŠMT a MPSV.
- Zavedeme možnost valorizace rodičovského příspěvku na základě inflace. Nepůjde o automatickou valorizaci, ale o zmocnění vlády, která bude moci prostřednictvím nařízení navýšit rodičovský příspěvek při splnění stanovených podmínek – například pokud kumulovaná inflace dosáhne alespoň 5 %.
- Navýšíme slevu na dítě u dětí do 3 let, protože v tomto věku zpravidla jeden z rodičů stále o dítě částečně pečuje a rodina má vyšší výpadek příjmu než u dětí, které už docházejí do školy a oba rodiče mohou pracovat. Současně zrušíme slevu na nepracujícího manžela či manželku.
- Odstraníme limit 120 hodin měsíčně u docházky dítěte do předškolního zařízení, jehož překročení v současnosti vede ke ztrátě nároku na čerpání rodičovského příspěvku.
- Navýšíme národní dotační titul Rodina na minimálně 200 mil. Kč a zajistíme udržení této alokace i v dalších letech. Klíčovou prioritou je pro nás podpora rodičovských center jako míst efektivní primární prevence sociálněpatologických jevů v rodinách.

# Důchody

## Cíle

- **Podpora včasného vlastního spoření na důchod a posílení spořicího pilíře důchodového systému.** Zachování a stabilizace změn zavedených v rámci důchodové reformy týkajících se starobních důchodů a spořicích produktů. Motivace občanů ke spoření od co nejnižšího věku a zvýšení prostupnosti mezi jednotlivými produkty s cílem eliminovat problematické přechody mezi formami spoření.

## Řešení

- Podpoříme včasné zahájení spoření na důchod. Zavedeme jednorázový příspěvek nebo daňový odpočet při uzavření smlouvy na penzijní produkt do věku 25 let. Alternativně zavedeme systém opt-out u 3. pilíře – při uzavření pracovní smlouvy do věku 30 let bude zaměstnanci automaticky nabídnuto nastavení odvodu na doplňkové penzijní spoření, přičemž bude mít možnost se z něj aktivně odhlásit.
- Odstraníme bariéry při přechodu mezi produkty spoření na důchod. Zajistíme uznání lhůty spoření a věku jako podmínky pro výběr prostředků a zrušíme penalizaci při přechodu mezi dlouhodobým investičním produktem a doplňkovým penzijním spořením, čímž umožníme čerpání předčasného důchodu z DPS.
- Zavedeme státní penzijní fondy – tedy státem zřízenou nebo vysoutěženou penzijní společnost určenou pro státní zaměstnance a pro občany, kteří si sami nevyberou poskytovatele.
- Upravíme systém spoření na důchod a propojíme jej s kapitálovým trhem, například zavedením povinnosti penzijních fondů investovat část kapitálu na českém kapitálovém trhu.

# Sociální služby

## Cíle

- **Zavedení jednotného a transparentního systému pro krajské páteří sítě sociálních služeb** s cílem zajistit jejich dostupnost v celé ČR. Systém poskytne jasná pravidla pro vstup, financování a vyhodnocování kvality, efektivity i kapacit služeb.
- **Zavedení víceletého financování sociálních služeb** prostřednictvím stabilního finančního nástroje, který umožní lépe plánovat provoz a investice. Vytvoření systému pojištění pro dlouhodobou péči po vzoru evropských zemí jako reakce na demografické výzvy a pro zajištění dlouhodobé stability.
- **Jasně ukotvení profese sociálních pracovníků** prostřednictvím stanovení profesních nároků, pravidel odměňování a podpory celoživotního vzdělávání. Posílení koordinace při poskytování sociální práce.

## Řešení

- Zavedeme víceleté financování sociálních služeb s možností nastavit pro následující roky garantovaný podíl prostředků požadovaných poskytovateli v rámci stávajícího registru – například ve výši 60 nebo 70 %. Nastavíme systém podílů na financování sociálních služeb – například jednu třetinu z veřejných rozpočtů a zdravotního pojištění, jednu třetinu z úhrad klientů a jednu třetinu z pojištění na dlouhodobou péči.
- Podpoříme individuální spoření na sociální dlouhodobou péči s daňovým zvýhodněním – možností odečíst kapitálovou či investiční složku až do výše 48 000 Kč ročně. Umožníme zapojení také rodinným příslušníkům.
- Stanovíme minimální podíl státního rozpočtu určený na financování sociálních služeb, aby bylo zajištěno jejich dlouhodobé a stabilní financování. Tím zajistíme, že při navyšování státního rozpočtu nedojde ke snižování reálných prostředků na sociální služby.
- Nastavíme udržitelný finanční model, do kterého zapojíme státní rozpočet, kraje, obce, uživatele systému, odvody na sociální služby, zdravotní pojištění i spořicí individuální produkty – s ohledem na demografický vývoj a ekonomickou situaci hospodářství.

- Zajistíme, aby MPSV a další orgány státní správy mohly požadovat údaje od poskytovatelů sociálních služeb pouze jednou a následně je mezi sebou sdílely prostřednictvím digitalizovaných systémů.
- Zavedeme jednotná pravidla pro výkaznictví poskytovatelů sociálních služeb napříč kraji. Nastavíme stejná pravidla, standardy a systém průběžného hodnocení pro služby typu A i B. Budeme pravidelně vyhodnocovat efektivitu služeb – tedy jejich využívanost, finanční vstupy a náklady dle jednotlivých typů služeb – a zároveň hodnotit dostupnost péče a rozložení služeb v rámci krajů. Standardizujeme také pravidla pro registraci a vstup do krajských sítí.
- Podpoříme větší využívání modelu PPP (Public Private Partnership) v sociálních službách. Tímto modelem budeme podporovat inovativní aktivity a přístupy – například v oblasti silver economy, tedy rozvoje produktů a služeb zaměřených na potřeby stárnoucí populace, dále ve vzdělávání a podpoře neformálních pečujících, rozvoji nových sociálních aktivit a služeb využívajících digitální a asistivní technologie. Skrze PPP budeme podporovat také pobytové služby dlouhodobé péče se zapojením individuálního pojištění na péči.
- Posílíme komunitní, stacionární (denní/noční, týdenní), odlehčovací, poradenské a preventivní služby a podpoříme poskytovatele sociálních služeb v transformaci služeb na stacionáře. Budeme klást větší důraz na podporu osob v jejich přirozeném prostředí namísto institucionální péče, včetně podpory neformálních pečujících, a vytvoříme mezistupeň mezi domácí péčí a pobytovou službou.
- Legislativně definujeme, co představuje přímou a nepřímou péči – v zákoně o sociálních službách a příslušných podzákoných předpisech.
- Posílíme digitální kompetence pracovníků v sociálních službách a podpoříme využívání umělé inteligence a moderních technologií – například pro zvýšení domácí soběstačnosti a bezpečnosti seniorů.
- Rozšíříme systém pomoci a prevence v oblasti duševního zdraví, zejména pro děti a mladistvé. Podpoříme pregraduální vysokoškolské obory zaměřené na duševní zdraví a sociální práci s dětmi a mládeží.
- Podpoříme vznik profesní komory sociálních pracovníků a rozvoj tripartitních vyjednávání v oblasti sociálních služeb na národní i krajské úrovni.

- Podpoříme další navýšení příspěvku na péči a úpravu systému jeho přiznávání – prosadíme větší zohlednění sociální složky posuzování, zejména prostřednictvím důrazu na sociální šetření namísto hodnocení založeného primárně na zdravotnické dokumentaci.
- Na úrovni obce legislativně ukotvíme pozici koordinátora podpory, tzv. case managera, který bude zajišťovat koordinaci podpory v oblasti sociálních a zdravotních služeb či vzdělávání – například pro rodiny pečující o osoby s poruchou autistického spektra, s intelektovým znevýhodněním nebo pro seniory v nouzi.

# Sociální začleňování

## Cíle

- **Snižování sociálních nerovností a zlepšování životních podmínek nižší i střední třídy,** které byly zasaženy inflací a zdražováním bydlení.
- Zajištění přístupu ke zdravotní péči, bydlení a základním službám a podpora integrace Romů, dalších minorit a migrantů jako klíčové podmínky pro soudržnost společnosti.

## Řešení

- Zasadíme se o snížení zdanění práce u nízkopříjmových skupin obyvatelstva. Zavedeme převoditelnost základní slevy na poplatníka do daňového bonusu, aby prostředky směřovaly k domácnostem s nízkými příjmy, v nichž zároveň někdo pracuje.
- Vyhodnotíme funkčnost valorizace minimální mzdy s cílem zajistit, aby představovala důstojný příjem za práci a přispívala ke snižování příjmové chudoby. V případě nevhodného nastavení upravíme její parametry. Zároveň vyhodnotíme dopady tzv. dávkové reformy (DSSP) a v případě potřeby narovnáme neefektivní opatření, jako jsou normativy na bydlení, zohlednění insolvenčních splátek nebo výše životního minima.
- Budeme nadále pracovat na eliminaci šedé ekonomiky prostřednictvím vyhodnocení a úprav neefektivních legislativních opatření, včetně těch v oblasti exekucí a insolvencí. Zvýšíme nezabavitelné minimum, abychom motivovali více lidí ke vstupu do insolvence, řešení předchozích dluhů a odchodu z nelegálního trhu práce.

- Posílíme programy pro integraci na trh práce, které budou pracovníky připravovat na reálné pracovní prostředí. Vyhodnotíme přínosy institutu integračního pracovního místa a zasadíme se o ukotvení osvědčené praxe. Budeme podporovat fungující sociální podniky a programy na integraci osob vedených v evidenci VTO apod.
- Budeme pokračovat v naplňování Strategie sociálního začleňování 2021–2030, včetně finančního posílení sociální práce se sociálně ohroženými skupinami s cílem zlepšit jejich integraci do společnosti, snížit počet sociálně vyloučených lokalit, podpořit lepší soužití s Romy a šířit osvětu v oblasti diverzity. Zaměříme se především na posílení komunitní práce, participaci obyvatel, zapojení rodičů do komunikace se školou, práci asistentů prevence kriminality a dalších. Posílíme roli sociálních odborů obcí pro lepší koordinaci podpory – plošně zavedeme „case management“ na úrovni obcí s rozšířenou působností (ORP).
- Zajistíme pokračování programů bezplatných obědů ve školách, kroužků pro sociálně potřebné děti, snídaňových klubů, doučování a volnočasových aktivit, které podporují integraci dětí ze znevýhodněných skupin a zvyšují jejich šance na dosažení vyššího vzdělání. Finančně posílíme také programy zaměřené na soužití komunit a osvětu v oblasti diverzity.
- Zasadíme se o zajištění systémového financování Agentury pro sociální začleňování ze státního rozpočtu.
- Budeme pokračovat v podpoře programů na ukončování bezdomovectví, v rozvoji sociálního bydlení a v preventivních opatřeních zaměřených na udržení bydlení. Zajistíme dostupnost primární zdravotní péče i pro osoby bez domova, včetně street medicine, která přispěje ke snížení veřejných výdajů spojených s neřešenými zdravotními problémy. Systémové financování této péče musí být zajištěno zdravotními pojišťovnami plošně v celé ČR.
- Z prostředků sociálního klimatického fondu zajistíme financování úprav nemovitostí určených k bydlení kvůli snížení jejich energetické náročnosti – prioritně u sociálně potřebných domácností a v nájemním bydlení. Z tohoto fondu podpoříme také dotace na pořízení baterií pro ukládání energie a na výstavbu energeticky šetrných sociálních bytů pro zranitelné cílové skupiny, čímž přispějeme ke snížení energetické chudoby.

## Zaměstnanost

### Cíle

- **Zvýšení zapojení osob nad 55 let a osob v důchodovém věku na trhu práce** v reakci na stárnutí populace, které vyžaduje zlepšení pracovních příležitostí pro lidi blížící se důchodu i pro ty, kteří v důchodu už jsou.
- **Zvýšení zaměstnanosti osob se zdravotním postižením na otevřeném trhu práce** prostřednictvím podpory jejich integrace, včetně možností uplatnění na chráněném trhu práce a v sociálních podnicích.
- **Saturace nedostatku pracovních profesí řízenou migrací.** Efektivní schvalování pobytových oprávnění kvalifikovaných zahraničních pracovníků podpoří konkurenceschopnost firem a dostupnost služeb.

### Řešení

- Zrealizujeme osvětové kampaně zaměřené na zaměstnavatele s cílem zvýšit povědomí o možnostech a přínosech zaměstnávání osob se zdravotním postižením.
- Provedeme revizi systému náhradního plnění a zvýšíme kontrolní činnost chodu chráněných dílen s ohledem na registr náhradního plnění. Zvážíme také zavedení certifikace chráněných dílen.
- Zavedeme nárok na zkrácený úvazek po dosažení určitého věku, obdobně jako je tomu u pečujících osob, pokud tomu nebrání provozní důvody zaměstnavatele.
- Podpoříme celoživotní vzdělávání, například zavedením individuálního vzdělávacího konta a rozšířením podpory vzdělávání i na zájemce o zprostředkování zaměstnání (nejen uchazeče), tzv. reskilling a upskilling.
- Transformujeme úřady práce tak, aby nebyly pouze místem pro zprostředkování dávek, ale také centrem podpory flexibility pracovního trhu, včetně rozšíření vzdělávacích kapacit.
- Navýšíme kapacity Státního úřadu inspekce práce (SÚIP) a zvýšíme finanční ohodnocení jeho zaměstnanců změnou platového zařazení nebo navýšením objemu

## Ohrožené děti

### Cíle

- **Snížení počtu ohrožených dětí** prostřednictvím včasné a účinné pomoci, která minimalizuje riziko dalšího znevýhodnění. Zvýšení dostupnosti služeb včetně primární prevence tak, aby rodiny a komunity měly přístup k potřebné podpoře a děti mohly vyrůstat v bezpečném a podnětném prostředí.

### Řešení

- Sjednotíme agendu týkající se rodiny a ohrožených dětí pod resort Ministerstva práce a sociálních věcí.
- Přijmeme legislativní opatření k zajištění dostupnosti odborného sociálního poradenství zaměřeného na pomoc dětem a jejich rodinám, a to i ve školách a ve zdravotnických zařízeních.
- Zajistíme dostupnost psychoterapeutické péče pro děti a jejich rodiny, které jsou obětmi týrání, sexuálního zneužívání, sexualizovaného násilí, domácího násilí, zanedbávání nebo dlouhodobých konfliktů v domácnosti.
- Budeme podporovat probíhající transformaci a deinstytucionalizaci ústavních zařízení pro děti s cílem připravit je na samostatný život po odchodu ze zařízení – se zvláštním důrazem na schopnost žít v rodině a zapojit se do života místní komunity.
- Zasadíme se o vznik zákona o podpoře rodin a ochraně ohrožených dětí.

## 8. Doprava a infrastruktura

# Železnice jako páteř moderní dopravy

### Cíle

- **Urychlení výstavby vysokorychlostních tratí („železničních dálnic“, VRT) a efektivní modernizace stávající železniční infrastruktury** včetně regionálních tratí. Vysokorychlostní tratě jsou klíčové pro mezinárodní dopravu i rychlé propojení center a regionů ČR. Zkrácení cestovních dob přispěje k omezení „vylidňování“ odlehklých regionů a přelidnění velkých měst.
- **Maximální přesun přepravy osob a zboží ze silnic na železnici** jako na ekologicky šetrný a udržitelný dopravní systém. Podmínkami jsou férové poplatky za užití dopravní cesty, rozvoj infrastruktury pro nákladní dopravu, komfortní vlaky a atraktivní tarifní systém – včetně vlaků využívajících vysokorychlostní tratě pro osobní dopravu.
- **Zvýšení bezpečnosti a spolehlivosti na železnici** prostřednictvím rychlého a efektivního zabezpečení tratí, prevence nehod pomocí namátkových kontrol a důsledné údržby a modernizace tratí a drážních zařízení. Při nehodách je nutné co nejrychleji obnovit provoz, aby byly minimalizovány dopady na cestující. Klíčové je také zvýšení bezpečnosti na přejezdech přenosem informací o překážkách přímo do stanoviště lokomotivy.

### Řešení

- Provedeme revizi připravených a připravovaných projektů a dle možností a potřeb je upravíme – „morálně zastaralé“ zaktualizujeme. Typickým příkladem je plánování novostaveb vysokorychlostních tratí pouze na maximální rychlost 200 km/h. Veřejné prostředky budeme investovat efektivně, nikoliv neúčelně utrácet.
- Legislativní změnou se zasadíme o zavedení víceletého rozpočtu pro Správu železnic jako investorskou organizaci, aby měla zajištěné stabilní financování pro výstavbu, modernizaci a opravy železniční infrastruktury, například pro projekty vysokorychlostních tratí.

- Při plánování nových tratí, zejména vysokorychlostních, budeme pracovat s krajinou, využívat programové modelace a aktivně komunikovat s kraji a obcemi dotčenými jejich výstavbou. Za jejich podporu a maximální součinnost navážeme výstavbu VRT na realizaci dalších projektů pro obce a regiony – například cyklostezek, inženýrských sítí, protipovodňových hrází, čističek, rozvodů, oprav školních, sociálních a kulturních zařízení nebo výstavby nových bytů. Tímto způsobem lze při jedné stavbě realizovat vše potřebné a současně eliminovat vícenáklady z veřejných rozpočtů. Jednotlivá „kompenzační opatření“ a jejich limity legislativně nastavíme.
- Místo každoročních oprav železničních tratí s opakujícími se výlukami budeme prosazovat jejich komplexní rekonstrukce (modernizace), které umožní výrazné zvýšení traťové rychlosti, případnou elektrifikaci a přiblížení zastávek blíže k osídlení. Místo omezování služeb pro cestující, demolice nádražních budov a jejich nahrazování „betonovými přístřešky“ budeme upřednostňovat rekonstrukce nádraží tak, aby poskytovala veškeré možné zázemí pro cestující a mohla být využita také pro obchody (např. prodejny potravin, pečiva), služby nebo jako sídla úřadů, pošty či informačních center. Prosazujeme koncept tzv. živých nádraží. Konkrétní využití těchto prostor budeme řešit společně s dotčenými obcemi, veřejnými institucemi a případně kraji. V rámci železničních stavebních projektů budeme bránit neúčelnému vynakládání veřejných prostředků – například na nesmyslné protihlukové stěny mimo obytnou zástavbu nebo nekonečná zábradlí ve stanicích.
- Legislativní úpravou narovnáme poplatkovou povinnost mezi železniční a silniční nákladní dopravou. Zavedeme mýto pro nákladní vozidla nad 12 tun na všech pozemních komunikacích a současně zavedeme slevový systém poplatků za užití dopravní cesty na železnici u přeprav, které mohou být převedeny ze silnice – s možností slevy až do výše 100 %. U vybraných komodit, jako je například komunální odpad do spaloven, prosadíme povinnou přepravu po železnici. Ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu, Hospodářskou komorou a dalšími subjekty budeme zvyšovat povědomí firem o výhodách železniční přepravy surovin a hotových výrobků.
- V rámci přípravy dopravních staveb, a to jak nových, tak rekonstrukcí, a prostřednictvím cíleného programu podpory se zaměříme na dvě oblasti:
- I. zřizování, modernizaci a rozšiřování železničních vlečků pro nakládku a vykládku zboží z nákladních

vagonů, aby se zvýšila efektivita přepravy a prodloužila vzdálenost, na kterou se zboží po železnici přepravuje;

- II. zřizování parkovišť P+R u vlakových nádraží, protože možnost pohodlného zaparkování přímo u nádraží (či zastávky) zvýší atraktivitu veřejné dopravy i pro občany ze vzdálenějších míst.
- Bezpečnost na dráhách zvýšíme systémovým a komplexním přístupem.
- Posílíme pravomoci Drážní inspekce a Drážního úřadu – obnovíme namátkové kontroly v provozu, umožníme kontroly na přítomnost alkoholu a omamných látek u všech provozních zaměstnanců. Navýšíme také personální kapacity těchto institucí minimálně na úroveň roku 2016.
- Upravíme sankční systém, například zpřísněním pokut za přestupky, a změním národní implementační plán zavádění evropského vlakového zabezpečovače (ETCS) tak, aby k zabezpečení tratí došlo dříve než v roce 2040 a za nižší náklady – s instalací ETCS pouze na hlavních koridorových tratích a vysokorychlostních tratích.
- Prosadíme zcela nový zákon o dráhách, který bude jednoznačný a srozumitelný, zajistí vyšší bezpečnost a rozvoj drah, zjednoduší povinnosti například dopravců, sjednotí pravidla pro všechny dopravce a provozovatele dráhy a zavede digitalizaci pro celou agendu nehod a incidentů. Budeme usilovat o sjednocení pohledu na evropskou drážní legislativu ve smyslu vzájemného uznávání úkonů provedených již v jedné ze zemí (ČR nebo SR), abychom zamezili zbytečným duplicitám, které zbytečně časově a finančně zatěžují drážní dopravce.
- Zajistíme koordinaci stavebních projektů nejen v rámci dopravy – například mezi výstavbou vysokorychlostních tratí a následnou opravou silnic II. nebo III. třídy či při nahrazování železničních přejezdů mimoúrovňovými kříženími –, ale i mezi dopravou a dalšími obory, jako je například vodohospodářská infrastruktura. S veřejnými financemi budeme nakládat efektivně, nikoliv jako doposud, kdy „levá ruka neví, co dělá pravá“.
- Zamezíme průtahům v rozhodovacích procesech při výstavbě dopravní infrastruktury, zejména vysokorychlostních tratí, tím, že v odvolacím řízení bude odvolací orgán povinen rozhodnout věcně, a nikoliv pouze vracet věc k novému projednání.
- Výstavbu vysokorychlostních tratí využijeme také pro souběžné vybudování elektrické a datové

infrastruktury. Tím podpoříme rozvoj dalších potřebných liniových staveb, které přispějí ke snížení cen energií díky kontinentálnímu sdílení a zajistí dostatečné kapacity pro datové přenosy.

## Posílení kvality a atraktivity veřejné dopravy

### Cíle

- **Podpora státu krajům při zajišťování objednávek veřejné dopravy, s důrazem na železniční dopravu.** Spolupráce s kraji na prioritizaci investic do stávající infrastruktury, zejména v oblasti elektrifikace tratí, a zavedení zjednodušeného systému státních slev, který plní svůj účel.
- **Zajištění dostupné veřejné dopravy i v oblastech mimo železniční síť,** s volbou takového způsobu dopravy, který bude smysluplný a reálně využitelný.
- **Rozšiřování tzv. poptávkové dopravy a lepší dopravní obslužnost** odlehklých oblastí a vnitřních periferií.
- **Posílení podpory státu při rozvoji městské a příměstské dopravy.**

### Řešení

- Stanovíme jasné pořadí (prioritizaci) investic do stávající infrastruktury, a to jak u již připravených, tak u nově navrhovaných projektů. Prioritizaci provedeme po konzultaci s dotčenými kraji. Upřednostníme ty projekty, které budou mít prokazatelný efekt na zvýšení kapacity nebo rychlosti železniční dopravy v daném regionu – například kompletní modernizace tratí s výrazným zrychlením traťové rychlosti nebo jejich elektrifikace.
- Změníme dosavadní systém tak, aby stát – prostřednictvím Ministerstva dopravy – vrcholově koordinoval vlakovou dopravu v celé ČR a dbal na kvalitní a efektivní propojení všech regionů. Zajistíme kvalitní jízdní řád, který umožní připoje mezi dálkovými a regionálními vlaky a odstraní zbytečné přestupy na hranicích krajů. Rozšíříme nabídku spojů pro lepší mobilitu obyvatel – přidáním dřívějších ranních a pozdějších nočních vlaků nejen z Prahy, ale i zpět z krajských měst (např.

Plzeň, České Budějovice, Jihlava, Hradec Králové, Ústí nad Labem, Brno, Ostrava). Zajistíme také pokračování některých dálkových spojů z Prahy dál do regionů, místo jejich ukončení v hlavním městě. Po diskusi se zástupci krajů a samospráv budeme postupovat tak, aby nové spoje podpořily turistický ruch i kulturní vyžití návštěvníků napříč republikou.

- Vytvoříme celostátní integrovaný dopravní systém s jednotnou jízdenkou platnou na veškerou veřejnou dopravu v ČR. Cena této jízdenky bude zohledňovat věkové kategorie dle stávajících zvyklostí – tedy zvýhodnění pro osoby do 18, resp. 26 let, a pro seniory nad 65 let.
- Zajistíme, aby Ministerstvo dopravy vytvořilo návod pro kraje a obce, jak snadno, rychle a efektivně zavést nebo rozšířit tzv. poptávkovou dopravu – novou formu veřejné dopravy, která funguje na principu spojů na zavolání podle aktuálních potřeb občanů.
- Budeme klást důraz na zjednodušení procesů pro elektrifikaci železniční infrastruktury, výstavbu tramvajových tratí, metra a nabíjecí infrastruktury pro bateriové trolejbusy. Zasadíme se o rozšíření působnosti zákona o urychlení výstavby infrastruktury i na tyto typy projektů a o efektivnější řešení majetkoprávních vztahů. Podpoříme zefektivnění procesu EIA (Environmental Impact Assessment) omezením zapojení ekologických spolků na konzultativní postavení, což umožní rychlejší a zároveň transparentní povolování těchto strategických staveb.

## Dokončená dálniční síť a stabilní financování silnic

### Cíle

- **Rozvoj klíčových dopravních staveb** prostřednictvím pokračování výstavby dálnic D0 (Pražský okruh) a D35 (jako alternativního spojení Čech a Moravy) a navýšení kapacity dálnice D1 v okolí Brna. Prioritizace nových úseků silnic I. třídy, zejména obchvatů měst s vysokou dopravní zátěží a koncentrací pracovních příležitostí. Podpora financování dopravní infrastruktury i z alternativních zdrojů, například prostřednictvím PPP (Public Private Partnership) projektů a emisí dluhopisů.

- **Zvýšení kvality komunikací včetně regionálních silnic** prostřednictvím dostatečné alokace finančních prostředků na údržbu a rozvoj silnic II. a III. tříd. Důraz na kvalitu nových i opravovaných povrchů s ohledem na jejich dlouhodobou životnost. Snížení nadměrné zátěže komunikací omezením maximální povolené hmotnosti nákladních vozidel. Zlepšení koordinace s vlastníky technické infrastruktury za účelem omezení opakovaných zásahů do komunikací. Harmonizace termínů uzavírek s pracemi na celostátní i místní síti a zajištění včasné, přehledné a srozumitelné informovanosti veřejnosti o plánovaných omezeních.
- **Zlepšení koordinace a parkování** prostřednictvím sjednocení přístupu dopravních inspektorátů Policie ČR k posuzování projektových dokumentací. Úprava legislativy tak, aby bylo možné začlenit průjezdní úseky komunikací do městských parkovacích systémů.

### Řešení

- Budeme podporovat využívání alternativních zdrojů financování u zásadních dopravních staveb, například prostřednictvím PPP (Public Private Partnership) projektů, půjček od Evropské investiční banky nebo vydáváním dluhopisů.
- V návaznosti na Dopravní sektorovou strategii navrhujeme úpravu prioritizace dopravních staveb národního významu s důrazem na realizaci obchvatů dopravou nejsilněji postižených obcí a měst, včetně zavedení či zesílení kritérií týkajících se intenzity dopravy a vlivu dopravy na místní prostředí.
- Navrhujeme úpravu zákona č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní, tak, aby byly stanoveny vyšší zdroje alokované na rekonstrukce a opravy silnic II. a III. tříd ve správě krajů.
- Navrhujeme legislativní změnu, která sníží maximální povolenou hmotnost nákladních vozidel z 48 na 40 tun, a to v souladu s evropskou úrovní. Cílem je snížení nadměrné zátěže komunikací.
- Vytvoříme závazný celorepublikové metodické podklady pod gescí Ministerstva vnitra a krajských ředitelství Dopravního inspektorátu (DI), jejichž cílem bude stanovit jednotný závazný postup místních DI při vyjadřování k projektovým dokumentacím místních dopravních staveb.

- Navrhujeme novelu zákonů č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, a č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, zaměřenou na problematiku parkování v obcích – konkrétně na rozdílný režim mezi místními komunikacemi, které mohou být zařazeny do obecního parkovacího systému, a silnicemi, kde to možné není. Zároveň navrhujeme zjednodušení procesu pro opravy místních komunikací a silnic v případech, kdy nedochází k jejich rozšiřování a niveleta se zvyšuje maximálně o 3, resp. 10 cm – takové stavby by měly být povolovány ve výrazně zjednodušeném řízení s omezenými možnostmi vstupu dalších aktérů do procesu.
- Prosadíme legislativní změnu s důrazem na (1) nutnost koordinace dopravních staveb s vlastníky a provozovateli technické infrastruktury v daném místě, (2) motivaci užívat moderní technologie na opravu komunikací (s důrazem na propojení s akademickým výzkumem) a (3) koordinaci termínů uzavírek na různých řádových úrovních (komunikace ve správě obcí, silnice II. a III. tříd ve správě příslušného kraje a komunikace ve správě ŘSD).

## Kvalitní infrastruktura pro cyklistickou dopravu

### Cíle

- **Budování oddělené a kvalitní infrastruktury pro cyklisty** s důrazem na jejich bezpečnost a plynulost dopravy, nikoliv pouze na komfort rekreační jízdy. Součástí je rozvoj sítě cyklotras včetně cyklostezek, cyklopruhů a opatření pro zklidnění dopravy, například umožnit cyklistům jezdit v jednosměrných ulicích v protisměru (s výjimkou specifických případů). Při výstavbě i rekonstrukcích komunikací je klíčová systematická podpora bezmotorové dopravy.
- **Propojení pěší, cyklistické a veřejné dopravy** prostřednictvím podpory parkování u stanic veřejné dopravy, usnadnění a zvýhodnění přepravy kol ve veřejné dopravě a vyčlenění odpovídajících finančních prostředků ve státním rozpočtu na infrastrukturu pro bezmotorovou dopravu. Důraz na bezbariérová řešení pro chodce, ohrožené skupiny obyvatel a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace, včetně zavedení povinných testů pro invalidní vozíky a slepecké hole při kolaudaci staveb.

- **Celostátní koordinace projektů bezmotorové dopravy** prostřednictvím zřízení funkce národního cyklokoordinátora s pravomocemi ke spolupráci s vládou, kraji a dalšími orgány veřejné správy. Přijetí právních předpisů pro rozdělení jednostopých vozidel podle typu a zavedení selektivních omezení pro elektrokola v oblastech s nadměrným turistickým zatížením.

### Řešení

- Zavedeme pozici národního cyklokoordinátora, který bude koordinovat činnost krajských koordinátorů a spolupráci mezi vládními institucemi, kraji, obcemi a dalšími relevantními subjekty. Cyklokoordinátor bude mít pravomoc stanovovat standardy pro výstavbu cyklistické infrastruktury a zajišťovat financování projektů. Jeho role bude vycházet z osvědčené praxe v Německu, kde národní koordinátor cyklistiky dohlíží na strategické plánování a rozvoj infrastruktury, vyjadřuje se k dopravním projektům, koordinuje zapojené aktéry, podporuje informační kampaně a zajišťuje monitoring a evaluaci.
- Provedeme revizi legislativy na podporu bezmotorové dopravy. Přijmeme legislativní změny, jako je například úprava Liniového zákona pro zjednodušení povolování cyklostezek nebo novela zákona č. 56/2001 Sb. pro jasné vymezení homologace různých typů elektrizovaných samohybů. Usnadníme povolování a financování projektů cyklistické a pěší infrastruktury, včetně zařazení cyklostezek mezi veřejně prospěšné stavby. Zavedeme povinnost zohledňovat dopad na bezmotorovou dopravu při schvalování všech dopravních projektů, obdobně jako v Nizozemsku, kde je cyklistická doprava součástí všech plánovacích procesů.
- Zajistíme stabilní financování cyklistické infrastruktury stanovením konkrétní výše prostředků přímo ve státním rozpočtu na podporu bezmotorové dopravy, zejména cyklistické – například ve výši 1–2 % z rozpočtu na dopravní stavby, což odpovídá přibližně 1,5 mld. Kč ročně, tedy navýšení přibližně o 50 %. Tyto prostředky, chápané jako ekvivalent kompenzačních opatření dopravních staveb, budou určeny výhradně na výstavbu a údržbu cyklostezek, bezpečných parkovacích míst pro kola u stanic veřejné dopravy a případně infrastruktury pro pěší – obdobně jako v Německu, kde existují podobné iniciativy na podporu cyklistiky.
- Provedeme změnu technických norem a předpisů s cílem podpořit udržitelnou mobilitu. Upraveny budou zejména normy ČSN 73 6110 a TP179 tak, aby

reflektovaly současné celosvětové trendy a kladly důraz na bezpečnost a kvalitu cyklistických stezek a pruhů. Do předpisů zahrneme požadavek na oddělení cyklistické dopravy od dopravy motorové u všech nových a rekonstruovaných komunikací. Jednoznačně definujeme jednotlivé bezmotorové dopravní prostředky a prostředky s přídatným pohonem a jasně určíme jejich práva a povinnosti.

- Zlepšíme propojení cyklistiky a veřejné dopravy pokračováním v pořizování vozidel veřejné dopravy, zejména vlaků, které umožňují přepravu jízdních kol. Zajistíme lepší možnosti bezpečného parkování kol na stanicích veřejné dopravy. Vypracujeme a zrealizujeme marketingové kampaně na podporu kombinované dopravy, které zvýší povědomí o výhodách propojení cyklistiky s veřejnou dopravou.
- Sjednotíme přístup jednotlivých dopravních inspektorátů Policie ČR při vydávání stanovisek k dopravním projektům prostřednictvím metodického pokynu, který zajistí jednotná a předvídatelná pravidla napříč regiony.

## Podpora a rozvoj vodní a letecké dopravy

### Cíle

- **Zvýšení počtu pravidelných letů do zahraničí,** zejména do přestupních uzlů, a navýšení kapacity českých letišť. Zatraktivnění jejich dostupností napojením na železniční dopravu.
- **Vymezení předmětu podnikání letišť** a podpora lokálních letišť v jejich rozvoji směrem k širšímu spektru služeb nejen pro osobní leteckou dopravu.
- **Rozvoj bezpilotního letectví** doprovodit odpovídajícím legislativním rámcem, včetně jasně stanovených pravidel pro různé účely jeho využití (rekreační, profesionální, komerční apod.).
- **Podpora využití a vzniku nových vodních kanálů pro turistické a rekreační účely** a rozvoj infrastruktury pro plavbu na vodních dílech.

- **Podpora využití stávajících vodních cest jako alternativy k nákladní automobilové dopravě** s ohledem na ochranu životního prostředí. Akceptace existence vodních cest a snaha o zlepšení plavebních podmínek kvůli naplnění cílů ekologizace dopravy.

### Řešení

- Budeme rozšiřovat kapacitu letišť a zvyšovat jejich atraktivitu prostřednictvím jejich napojení na železniční síť.
- Pro rozvoj cestovního ruchu a byznysových letů podpoříme letiště v Brně, Ostravě, Pardubicích, případně také v Českých Budějovicích a Karlových Varech v jejich snaze o zavedení nových, včetně zimních, pravidelných linek do významných přestupních uzlů, jako jsou Frankfurt nad Mohanem, Düsseldorf, Paříž, Amsterdam, Dubaj nebo Řím. Cílem je zvýšit atraktivitu těchto letišť pro cestující.
- Pro podporu rozvoje letišť i mimo leteckou dopravu propojíme státní podporu s krajskou a regionální tak, aby letiště mohla fungovat jako „huby“ s multimodálními prostory pro logistiku a nákladní dopravu.
- Pro podporu rozvoje vodních cest v ČR připravíme projekty zaměřené na rozvoj nákladní lodní dopravy, které budou mít pouze minimální negativní dopad na životní prostředí. V rámci usnesení vlády ČR zavážeme Ministerstvo dopravy a Ministerstvo životního prostředí k nalezení způsobu, jak zlepšit plavební podmínky na vodních cestách. Ministerstvo dopravy následně zpracuje a předloží návrh technických opatření ke zlepšení plavebních podmínek na vodních tocích a Ministerstvo životního prostředí stanoví na základě procesu EIA (Environmental Impact Assessment) příslušná kompenzační opatření v oblasti ochrany přírody a životního prostředí.
- Podpoříme infrastrukturní projekty na vodních dílech a podél vodních toků, jako jsou Labe, Vltava, Baťův kanál nebo Morava, aby se rozvíjela rekreační plavba, nejen vodácký sport.

## Podpora vesmírných technologií

### Cíle

- **Podpora vzdělávání a rozvoj zájmu o technické obory** prostřednictvím kosmických aktivit. Inspirace mladé generace formou programu ESERO, školních projektů, soutěží a veřejných akcí s cílem rozvíjet dovednosti pro inovace a pokročilé technologie a podpořit zájem o technické a přírodovědné obory.
- **Podpora technologických start-upů a využití dat z kosmu.** Integrace kosmických technologií a dat do ekonomiky přispěje ke zvýšení její inovativnosti a efektivity.
- **Efektivní využití evropských zdrojů a programů.** Aktivní zapojení ČR do projektů prostřednictvím členství v Evropské kosmické agentuře a spolupráce s Evropskou agenturou pro kosmický program (EU SPA).
- **Podpora národních aktivit a technologické nezávislosti.** Investice do vlastních satelitních projektů a dalších autonomních schopností posílí růst národního know-how a zvýší odolnost v oblasti kosmických technologií.

### Řešení

- Zapojíme se do evropských programů, jako je IRIS2 (Infrastructure for Resilience, Interconnectivity and Security by Satellite – družicová infrastruktura pro odolnost, propojení a bezpečnost).
- Dlouhodobě podpoříme projekt ESERO ze strany státu. ESERO společně s organizací PLANEUM a MŠMT se aktivně zapojí do iniciativy Česká cesta do vesmíru, jejímž cílem je motivovat mladé ke studiu technických oborů. Ministerstvu dopravy umožníme financovat prostřednictvím ESA rámcový vzdělávací program zaměřený na technickou výuku mladých ve výši 10 mil. Kč ročně.
- Podpoříme účast českých astronautů jako součást projektu Česká cesta do vesmíru. Pro jeho úspěšnou realizaci zajistíme potřebné financování ve výši 2 mld. Kč v průběhu následujících tří let, tedy přibližně 700 mil. Kč ročně.

- Podpoříme start-upy využívající data z vesmírných technologií prostřednictvím inkubátoru vesmírných technologií a aplikací ESA BIC. Pro další úspěšné rozšiřování existujícího a dobře fungujícího projektu, včetně navýšení počtu start-upových firem, vytipujeme a zajistíme technické a laboratorní prostory a zázemí, včetně možnosti sdílení tzv. clean-roomů, které budou prostřednictvím ESA BIC nabídnuty inkubovaným firmám.
- Zajistíme podporu ze strany státu na vybudování nového sídla Evropské agentury pro vesmírný program (EU SPA) v Praze na Palmovce. Cílem je vytvořit odpovídající hostitelské podmínky pro více než 600 vysoce kvalifikovaných pracovníků agentury.
- Zasadíme se o navýšení příspěvku ČR do Evropské kosmické agentury (ESA) se silným důrazem na možnost realizace vlastních národních projektů a technologií. Zvýšený příspěvek bude vázán na realizaci národních programů v souladu se strategickými plány Vlády ČR a příslušných ministerstev (např. MD ČR, MO ČR, MV ČR, MZe, MŽP). Navrhujeme navýšení příspěvku ze současných 1,2 mld. Kč na 2 mld. Kč ročně a zároveň rozšíření programu Ambiciózních projektů o další dva projekty, tedy ze dvou na čtyři.

## 9. Digitalizace a regionální rozvoj

# Atraktivní venkov

### Cíle

- **Zajištění rovného přístupu ke kvalitnímu a modernímu vzdělávání** bez ohledu na regionální nebo socioekonomické podmínky, se zaměřením na obory potřebné pro rozvoj venkova. Cílem je vytvořit podmínky, které omezí potřebu rodičů hledat jinou než nejbližší školu.
- **Zajištění dostupnosti základních veřejných služeb**, bydlení, základní i dlouhodobé zdravotní péče a dopravy na venkově tak, aby byly chytré, efektivní a přístupné všem obyvatelům bez rozdílu. Prioritními oblastmi jsou regionální vzdělávání a zlepšení socioekonomické situace obyvatel.
- **Podpora lokální ekonomiky** kvůli posílení soběstačnosti a konkurenceschopnosti venkova prostřednictvím výhodných úvěrů, dotačních titulů a podílu na daňových výnosech pro místní podnikatele a zemědělce. Regiony pokryjeme kvalitní digitální infrastrukturou, která je nezbytnou součástí podnikání i práce z domova.
- **Podpora konceptu chytrého venkova** jako odpovědi na nové společenské výzvy – zelené, digitální a demografické. Klíčové je rozvíjení inovací ve veřejném sektoru, vzdělávání a osvěta obcí i obyvatel venkova v oblasti dostupných technologií a nových přístupů, které zjednodušují život v regionu. Tyto technologie přinášejí potenciál pro zvýšení kvality života a dostupnosti služeb zejména v periferních regionech a na venkově.

### Řešení

- Navrhujeme efektivní změnu financování regionálního školství, která umožní navýšit finanční prostředky pro školy působící v objektivně náročnějších podmínkách. Zlepšíme strukturu výuky a zajistíme adekvátní podporu talentovaných žáků. Podpoříme dostupnost terciárního vzdělávání a zavedeme opatření proti nerovnostem, jako jsou bezplatné obědy pro všechny žáky či

školní poradny. V rámci úspor a dobrovolné spolupráce obcí umožníme vznik svazkových škol.

- Efektivní změnou financování regionálního školství nasměrujeme regionální inovační centra k podpoře spolupráce mezi univerzitami, výzkumnými centry a podniky. Tato spolupráce přinese klíčovou podporu studentům již během studia, podpoří vznik nových pracovních míst a zvýší atraktivitu i dosud pro podniky málo zajímavých regionů. Prosadíme vznik regionálních inovačních fondů nebo grantových programů.
- S cílem atraktivního venkova zde budeme podporovat dostupnou primární zdravotní péči, terénní sociální služby, komplexní služby pro seniory a rodiny a centra podporující komunitní život.
- Zajistíme chytré základní veřejné služby na venkově – například samoobslužné prodejny v režimu 24/7 provozované obcí (s přístupem na kartu), poštu ve formě „digitálního poštáka“, který bude vyřizovat agendu s občany na obecním úřadě i v místech bez kamenné pobočky, a pilotní programy rozvozu nákupů. Podpoříme vznik komunitních center s knihovnou, hospodou a dalšími službami.
- Navýšíme investice do železnice, silnic a veřejné dopravy. Rozšíříme počet vlakových a autobusových spojů a rozvineme poptávkovou dopravu, zejména v méně rozvinutých regionech, čímž podpoříme mobilitu pracovní síly a přístup k pracovním příležitostem. Zřídíme nové železniční zastávky nebo je více přiblížíme k obydleným oblastem. Poptávkovou dopravu, která je součástí silniční veřejné dopravy, umožníme objednat předem přes aplikaci, internet nebo telefonicky. Na těchto linkách budou platit veškeré jízdní doklady podle tarifu daného území, včetně časových kupónů.
- Na obcích budeme vyjednávat vznik sdružených praxí lékařů a zajistíme finanční programy na podporu mobilních ordinací, které budou pravidelně objíždět jednotlivé regiony.
- Rodinné firmy a malé podnikatele podpoříme odborným poradenstvím, dotačními tituly, zvýhodněnými úvěry, pomocí státu ve formě daňových úlev a přístupem k investicím. Tím zvýšíme jejich konkurenceschopnost, atraktivitu a podpoříme vznik nových pracovních míst. Moderní digitální infrastruktura umožní pracovat na dálku i v místech s nižší nabídkou pracovních příležitostí. Farmářské a řemeslné trhy přilákají turisty a podpoří místní podnikání.

- Zavedeme centrální digitální portál, kde budou veřejně dostupné veškeré informace o zakázkách malého rozsahu – včetně nabídek, hodnotících kritérií a výsledků –, čímž výrazně zvýšíme transparentnost a možnost veřejné kontroly.

## Vyrovnaní rozdílů mezi regiony

### Cíle

- **Finanční podpora s individuálním přístupem.** Dlouhodobá a přehledná podpora strukturálně postižených regionů bude zajištěna prostřednictvím specifických ekonomických nástrojů a vícezdrojových dotací s kofinancováním ze strany státu a se sníženou administrativní zátěží. Individuální přístup reflektuje rozdílné potřeby jednotlivých subregionů.
- **Rozvoj lidského kapitálu.** Udržení a přilákání obyvatel do regionů bude podmíněno dostupností kvalitního zaměstnání, spolehlivého internetu, dopravního spojení, zdravotní péče, bydlení a kvalitního vzdělávání pro děti. Regiony často postrádají odborníky na projektové a územní řízení, což omezuje jejich schopnost získávat finance na strategické projekty.
- **Vzdělání v regionu a dobré pracovní podmínky.** Úroveň vzdělání dětí úzce souvisí se socioekonomickou situací jejich rodin, která je ovlivněna zaměstnáním rodičů či například jejich zadlužeností. Absolvování škol přímo v regionu zvyšuje šanci, že se mladí lidé rozhodnou v regionu zůstat. Podpoříme vznik vysoké školy v Karlovarském kraji, a to s důrazem na potřebné obory odpovídající místní poptávce.

### Řešení

- Připravíme legislativní změnu zákona o podpoře regionálního rozvoje tak, aby stát měl jasné definovanou povinnost předcházet a snižovat nerovnosti a sociální vyloučení na úrovni obcí s rozšířenou působností. Novelou, která má vstoupit v platnost v červenci 2025, prosadíme doplnění o vymezení strukturálně postižených krajů, vnitřních i vnějších periferií a zavedení individuálního přístupu státu právě vůči těmto oblastem. Budeme prosazovat, aby základem územní soudržnosti

bylo cílené a koordinované využívání specifických nástrojů podpory pro zasažená funkční území, například konkrétní hospodářsky a sociálně ohrožená území. Tyto oblasti podpoříme na základě místních strategií vytvářených zdola, podle reálné poptávky, pomocí systémové podpory – speciálními programy, zvýhodněním ve výzvách, bonifikací při hodnocení projektů či preferencemi ve stávajících dotačních titulech. Inspiraci čerpáme z Francie a Německa, kde zákony zajišťují cílenou péči o znevýhodněná území. Tuto péči tvoří daňové úlevy, investice do infrastruktury, služeb a podpory malých a středních podniků. Zasadíme se o to, aby stát aktivně spolufinancoval projekty v těchto regionech nad rámec běžného kofinancování a umožnil vícezdrojové dotace. Usilujeme o to, aby Česko následovalo příklad Německa, které k evropským příspěvkům přidává až padesátinásobek z vlastního rozpočtu.

- Budeme diskutovat o novele zákona o investičních pobídkách, která umožní cílené využití investičních pobídek pro podporu hospodářského rozvoje v konkrétních regionech. Zaměříme se například na slevy na dani, zvýhodněný převod pozemků včetně infrastruktury či hmotnou podporu na tvorbu pracovních míst.
- Podpoříme vznik speciálních ekonomických zón s reformním dopadem, které budou sloužit jako prostředí pro rozvoj začínajících, malých a středních podniků s inovativními přístupy k řešení aktuálních regionálních problémů. Budeme prosazovat novelu zákona o podpoře vědy a výzkumu a zavedení pilotního projektu tzv. regulatorních sandboxů – živých laboratoří. V těchto zónách zajistíme podporu formou nulového zdanění příjmů právnických osob, nemovitostí a dividend, případně ročním příspěvkem na vzdělávání zaměstnanců. Připravíme cílené dotační nástroje pro podnikatele – například příspěvky na mzdy, nájem komerčních prostor či marketing. Finančně podpoříme také soukromé školy a zdravotnická zařízení působící v těchto zónách.
- Do financování rozvoje strukturálně postižených regionů účinně zapojíme Národní rozvojovou banku (NRB) a Exportní rozvojovou banku (ERB). Prostřednictvím Centra pro regionální rozvoj (CRR), Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) a krajských regionálních agentur zajistíme, aby se obce a další instituce naučily efektivně čerpat prostředky z nadnárodních finančních nástrojů a vytvářet strategické projekty s dlouhodobým dopadem.
- Prosadíme decentralizaci ústředních orgánů státní správy a přesun vybraných úřadů do strukturálně postižených regionů. Tento krok zvýší povědomí

o specifikách těchto oblastí, podpoří jejich atraktivitu a přivede nové, vzdělané obyvatele. Vzniknou tak nová kvalifikovaná pracovní místa. V rámci programu Dostupné bydlení zajistíme navýšení kapacity nájemního bydlení v těchto regionech – výstavbou nových bytů nebo rekonstrukcí stávajících domů. Zajistíme aktivní podporu Ministerstva pro místní rozvoj při jednání s Asociací krajů, abychom přesně zacílili pomoc do strukturálně postižených krajů.

- Připravíme legislativní úpravy systému sociálních dávek a nastavení nezabavitelné částky tak, aby dlužníci byli motivováni vystoupit ze šedé zóny. Vytvoříme srozumitelný a funkční právní rámec, který poctivým dlužníkům umožní znovu se plnohodnotně zapojit do společnosti a přispět k oživení strukturálně postižených regionů.
- Vybudujeme pracoviště veřejných vysokých škol, případně celé vysoké školy, a posílíme podporu stávajících vysokých škol, zejména v oborech, které jsou v regionech potřebné. Způsobí to příliv studentů a následných absolventů, což zvýší atraktivitu regionů pro velké firmy, start-upy a investice do strategických projektů. Posílíme instituce působící v oblasti výzkumu a vývoje, projektového a územního řízení, abychom podpořili návrat absolventů vysokých škol zpět do regionů. Nastavíme zvýšený normativ na žáka v oblastech definovaných jako hospodářsky a sociálně ohrožená území, což umožní školám získat více financí na ohodnocení personálu a vzdělávání zaměstnanců.
- Dostatečný a vzdělaný lidský kapitál je klíčovým předpokladem stability a růstu ekonomiky v regionech. Strukturálně postiženým regionům pomůžeme dodat odborníky, kteří rozumějí problematice dotací, projektového a územního řízení, zvládnou připravit projekt a následně o něm jednat. Tím zefektivníme celý proces čerpání prostředků pro znevýhodněné kraje. Po vyrovnání základních rozdílů mezi periferiemi a rozvinutými regiony umožníme čerpání financí pro inovativní a strategické projekty a spolupráci s vysoce kvalifikovanými experty.

## Dostupné nájemní bydlení

### Cíle

- **Podpora výstavby obecních a dostupných bytů** představuje vytvoření podmínek pro zvýšení obecní bytové výstavby ve městech a obcích jako alternativy k drahému soukromému bydlení. Cílem je poskytnout obcím podporu při orientaci v oblasti dostupného nájemního bydlení, a to především s důrazem na energeticky úspornou rekonstrukci a novou výstavbu.
- **Posílení rozvoje regionů** spočívá v podpoře bydlení mimo velká města a ve snižování tlaku na trh nájemního bydlení v metropolích. Revitalizace chátrajících budov a brownfieldů přispěje ke zlepšení kvality života v regionech. Součástí opatření je i založení platformy pro sdílení příkladů dobré praxe mezi obcemi.
- **Regulace krátkodobých pronájmů** znamená omezení negativních dopadů krátkodobých pronájmů, jako jsou Airbnb nebo Booking, na trh dlouhodobého bydlení. Smyslem takové regulace je zajistit dostupné bydlení. Řešením by mohl být nový digitální systém eTurista.

### Řešení

- Posílíme dotace a bezúročné půjčky pro obce na budování podporovaného nájemního bydlení za maximálně místně obvyklé nájemné – například profesní byty, startovací byty pro mladé nebo sociální a krizové byty. Zajistíme to jak finančním navýšením dotačních titulů, tak i bezúplatným poskytnutím vhodných státních pozemků obcím kvůli výstavbě dostupného nájemního bydlení s podmínkou dlouhodobé udržitelnosti.
- Cílem je především rekonstrukce chátrajících budov v obcích, aby místo nich mohlo být zřízeno dostupné bydlení. Zároveň prosazujeme navýšení prostředků na dotační programy zaměřené na energeticky úsporné bydlení. Podporujeme také vykupování opuštěných budov v obcích, aby vznikl nový bytový fond.
- Vyřešíme otázku bytových společností s omezeným ziskem. Prosadíme legislativní ukotvení a podporu omezeně ziskových poskytovatelů bydlení v souladu s doporučeními odborníků, NERV, EIB a OECD.

- Budeme investovat do infrastruktury v menších městech a na venkově, včetně dopravy, školství a zdravotnictví, aby tato území byla atraktivní pro nové i stávající obyvatele. Kvalitní veřejná infrastruktura a dostupnost služeb spolu s kvalitním dostupným nájemním bydlením zajistí příchod nových obyvatel a zabrání odchodu těch stávajících.

- Zajistíme financování přestavby nevyužitých a chátrajících objektů na byty dostupného bydlení, například pomocí dotační výzvy nebo zvýhodněného úvěru v kombinaci s výzvou pro podporu dostupného nájemního bydlení.
- Zavedeme zvýhodněné půjčky pro mladé rodiny na dostupné bydlení. Vytvoříme program státních garancí na hypotéky nebo zvýhodněné půjčky pro mladé lidi do 35 let.
- Na základě novelizace zákona 159/1999 Sb., upravujícího podnikání s krátkodobými pronájmy, podporujeme registr poskytování ubytování a ubytovaných osob. Stanovíme maximální počet dní, po které může být nemovitost pronajímána, a zajistíme její zdanění. Tyto prostředky využijeme na podporu obecního bydlení.

## Meziobecní spolupráce

### Cíle

- **Funkční komunitou zabránit vyliďňování obcí.** Podpoříme vznik dobrovolných platforem meziobecní spolupráce s přirozenou spádovostí, v nichž samosprávy i další aktéři společně pečují o své území a komunitu. Přenesené pravomoci státu budou v těchto platformách sdíleny mezi obcemi, čímž se zvýší efektivita práce a sníží náklady na chod obcí.
- **Vytvoření společenství obcí jako platformy meziobecní spolupráce založené na dobrovolnosti** představuje způsob, jak tvořit servis státu do území podle místní poptávky a sdílených hodnot. Jde o organizovanou formu spolupráce, která obcím nepřináší nové povinnosti ani neomezuje jejich samosprávu.
- **Nejen administrativní optimalizace, ale skutečné řešení finanční odpovědnosti obcí** znamená, že primární důraz bude kladen na kvalitní projektové

a územní řízení, nikoliv pouze na finanční úspory. Náklady na státní správu a veřejné služby mají být plně v odpovědnosti obcí. Cílem je reforma veřejných financí s přímým financováním obcí prostřednictvím rozpočtového určení daní (RUD).

### Řešení

- Na základě poptávky obcí v regionu a diskuse mezi starosty zřídíme dobrovolné platformy spolupráce obcí (či navážeme na stávající). Budeme koordinovat odborné či jinak náročné agendy (služby) v přenesené i samostatné působnosti společně s okolními obcemi, digitalizovat agendy a zvýšíme tak efektivitu vynaložených veřejných prostředků na chod obcí.
- Snížíme administrativní a odbornou zátěž starostů a aparátu zejména malých obcí pod 500 obyvatel. Tím omezíme tlak na jejich odbornost a zvýšíme jejich časové možnosti, čímž jim vznikne větší prostor pro rozvoj a investice v katastru obce a pro zajištění kvalitního prostředí k životu i odpovídajících veřejných služeb. Prosadíme snížení byrokracie a část agendy přeneseme na státní správu, zajistíme lepší přístup k odborné a právní pomoci a podpoříme dotační programy zaměřené na efektivnější chod obcí a zkvalitnění veřejných služeb.
- V dotační politice budeme intenzivně prosazovat užší spolupráci mezi obcemi, firmami, výzkumnými institucemi a neziskovým sektorem. Navážeme na úspěšný model komunitně vedeného místního rozvoje prostřednictvím místních akčních skupin, které budeme dále podporovat v jejich činnosti rozvíjející venkovskou ekonomiku na základě místní poptávky. Zajistíme, aby požadavek na spolufinancování projektů z vlastních prostředků žadatelů zůstal na rozumné úrovni odpovídající jejich možnostem. Budeme prosazovat větší využívání finančních nástrojů. Větší firmy by neměly čerpat podporu, pokud se nejedná o projekty ve veřejném zájmu – například v oblasti ekologie, vědy nebo rekvalifikací.
- Na základě poptávky a potřeby z území navrhujeme legislativní úpravu § 53b zákona o obcích. Vyhodnotíme dosavadní fungování společenství obcí a navrhujeme další opatření dle zpětné vazby z praxe a požadavků územních samospráv.
- Zajistíme, aby obce měly při založení Společenství obcí motivaci v podobě garantovaného odborného servisu u vybraných agend, které si samy určí. Tyto agendy budou zajišťovány erudovanými zaměstnanci a stát za

jejich výkon poskytne odpovídající bonifikaci, jelikož tyto činnosti obcím svěřil nebo na ně přenesl.

- Zasadíme se o reformu veřejných financí s cílem zajistit dlouhodobou stabilitu financování obcí. Reforma zavede transparentní a efektivní rozpočtové plánování, spravedlivější přerozdělování finančních prostředků a větší finanční nezávislost obcí. Obcím umožníme více investovat a zjednodušením finančních procesů posílíme důvěru veřejnosti. Reforma přispěje k udržitelnému rozvoji regionů a kvalitnějšímu životu obyvatel. Podpoříme každoroční krajské dotace pro dobrovolné svazky obcí vykonávající samosprávnou agendu a vznik národního dotačního titulu s minimální administrativní zátěží.
- Zajistíme pravidelné a koordinované vzdělávání starostů a jejich týmů jako základ efektivní správy obcí. Obce budeme motivovat k aktivnímu vyhledávání dodatečných finančních zdrojů, například prostřednictvím spolupráce s Národní rozvojovou bankou.
- Vyjednáme finanční benefity pro dobrovolníky v obcích, například pro hasiče, a spolkovou činnost. Prioritou bude podpora infrastruktury a maximální snížení administrativní zátěže. Zachování a rozvoj komunitního života v obcích pro nás bude klíčovou hodnotou.

## Přesun úřadů do regionů

### Cíle

- **Více obyvatel v regionech.** Přesun úřadů do regionů bude nástrojem pro stimulaci lokálních ekonomik, rozvoj infrastruktury a služeb a vytvoření nových pracovních míst. Zároveň nabídne příležitosti odborným pracovníkům mimo velká města a podpoří udržení talentů v regionech.
- **Přesun úřadů pomáhá kohezi.** Přesun úřadů do regionů přispěje k decentralizaci, odlehčí přetíženým městům a zároveň jim sníží náklady na provoz. Vyváží veřejné investice mezi regiony, přispěje k udržení obyvatel na venkově a sníží tak regionální disparity ve prospěch regionální koheze. Cílem je posílit investice do regionálních zastoupení úřadů, ze kterých se pro občany stanou kontaktní místa. Tak posílíme místní ekonomiku a obnovíme důvěru občanů ve veřejnou správu.

- **Úřady blíže lidem.** Přiblížení veřejné správy občanům, nevládním neziskovým organizacím a podnikatelům v regionech zvyšuje dostupnost, flexibilitu a efektivitu poskytovaných služeb. Podporuje to spolupráci s regionálními partnery, místními organizacemi a komunitami.

### Řešení

- Zásadním potenciálem bude vznik nových pracovních míst v cílových regionech. Vytvoříme stabilní a kvalifikovaná pracovní místa, která podpoří rovnoměrný rozvoj občanské infrastruktury. Využijeme digitalizaci k tomu, aby mohla lépe fungovat práce z domova či hybridní model, a tím podpoříme regionální pracovní příležitosti bez nutnosti fyzické přítomnosti u pozic, které nevyžadují osobní účast. Nabídneme podporu při stěhování, rekvalifikace pro nové zaměstnance, možnost zkrácených úvazků i možnost pracovat z domova.
- Přesun menších či nově vznikajících úřadů provedeme na základě důkladné analýzy tak, aby byla minimalizována rizika. Přesun zahájíme u menších úřadů nebo jejich vybraných oddělení, například ve městech jako Brno, Ostrava či Olomouc, která mají potřebnou infrastrukturu. Každý projekt bude průběžně vyhodnocován z hlediska efektivnosti a dopadu na region. Získané zkušenosti využijeme pro případné úpravy v dalších krocích decentralizace.
- Podpoříme decentralizaci úřadů vytvořením metodických pravidel pro poskytování vzdálených pracovních pozic ve veřejné správě. Pomůžeme s jejich implementací, zaměříme se na osvětu o technických možnostech práce na dálku a budeme informovat o dopadech intenzivnější decentralizace.

## Přeshraniční spolupráce

### Cíle

- **Zajištění rovného přístupu k veřejným službám v pohraničí** prostřednictvím spolupráce se sousedními státy.
- Propojování infrastruktury českého pohraničí se sousedními regiony.
- **Podpora regionální ekonomiky a sociální integrace v příhraničí.**

### Řešení

- Podpoříme prosazení návrhu Nařízení o usnadnění přeshraničních řešení (Bridge for EU), který na evropské úrovni zjednoduší přeshraniční spolupráci. Na úrovni Evropské rady budeme usilovat o jeho brzké a nekomplikované přijetí. Proces systematického odbourávání kooperačních překážek umožní rozvoj přeshraničních veřejných služeb a přispěje ke zvýšení kvality života obyvatel v pohraničí. Konkrétním příkladem je přeshraniční zdravotní péče, která je v některých evropských pohraničních regionech běžná a jasně ukazuje přínosy odstranění administrativních bariér.
- Upravíme strategii regionálního rozvoje a Politiku územního rozvoje ČR směrem k využívání přeshraničních komplementarit po vzoru Německa (např. dokument Leitbilder und Handlungsstrategien für die Raumentwicklung in Deutschland). Takto upravené základní strategické dokumenty státu umožní přistupovat k řešení problémů příhraničních periferií ve spolupráci se sousedními státy prostřednictvím sdílení zdrojů, což povede ke zlepšení kvality života v pohraničí.
- Podpoříme vytváření Integrovaných teritoriálních investic (ITI) v programovacím období 2027+ také v přeshraničním rozměru. Tento přístup otevře prostor pro koncepčnější využívání přeshraničních veřejných služeb. V některých regionech západní Evropy, například ve Velkém regionu s centrem v Lucembursku, místní a regionální samosprávy připravují své rozvojové strategie ve spolupráci se sousedy. Díky tomu získaly lepší přístup k prostředkům z evropských fondů a dnes společně řeší například dvojazyčné školy, koordinovaný rozvoj místní ekonomiky nebo hromadné opravy. Zasadíme se o podporu fungování euroregionů jako institucí, které rozvoj přeshraniční spolupráce podporují a zároveň efektivně identifikují a odstraňují její bariéry, čímž přispívají k využití často nevyužívaného rozvojového potenciálu pohraničí.

## Spravedlivé rozpočtové určení daní (RUD) pro obce

### Cíle

- **Podpora soběstačnosti obcí** spočívá v minimalizaci disparit mezi menšími

obcemi a většími městy prostřednictvím zavedení minimálního garantovaného příjmu na pokrytí základních provozních potřeb. Součástí opatření je založení fondu na podporu obcí v krizových situacích a vyjednání zvýšení jejich podílu na daňových výnosech státu.

- **Spravedlivé nastavení rozpočtového určení daní (RUD)** znamená zajištění spravedlivějšího přerozdělování příjmů mezi obce různé velikosti s ohledem na jejich skutečné potřeby. Zajistí se zveřejnění jasných výpočtových kritérií, koeficientů a simulací dopadů při změnách RUD. Cílem je, aby obecní rozpočty byly stabilní a lépe plánovatelné.
- **Podpora meziobecní spolupráce** pomocí zvyšování efektivnosti využití veřejných prostředků prostřednictvím sdílení zdrojů a projektů, například v oblasti školství či dopravy. Zajištění finančních pobídek pro obce, které investují do místní infrastruktury.

### Řešení

- Zasadíme se o stabilizaci podílu obcí na výnosech z daně z přidané hodnoty (DPH), daně z příjmu fyzických osob (DPFO) a daně z příjmu právnických osob (DPPO).
- Předložíme návrh zákona, který přehodnotí jednotlivé koeficienty, doplní nové kritérium počtu obyvatel starších 65 let a zavede garanci minimálního příjmu na obyvatele.
- Posílíme tzv. motivační složku v rozpočtovém určení daní – navýšíme podíl z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti odváděné plátcem daně, který se mezi obce rozděluje podle počtu zaměstnanců v obci, ze současných 1,5 % až na 10 %. Přejít na tento systém nastavíme jako tříletý – ve fázích 4 %, 3 % a 3 %.
- Předložíme návrh zákona, který přehodnotí koeficienty velikostních kategorií obcí tak, aby lépe odrážely potřeby menších obcí.
- Navrhujeme reformu veřejných financí, která zajistí stabilní financování obcí.

## 10. Zdravotnictví

# Dostupné, chytré, důvěryhodné a efektivní zdravotnictví

### Cíle

- **Digitalizace zdravotní dokumentace** a její sdílení mezi poskytovateli zdravotní péče i vůči občanovi napříč celou Českou republikou, včetně zavádění umělé inteligence ve zdravotnictví.
- **Vytvoření základní sítě poskytované zdravotní péče** v rámci celé České republiky a její propojení se sociálním systémem.
- **Zajištění rovnosti při úhradě zdravotnických úkonů a dostupnosti zdravotní péče.**
- **Přenos části kompetencí lékařů na nelékařské zdravotní pracovníky.**

### Řešení

- Legislativně ukotvíme ochranu dat při sdílení zdravotnické dokumentace napříč Českou republikou a zajistíme vysokou úroveň kybernetické bezpečnosti.
- Provedeme změnu úhradové vyhlášky se sjednocením plateb nemocnicím za akutní péči.
- Změníme systém CZ-DRG zrušením kritéria místa poskytnutí péče a zavedením sledování kvality poskytované péče.
- Dokončíme schvalovací proces změnového zákona o sociálně-zdravotním pomezí.
- Při řízení nemocnic budeme prosazovat model s větší manažerskou odpovědností a dohledem.
- Zavedeme jasná pravidla pro výběr ředitelů a omezení jejich funkčního období.

- Ministerstvo zdravotnictví musí zajistit, že kontrola veřejných zakázek nebude jen formální. Mohly by pomoci například povinné audity při zakázkách nad určitou hodnotu.
- Budeme zveřejňovat více dat o veřejných zakázkách a smlouvách. Data by měla být snadno porovnatelná mezi jednotlivými nemocnicemi, což by umožnilo lépe odhalovat podezřelé vzorce.

## Prevence (podpora pohybu a zdravého životního stylu)

### Cíle

- **Přehodnocení preventivních screeningových vyšetření** kvůli včasnému odhalení souvisejících chorob prostřednictvím širšího spektra sledovaných ukazatelů.
- **Doplnění digitální aplikace EZ karta o informace pro občana o výsledcích jeho preventivních vyšetření**, včetně doporučení lékaře k odstranění nežádoucích výsledků a dosažení běžných hodnot.
- **Prodloužení doby života ve zdraví.**
- **Podpora rozvoje sportovní infrastruktury pro aktivní občany**, nejen podpora organizovaného sportu. Pravidelná pohybová aktivita jako jedna z hlavních politických, společenských a vzdělávacích priorit.

### Řešení

#### Adekvátní podmínky pro rozvoj pohybu jedince

- Zajistíme odpovídající infrastrukturu pro pohyb tím, že vybudujeme nebo zlepšíme hřiště, cyklostezky, sportovní plochy a další veřejná sportoviště.
- Při plánování veřejného prostoru budeme upřednostňovat pohybově aktivní formy dopravy se zaměřením na podporu chůze a cyklistiky před automobilovou dopravou.

- Školní hřiště otevřeme veřejnosti mimo vyučování a školní sportovní infrastrukturu zpřístupníme odpoledne a o víkendech pro komunitní využití.
- Zajistíme flexibilitu v rámcových a školních vzdělávacích programech (RVP, ŠVP) v oblasti tělesné výchovy, aby školy mohly přizpůsobit počet hodin tělocviku podle potřeb svých žáků.
- Zajistíme dostupnost kvalitních edukativních programů pro výuku tělesné výchovy a podpoříme rozvoj programů, které zvyšují úroveň výuky tělocviku na školách.
- Budeme podporovat další vzdělávání pedagogů v oblasti pohybové gramotnosti a zavedeme roli koordinátora nebo metodika pohybové gramotnosti na školách v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP).
- Zavedeme speciální časová okna („happy hour“) pro seniory na veřejných sportovištích, která jim umožní přístup ke sportovištím za výhodných podmínek nebo zdarma.

#### Podpora zdravého životního stylu

- Do škol zařadíme výuku o zdraví se zaměřením na výživu, pohyb, spánek a poznávání fungování vlastního těla.
- Podpoříme spolupráci veřejného a soukromého sektoru a municipalit při rozvoji podpory zdraví, inspirování příklady dobré praxe, jako je projekt Wellness Foundation (<https://www.wellnessfoundation.it/>).
- Zavedeme daňovou odečitatelnost zaměstnaneckých benefitů na podporu zdraví, pohybu a zdravého životního stylu.
- Provedeme reformu hygienických stanic a předložíme návrh změny zákona č. 258/2000 Sb., abychom zvýšili efektivitu krajských hygienických stanic a zaměřili jejich činnost na podporu zdraví a zvyšování zdravotní gramotnosti.
- Projektově a institucionálně systematicky ukotvíme řešení veřejného zdraví, například pod Státním zdravotním ústavem (SZÚ), který zároveň finančně posílíme a svěříme mu roli v komunikaci s odborníky i veřejností.
- Využijeme nástroje behaviorální ekonomie k podpoře zdravějšího životního stylu. Zavedeme semaforové značení nebo Nutri-Score na potraviny, aby občané

mohli snáze volit zdravější možnosti. Využijeme také „opt-in“ pozvánky k očkování a screeningovým vyšetřením, které zvyšují účast bez potřeby aktivní iniciativy ze strany občanů. Drobnými změnami prostředí (nudges) budeme nenásilně a přirozeně podporovat zdravé chování bez nutnosti zákazů či příkazů.

- Zavedeme rozšířený monitoring zdravotního stavu obyvatelstva nad rámec stávajících ukazatelů, například v oblasti zdravotní gramotnosti. Téma začleníme do strategické komunikace vlády a budeme jej řešit na meziresortní úrovni. Zajistíme dlouhodobou a systematickou podporu výzkumu, připravíme převedení nemocenského pojištění na zdravotní pojišťovny (v první fázi prostřednictvím předávání dat mezi pojišťovnami a ČSSZ) a zabezpečíme finanční podporu nestátních neziskových organizací v oblasti preventivních aktivit.
- Zvýšíme motivaci občanů k preventivním prohlídkám zavedením bonusů při placení zdravotního pojištění pro ty, kteří dbají o své zdraví a pravidelně absolvují preventivní prohlídky, protože péče o vlastní zdraví se musí vyplatit.
- Podpoříme také výuku zdravotní gramotnosti a realizaci vlastních preventivních intervencí na školách, přičemž využijeme výstupy a zkušenosti ze stávajících či ukončených projektů.
- Při plánování infrastruktury budeme zohledňovat podporu fyzického pohybu a sportu a podpoříme projekty realizované jinými subjekty prostřednictvím koordinační a zastrešující role v regionech.
- Podpoříme informovanost zaměstnanců o prevenci, tvorbu plánů zdraví na pracovišti a na aktivity podporující zdravý životní styl navážeme firemní benefity.
- Benefity z fondu prevence navážeme na účast v preventivních aktivitách a rozšíříme úhradu nákladově efektivních intervencí, například při odvykání kouření.
- Přehodnotíme obsah preventivních prohlídek na základě doporučení odborných společností, vytvoříme dostatečný prostor pro posouzení hlavních rizik u daného pacienta a zavedeme proaktivní přístup k prevenci založený na rizikové stratifikaci pacientů.

# Duševní zdraví jako priorita v každém věku

## Cíle

- **Podpora nestigmatizujícího, preventivního, dostupného a kvalitního systému péče o duševní zdraví** založená na otevřeném dialogu a odstraňování společenských předsudků spojených s duševními onemocněními. Zajištění přístupu k profesionální psychologické a psychoterapeutické péči pro každého bez ohledu na sociální či ekonomický status prostřednictvím zvýšení financování veřejných služeb. Integrace vzdělávání o duševním zdraví do školních osnov a podpora preventivních programů.
- **Zajištění psychologa pro každou školu.** Rozvíjet obor školní psychologie tak, aby byl v každé škole k dispozici školní psycholog

## Řešení

- Přijmeme zákon o psychologických a psychoterapeutických službách, který jasně definuje kvalifikační požadavky, etické standardy a podmínky poskytování těchto služeb.
- Zajistíme financování veřejných služeb v oblasti péče o duševní zdraví v rámci státního rozpočtu a podpoříme vznik a provoz nízkoprahových center nabízejících anonymní a bezplatnou pomoc. V rámci státního rozpočtu školám rovněž zajistíme finanční prostředky potřebné k zajištění školních psychologů.
- Témata duševního zdraví začleníme do rámcových vzdělávacích programů, včetně rozpoznávání příznaků duševních onemocnění, hledání odborné pomoci a poskytování první pomoci v oblasti duševního zdraví.
- Spustíme celonárodní kampaně zaměřené na destigmatizaci duševních onemocnění, které budou prezentovat statistiky a fakta o jejich rozšířenosti a normalizovat vyhledání odborné pomoci.
- Budeme finančně a organizačně podporovat mládežnická centra a vrstevnické skupiny, které poskytují bezpečné prostředí pro sdílení zkušeností a vzájemnou podporu v oblasti péče o duševní zdraví.

# Léková dostupnost

## Cíle

- **Nová kritéria pro lékovou cenotvorbu** zaměřená na bezpečnost dodávek s důrazem na místo výroby léčivého přípravku a revize dosud překonaného systému stanovování cen a úhrad.
- **Řešení reexportů léků, legálních i nelegálních,** prostřednictvím kvalitní aktualizace a správy strategických zásob kritických léků.
- **Zvýšení české soběstačnosti ve výrobě léků** posilováním stávajících výrobních a logistických kapacit a účinnou podporou diverzifikace české výroby léčivých látek i léčivých přípravků, například prostřednictvím daňových úlev nebo bonifikací pro malé a střední podniky.
- **Harmonizace lékových regulací v Evropské unii** s cílem usnadnit distribuci léků a zrychlit schvalovací procedury pro nové léky, včetně podpory klinických testů hodnocených léčivých přípravků.
- **Zajištění dostupnosti léků v režimu 24/7** prostřednictvím cíleného zachovávání lékáren v malých obcích a postupného přechodu na pořízení moderních lékových automatů, včetně autonomních technologií pro výdej všech léčivých přípravků (včetně těch na předpis) nebo zavedením sofistikovaného a bezpečného zásilkového prodeje léků.

## Řešení

- Budeme podporovat větší spolupráci s europoslanci při sestavování „farmaceutického balíčku EU“, který zvýší lékovou soběstačnost Evropské unie, a tím omezí případné výpadky léků v České republice. V návaznosti na kroky přijaté na úrovni EU upravíme také příslušnou legislativu v ČR.

# Vyvážená politika v návykovém chování

## Cíle

- **Zdravá, prosperující společnost bez návykového chování.** Minimalizace počtu jedinců, kteří vstupují

do dospělosti s vážnými zdravotními problémy, jako jsou nadváha, obezita, kardiovaskulární onemocnění či cukrovka, aby se snížila zátěž zdravotního pojištění a omezila nutnost výrazného navyšování finančních prostředků na zdravotnictví i růstu spoluúčasti pacientů.

- **Motivace k zdravému životnímu stylu a z toho vyplývající benefity pro občana** jako cesta k dosažení rovnováhy ve zdravotnictví. Opatření budou založena na patřičně financované osvětě a motivaci s určitou mírou represe (omezení, zákazy), která bude průběžně vědecky vyhodnocována.

## Řešení

- Budeme dbát na navýšení finančních prostředků do adiktologických služeb.
- Navýšíme finanční prostředky do osvětových programů a zajistíme nezbytnou spolupráci mezi MŠMT, Ministerstvem zdravotnictví a Úřadem vlády.
- Zavedeme kombinaci omezení, zákazů a pozitivní motivace v souladu s principy snižování škod spojených s návykovým chováním (harm reduction policy) a tento přístup budeme aplikovat na všechny aspekty politiky závislosti.
- Prosadíme zavedení daně ze slazených nápojů po vzoru přibližně 50 zemí světa. Využijeme doporučení Národní ekonomické rady vlády (NERV) a podpoříme model spotřební daně inspirovaný Polskem, kde se výše daně odvíjí od obsahu cukru v nápoji. Tím zvýšíme rozpočtové příjmy o přibližně 2,7 mld. Kč ročně a zároveň snížíme zdravotní a sociální náklady spojené s obezitou.
- Omezíme prodej energetických nápojů dětem a mladistvým a podpoříme spotřebitelské organizace, které dlouhodobě upozorňují na špatnou kvalitu a zdravotní závadnost některých potravin. Tyto organizace odvádějí mnoho užitečné práce za minimální finanční prostředky, proto jim budeme důsledně pomáhat ve financování, přičemž využijeme prostor pro spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu.
- Budeme bojovat proti benevolenci k alkoholu – budeme důrazněji vymáhat stávající protialkoholové právní předpisy, zvážíme výraznější omezení či zákazy reklamy, omezení prodeje alkoholu a uvalení vyšších spotřebních daní tak, aby nealkoholické nápoje nebyly dražší než nápoje alkoholické.

- Rozšíříme síť ambulantních protialkoholních služeb. Snížení konzumace alkoholu s vysokou pravděpodobností povede k poklesu počtu případů násilí. Ambulantní léčba nabídne příležitost pracovat s příčinami alkoholismu a agrese prostřednictvím terapie a dalších intervencí.

# Zdravotně-sociální pomezí, paliativní péče

## Cíle

- **Přijetí zákona o zdravotně-sociálním pomezí, který bude reflektovat aktuální problémy** a bude aplikovatelný na příští dvě dekády s ohledem na stárnutí populace.
- **Zjednodušení systému dlouhodobé péče** o klienty, převážně polymorbidní či seniorského věku, kteří vyžadují kombinaci sociálních a zdravotních služeb.
- **Umožnění efektivní výměny informací mezi zdravotní a sociální částí péče o člověka.**
- **Podpora a motivace neformálních pečujících.**
- **Zajištění dostupné paliativní péče** a zvýšení informovanosti pozůstalých.

## Řešení

- Systémově ukotvíme postavení neformálních pečujících v legislativě, včetně finanční a daňové podpory. Budeme motivovat a vzdělávat neformální pečující a zajistíme, aby měli k dispozici pečovatelské a právní minimum.
- Novelizujeme zákon o zdravotně-sociálním pomezí tak, aby lépe reflektoval současné problémy a byl dlouhodobě udržitelný s ohledem na stárnutí populace v horizontu příštích dvou dekád.
- Zajistíme dostupnost paliativní péče v celé České republice, včetně domácí (terénní) formy, a začleníme její výkony do úhradové vyhlášky. Součástí bude také zvýšení povědomí veřejnosti i odborníků o smyslu paliativní péče a zajištění koordinované podpory a informovanosti pro pozůstalé během i po péči o umírajícího.

## 11. Sport a pohybová gramotnost

# Sportovní a pohybové aktivity veřejnosti a zdravý životní styl

### Cíle

- **Zatraktivnění prostředí pro sport a doprovodné klubové aktivity**, rozšíření sportovních a pohybových možností pro všechny věkové skupiny obyvatel, včetně handicapovaných spoluobčanů, se záměrem zastavit propad pohybové gramotnosti a omezit nárůst obezity a civilizačních nemocí u dětí, mládeže i celé společnosti.
- **Zlepšení propagace zdravé výživy a zdravého životního stylu** již od školního věku, omezení nezdravého životního stylu a rizikových stravovacích návyků a snížení spotřeby alkoholu.
- **Zásadní zlepšení propagace sportu** a vnímání každodenních pohybových aktivit, které mají klíčový pozitivní vliv na fyzické i duševní zdraví, tělesnou kondici a celkovou kvalitu života všech obyvatel.
- **Podpora aktivní mobility již od školního věku**, zejména chůze a jízdy na kole.
- **Motivace zaměstnavatelů k podpoře pohybových aktivit zaměstnanců.**

### Řešení

- Podpoříme pohybovou terapii rizikových skupin v produktivním věku, například osob se sedavým zaměstnáním, formou lékařského předpisu na cílenou pohybovou zdravotní prevenci. Zvýšíme zdanění cigaret a dalších výrobků poškozujících zdraví, včetně alkoholu a slazených nápojů.
- Zvýšíme finanční prostředky na rozvoj městské a obecní sportovní infrastruktury pro sportovní a pohybové aktivity všech věkových skupin obyvatel a navýšíme investiční prostředky do nové výstavby, oprav,

rekonstrukcí i provozu, aby byla kvalitní sportoviště dostupná široké veřejnosti.

- Podpoříme centrální komunikační kampaně státu v médiích a na sociálních sítích zaměřené na propagaci pozitivního vlivu zdravé výživy na zdraví všech obyvatel a na pozitivní ekonomické dopady zdravého životního stylu.
- Podpoříme centrální komunikační kampaně státu v médiích a na sociálních sítích o pozitivním vlivu sportu a pohybových aktivit na fyzické i duševní zdraví, pracovní výkonnost a spokojenost všech obyvatel.
- Podpoříme smysluplné investice do rozvoje pěší a cyklistické dopravy na regionální úrovni, zejména ve městech.
- Podpoříme zaměstnanecké benefity v oblasti pohybových a sportovních aktivit a zavedeme jejich daňové zvýhodnění, například podobnou formou, jako je u poskytnutí stravenkového paušálu.

## Podpora organizovaného sportu, jeho financování a kontrola

### Cíle

- **Snižování ekonomické spoluúčasti rodin ve sportu**, která je nepřiměřeně vysoká a brání častější účasti na sportovních aktivitách, a zapojení členů spolků a rodičů do efektivní kontroly transparentního hospodaření spolků na nejnižší úrovni.
- **Umožnění přístupu ke sportu dětem ze sociálně slabých rodin**, pro které je i úhrada členských příspěvků a základního sportovního vybavení pro běžný, méně náročný kolektivní sport nepřekonatelnou bariérou.
- **Zajištění odstranění korupčního potenciálu ze sportovního prostředí**, aby celá společnost mohla sport vnímat více pozitivně.
- **Zajištění předvídatelné a průběžné celoroční podpory** sportovní činnosti probíhající ve sportovních klubech.

- **Zajištění přidělování dotací na sportovní činnost** na základě průběžně aktualizovaných a sportovními svazy validovaných dat o sportovcích, množství, četnosti a délce jejich tréninkových jednotek, počtu soutěžních zápasů a dalších relevantních údajů.
- **Propojení vzdělávacího systému s přípravou talentů a reprezentantů** včetně handicapovaných sportovců.

### Řešení

- Zdvojnásobíme finanční prostředky na podporu sportovních klubů, tělovýchovných a tělocvičných jednot navýšením o 1 mld. Kč, abychom zlepšili kvalitu jejich sportovní činnosti a úroveň trenérů, zejména v organizacích pracujících s mládeží.
- Zvýšíme bonusy poskytované zdravotními pojišťovnami na celoroční pohybové aktivity dětí.
- Zavedeme povinnost všech sportovních spolků, sportovních svazů a dalších organizací, které žádají o dotace, zveřejňovat kompletní údaje o hospodaření nejen samotných spolků, ale i obchodních společností jimi vlastněných. Cílem je umožnit veřejnou kontrolu nad tím, zda vedení spolků a jejich obchodních společností neporušuje zákonnou povinnost reinvestovat zisk z vedlejší hospodářské činnosti do hlavní sportovní činnosti, a ověřit, zda příjmy obchodních společností nepocházejí z činností, jako jsou prodeje práv, reklamní příjmy či sponzorské dary, které mají být určeny na podporu sportovní činnosti spolku.
- Podpoříme děti ze sociálně slabých rodin formou úhrady členských příspěvků na běžný kolektivní sport, kterého se účastní jejich spolužáci a který si rodina nemůže dovolit, včetně příspěvků na základní sportovní vybavení, jako jsou sportovní boty či oblečení. Opatření budeme směřovat do rodin, které čerpají některou ze sociálních dávek, například ve spolupráci s MPSV.
- Upravíme výzvy NSA tak, aby dotace na sportovní činnost byly poskytnuty pouze konečným příjemcům, tedy sportovním klubům, a nebyly dále přerozdělovány sportovními svazy.
- Navrhujeme průběžný systém příspěvkového financování podpory sportovní činnosti ve sportovních klubech na základě transparentních, aktuálních, validních a ověřitelných dat v rámci programu Můj klub 2.0.

- Zajistíme, aby byl 100% funkční Rejstřík sportu, aby byl dopracován a rozšířen, a zároveň nastavíme povinnost sportovních klubů průběžně v něm aktualizovat data o sportovcích, množství, četnosti a délce jejich tréninkových jednotek, počtu soutěžních zápasů apod., přičemž sportovní svazy budou mít povinnost tato data validovat.
- Rozšíříme funkcionalitu Rejstříku sportu o další dva oddíly: Rejstřík sportovních zařízení, včetně jejich parametrů a soutěžních ploch, a Rejstřík dotací, včetně žádostí a jejich stavu.
- Zpřístupníme data z Rejstříku sportu na základě identity občana a zajistíme, aby data, u kterých je to možné a žádoucí s ohledem na veřejnou kontrolu, byla dostupná subjektům figurujícím v procesu, včetně zástupců žadatelů, územních samosprávných celků (ÚSC), sportovců, rodičů a dalších.
- Zajistíme, aby tam, kde je to možné a účelné, byla subjektivní hodnocení nahrazena matematickými vzorci a parametry, a to na úrovni státu včetně doporučení pro ÚSC.
- Připravíme a implementujeme metodický postup pro podporu významných sportovních akcí formou návratné finanční výpomoci s logikou garance a podmínkou kontroly celkové finanční bilance akce, včetně spolupracujících subjektů, povinným auditem.
- Vzdělávací systém propojíme s přípravou talentů a reprezentantů, včetně handicapovaných sportovců.
- Zvýšíme kvalitu vzdělávání trenérů tím, že budeme požadovat spolupráci vzdělávacích center, například svazových s univerzitami, zejména v oblasti pedagogiky a odborné přípravy. Posílíme společenskou prestiž trenérského povolání a zajistíme možnost jejich systematického zapojení do vzdělávání na základních a středních školách.

# Sportovní a pohybové aktivity ve vzdělávání

## Cíle

- **Zastavení poklesu tělesné zdatnosti dětí a mládeže**, omezení růstu jejich nadváhy a obezity a zvyšování úrovně jejich pohybové gramotnosti.
- **Navyšování počtu hodin pohybových aktivit žáků a studentů** ve školním prostředí mimo rámec hodin tělesné výchovy.
- **Zvýšení kvality hodin tělesné výchovy** na základních a středních školách.
- **Podpora širšího využití školní sportovní infrastruktury** i mimo vyučovací hodiny.
- **Propojení vzdělávacího systému s přípravou sportovních talentů a reprezentantů včetně handicapovaných sportovců**, v návaznosti na cíle podpory organizovaného sportu.
- **Navyšování pohybové aktivity žáků** na základních a středních školách za účelem zvýšení fyzického i duševního zdraví dětí a mládeže.

## Řešení

- Do základních a středních škol integrujeme projekt Aktivní škola a další obdobné projekty, jejichž cílem je podpora pohybových aktivit žáků v průběhu školního roku. Zároveň integrujeme do základních škol projekt Aktivní přestávky.
- Zajistíme vzdělávání pedagogů o přínosu pohybových aktivit pro rozvoj a zdraví žáka, ideálně formou akreditovaného programu MŠMT v rámci dalšího vzdělávání pedagogického personálu (DVPP).
- Do výuky tělesné výchovy zapojíme dostupné kvalifikované trenéry formou tandemové výuky.
- Vytvoříme investiční dotační výzvu Národní sportovní agentury (NSA) na investice do nové výstavby a rekonstrukcí školní a univerzitní sportovní infrastruktury využitelné pro žáky, studenty i veřejnost.
- Vybereme a přizpůsobíme vhodný rezervační systém sportovišť a doporučíme školám jeho nastavení tak, aby bylo pro zřizovatele škol ekonomicky výhodné.
- Budeme aktivně komunikovat se sportovními svazy a hledat optimální podmínky pro rozvoj každého sportovního odvětví.

# Sportovní infrastruktura

## Cíle

- **Zásadní posílení rozvoje obecní a městské sportovní infrastruktury** se zaměřením na investice státu především do vlastních sportovních zařízení.
- **Zajištění větší kontroly u investic** v případech spolufinancování jiným subjektem a financování z vlastních prostředků.
- **Posílení rozvoje soutěžní sportovní infrastruktury.**
- **Posílení zapojení cizích zdrojů** včetně soukromého kapitálu do rozvoje sportovní infrastruktury.
- **Záchrana zanedbaných sportovních zařízení**, u nichž spolky, kluby či sportovní svazy nemohou z vlastních prostředků zajistit opravy, rekonstrukce, údržbu nebo provoz, a nabídnutí těchto zařízení k odkoupení městům a obcím.

## Řešení

- Řádově zvýšíme investice do nové městské a obecní sportovní infrastruktury určené pro širokou veřejnost i pro sportovní soutěžní činnost sportovců registrovaných v klubech.
- Zamezíme investicím státu do cizí sportovní infrastruktury a do zhodnocování cizího majetku, ať už se jedná o spolky, nebo obchodní společnosti.
- Zajistíme povinnost žadatelů o investiční dotace, kde je podmínkou spoluúčast vlastními prostředky a spolufinancování dalšími subjekty (stát, územní samosprávné celky apod.), aby veškeré finanční prostředky určené na financování konkrétního projektu byly vedeny na samostatném bankovním účtu a z něj postupně uvolňovány.
- Posílíme investice do regionální i nadregionální soutěžní sportovní infrastruktury prostřednictvím NSA ve spolupráci s územními samosprávnými celky a zároveň podpoříme investice do vlastních sportovních zařízení státu.
- Zapojíme soukromý kapitál formou PPP (Public Private Partnership) projektů do výstavby nové sportovní infrastruktury. Zaměříme se na školní areály, které mohou být v dopoledních hodinách využívány žáky a studenty, a na nákladné investiční projekty, které jsou obtížně financovatelné z veřejných prostředků.
- Zavedeme dotační titul NSA pro města a obce, který jim umožní vykoupit zanedbaná a neudržovaná sportovní zařízení od soukromých majitelů, kteří prokazatelně nemají dostatečné finanční prostředky na jejich údržbu. V rámci navýšeného rozpočtu na investice budou moci města a obce tato sportovní zařízení rekonstruovat, provozovat a dále pronajímat.

## 12. Kultura a cestovní ruch

## Média veřejné služby

## Cíle

- **Stabilní financování České televize a Českého rozhlasu** jako základ nezávislosti médií veřejné služby.
- Schválení i velké mediální novely a tím splnění prvních dvou bodů programového prohlášení vlády v oblasti médií veřejné služby.
- **Podrobit hospodaření médií veřejné služby kontrole Nejvyšším kontrolním úřadem** prostřednictvím dokončení změny zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu, aby mohl kontrolovat celé hospodaření České televize i Českého rozhlasu.

## Řešení

- Dokončíme změnu zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu, aby mohl kontrolovat celé hospodaření České televize i Českého rozhlasu.

## Kreativní odvětví ekonomiky

## Cíle

- **Zajištění efektivní koordinace a podpory kulturních a kreativních odvětví (KKO)** napříč státní správou. Vytvoření jednotného institucionálního rámce, který umožní efektivní koordinaci a spolupráci mezi Ministerstvem kultury, Ministerstvem průmyslu a obchodu, CzechInvestem, CzechTradem a dalšími klíčovými aktéry. Posílení kapacit těchto institucí pro podporu kulturních a kreativních odvětví.

- **Rozvoj infrastruktury a strategické podpory pro kulturní a kreativní odvětví (KKO).** Transformace a modernizace stávajících infrastrukturních prvků a vytvoření nových platforem a prostoru pro rozvoj KKO. Zavedení strategických iniciativ podporujících růst a internacionalizaci KKO.
- **Rozvoj regionálních kulturních a kreativních center.** Podpora regionální kreativity zvyšuje dostupnost kultury a tím i celospolečenskou odolnost. Přispívá k územnímu rozvoji, podporuje cestovní ruch a kvalitu života v regionech.
- **Podpora kreativního a uměleckého vzdělávání jako klíčového nástroje pro rozvoj inovativní, otevřené a vzdělané společnosti.** Dílčím cílem je zachování výuky estetických předmětů na základních školách.

## Řešení

- Zachováme a podpoříme rozvoj Oddělení kulturních a kreativních odvětví (KKO) na Ministerstvu kultury a podpoříme vznik mezíresortního týmu.
- Vytvoříme prostory pro kreativní odvětví, například umělecké rezidence, tvůrčí otevřené dílny, kreativní centra a kreativní čtvrti.
- Cílenými pobídkami podpoříme podnikání v oblasti KKO, včetně podpory exportu, rozvoje kreativních inkubátorů a akcelérátorů, start-upové podpory a vzniku kreativních (podnikatelských) klastrů.
- Nastavíme systém nefinanční podpory KKO prostřednictvím síťování, sdílení praxe, propagace, pořádání akcí a dalších aktivit.
- Podpoříme projekty propojující kreativitu, umění a vzdělávání, zejména realizaci spolupráce kulturních organizací se školskými zařízeními. Spolupráce bude vycházet ze schválených obsahů a vzdělávacích programů školní výuky a bude závislá na stanovisku MŠMT.
- Zajistíme mezíresortní podporu sdíleného vzdělávacího systému pro rozvoj uměleckého a kreativního vzdělávání, například formou podpory celostátních přehlídek uměleckých aktivit dětí a mládeže nebo uměleckých projektů realizovaných na školách.

## Podpora živého umění a financování kultury

## Cíle

- **Odolný a propojený kulturně-kreativní sektor České republiky.** Je nezbytné vytvořit propojený a otevřený kulturní ekosystém, který umožní rozvoj uměleckých talentů a poskytne prostor pro inovace a kreativní přístupy. Podpora živého umění i mimo tradiční instituce.
- **Efektivně a smysluplně fungující Ministerstvo kultury.** Ministerstvo kultury musí zefektivnit své vnitřní procesy a podporovat mezíresortní iniciativy, které umožní širší využití kultury a kreativity v celé České republice.
- **Podpora živého umění mimo zavedené instituce.** Definování páteřní sítě regionálních kulturních institucí podporovaných státem, která by měla zahrnovat nejen tradiční kulturní centra, ale i nově vznikající iniciativy a projekty přinášející kulturu a umění do různorodých komunit a regionů.

## Řešení

- Definujeme páteřní síť napříč státem, kraji a obcemi, která bude zahrnovat nejen tradiční kulturní centra, ale i nově vznikající iniciativy a projekty přinášející kulturu a umění do různorodých komunit a regionů. Zajistíme tím rovnoměrné rozložení kulturních aktivit a podpoříme inovativní formy umění napříč celou zemí.
- Budeme plánovat a rozhodovat na základě dat a podpoříme vznik národního plánovacího institutu.

## Podpora cestovního ruchu

## Cíle

- **Zavést reformu systému řízení cestovního ruchu** prostřednictvím víceúrovňového řízení s jasným rozdělením kompetencí mezi státní, krajskou a místní úroveň s cílem eliminovat duplicity a zajistit koordinaci.
- **Posílit roli agentury CzechTourism** jako klíčové instituce pro rozvoj a propagaci cestovního ruchu na domácím i zahraničním trhu.
- **Zajistit transparentní a dlouhodobé financování cestovního ruchu** prostřednictvím stabilního rozpočtu, víceletého plánování a využití části výnosů z cestovního ruchu (např. z turistických poplatků) na financování infrastruktury, propagace a vzdělávání v sektoru.
- **Zavést digitalizaci cestovního ruchu a vytvořit datový prostor** (dataspace) pro efektivní práci s daty, aby bylo možné plánovat a cílit marketing, zvyšovat kvalitu služeb a spokojenost návštěvníků a získávat informace o návštěvnosti a struktuře návštěvníků destinací.

## Řešení

- Zavedeme víceúrovňové řízení cestovního ruchu. Vytvoříme standardy, které jasně definují pravomoci a odpovědnosti státní, krajské a místní úrovně. Vypracujeme metodiku, která formalizuje strukturu víceúrovňového řízení, vymezí role jednotlivých aktérů a zajistí koordinaci činností na všech úrovních.
- Posílíme roli agentury CzechTourism. Transformujeme a rozšíříme její kompetence tak, aby umožňovaly flexibilnější přístup k financování, spolupráci s regionálními aktéry i soukromým sektorem, čímž zajistíme dodatečné zdroje pro posílení marketingových aktivit CzechTourism při propagaci České republiky doma i v zahraničí jako významné turistické destinace.

- Posílíme roli destinačních managementů (DMO). Zajistíme stabilní financování DMO prostřednictvím státních grantů a příspěvků z krajských a obecních rozpočtů a podpoříme jejich profesionalizaci. Aktualizujeme certifikační systém pro DMO tak, aby zahrnoval také hodnocení jejich výkonnosti.
- Zajistíme transparentní a dlouhodobé financování cestovního ruchu. Zavedeme víceleté plánování rozpočtu na národní i regionální úrovni prostřednictvím vypracování odpovídající strategie. Vytvoříme standardy umožňující využití části výnosů z turistických poplatků na financování infrastruktury a propagace. Grantové programy zaměříme na podporu inovativních projektů v oblasti cestovního ruchu.
- Řízení cestovního ruchu postavíme na sběru dat a zavedení jednotného datového prostoru. Zajistíme finanční prostředky ze státního rozpočtu na pravidelné shromažďování a analýzu dat o návštěvnosti a chování turistů, abychom podpořili strategické plánování rozvoje cestovního ruchu, marketingu a propagace. Vytvoříme centrální datový prostor (dataspace) pro sdílení dat mezi aktéry v cestovním ruchu, který umožní lepší plánování a marketing.

## 13. Evropská unie a zahraniční politika

# Základní principy naší zahraniční politiky

## Cíle

- **Společný postup Evropské unie**, která jedná jednotným hlasem na základě předchozí dohody, přičemž názory všech členů musí být brány v potaz, i když nemusí vždy souhlasit. Členství v EU je pro Českou republiku absolutně zásadní – umožňuje nám více vyvážet než dovážet a zajišťuje nám silnější pozici ve světě.
- **Obrana mezinárodního práva** jako klíčová priorita České republiky a Evropské unie, a to jak tehdy, kdy je na naší straně (např. Ukrajina, Moldavsko, Kypr, Tchaj-wan), tak i tehdy, kdy nás a naše spojence omezuje. Razantní postup proti Rusku a jeho snahám o podmanění Ukrajiny i proti vměšování do českých záležitostí a naší svobody. Podpora Ukrajiny v jejím boji za svobodu a nezávislost tak dlouho, jak bude potřeba, a v takovém rozsahu, jaký Ukrajina bude potřebovat. Žádná mírová dohoda nesmí být vyjednána bez účasti a souhlasu Ukrajiny; k tomu pro ni musíme vytvořit silnou vyjednávací pozici.
- **Podíl na obnově Ukrajiny** a aktivní asistence při její integraci do Evropské unie a dalších západních struktur. Obnova a ekonomická integrace Ukrajiny zároveň představuje ekonomickou příležitost pro české firmy.
- **Budování světové koalice podporovatelů mezinárodního práva**, která bude zahrnovat nejen blízké spojence, ale i rostoucí státy „globální většiny“, jako jsou země Afriky, Latinské Ameriky, karibské oblasti a Indo-Pacifiku.
- **Aktivní členství České republiky a Evropské unie v mezinárodních organizacích.** Úzká spolupráce a koordinace mezi EU a jejími členskými státy ve všech mezinárodních organizacích, včetně dohledu Rady EU tam, kde nejsou zastoupeny všechny členské státy. Podpora silnějšího zastoupení Čechů v mezinárodních organizacích a institucích EU.

- **Lidská práva a občanská společnost.** Navázání na principy havlovské diplomacie a podpora svobodných médií a nevládních organizací usilujících o dodržování lidských práv a demokracie v zahraničí.
- **Podpora využívání všech stávajících mechanismů na ochranu právního státu v Evropské unii**, přičemž dosud nejefektivnějším opatřením se ukázalo zmrazení evropských financí. Zajištění, aby se peníze daňových poplatníků nerozkrádaly kvůli nefunkčnímu právnímu státu. V krajním případě podpora použití článku 7, který umožňuje členskému státu dočasně odebrat hlasovací pravomoci v EU, pokud tam nefunguje vláda práva. Podpora vzniku dalších mechanismů na ochranu právního státu.
- **Česká republika ve světě:** Proaktivní otevírání cest českým firmám a udržování i rozvíjení dobrých vztahů se sousedními státy. Posilování dobrého jména České republiky ve světě prostřednictvím většího zpřístupnění českých univerzit studentům z celého světa, přičemž příkladem je úspěch bývalých studentů z Afriky, kteří dnes zastávají důležité politické pozice a přispívají k prestiži naší země. Zlepšení financování a vydávání pobytových víz při současném důrazu na bezpečnost. Podpora českých firem a vědců v zahraničí pomocí nástrojů ekonomické a vědecké diplomacie, její zefektivnění a zajištění dostatečných zdrojů, stejně jako vytváření podmínek pro přenos získaných zkušeností zpět do mateřské země. Diplomacie jako nástroj zajištění bezpečnosti, prosperity a podpory občanů a firem s dostatečným finančním zabezpečením.

## Společný postup v EU

- Budeme usilovat o silnější postavení Evropské unie v Radě bezpečnosti OSN prostřednictvím většího důrazu na článek 34, odstavec 2 Smlouvy o EU.
- Zasadíme se o závaznou povahu společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) a do určité míry i společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP).

## Mezinárodní právo

- Budeme podporovat rozšíření ratifikace Mezinárodního trestního soudu (ICC), včetně stálých členů Rady bezpečnosti OSN, a klást důraz na spolupráci s ICC, případně hledat další cesty k dokumentaci a vyšetřování mezinárodních zločinů.
- Budeme spolupracovat se státy globálního Jihu při vyjednávání o mezinárodních smlouvách.

- Budeme vymáhat mezinárodní právní závazky, zejména v oblasti lidských práv a ochrany klimatu, v rámci ekonomické spolupráce.

### Česko v mezinárodních organizacích

- Budeme prosazovat koordinovaný postup Evropské unie v relevantních mezinárodních organizacích.
- Budeme dohlížet na to, aby Česká republika byla aktivním členem v mezinárodních organizacích.
- Provedeme důsledný audit mezinárodních organizací, ve kterých by Česká republika z různých důvodů neměla být, například v případě mezinárodních bank se vznikem v období sovětské dominance.
- Budeme důsledně plnit závazky vyplývající z členství v NATO.

### Lidská práva a občanská společnost

- Budeme budovat globální alianci demokracií, protože demokratické režimy představují spolehlivější partnery než diktatury. Budeme s nimi posilovat vztahy a rozvíjet spolupráci v oblastech, kde to bude pro obě strany vzájemně výhodné. Aliance nemusí vzniknout nutně jako instituce, ale může se stát realitou díky dlouhodobé spolupráci. Nezapomeneme na podporu Tchaj-wanu.
- Budeme podporovat demokratická opoziční hnutí vůči autoritářským režimům.
- Budeme podporovat lidskoprávní organizace.
- Budeme vymáhat principy právního státu a lidských práv v Evropské unii a jejích členských státech.
- Zjednodušíme azylové řízení pro demokratické opoziční politiky pocházející z nedemokratických států.
- Poskytneme finanční a metodickou podporu demokratickým opozičním hnutím působícím v Česku, lidskoprávním neziskovým organizacím a mezinárodním organizacím podporujícím demokracii a lidská práva.

## Evropská obrana

### Cíle

- **Posílení evropských obranných schopností v reakci na současnou geopolitickou situaci.** Česká republika musí být aktivním spolutvůrcem evropské obrany a zároveň maximálně využívat příležitosti, které evropská spolupráce nabízí pro modernizaci ozbrojených sil a rozvoj domácího obranného průmyslu.
- **Česká republika jako součást jádra vznikající evropské obrany.**
- **Posílení samostatných evropských velitelských struktur.**
- **Rozvoj obranného průmyslu v Evropě.**
- **Zajištění strategické autonomie, bezpečnosti dodavatelského řetězce a celková revize závislosti Evropy na vnějším světě.**

### Řešení

- Zřídíme mezipřevodní koordinační skupinu pro evropské obranné projekty.
- Vytvoříme pozici národního koordinátora pro projekty v rámci PESCO.
- Posílíme kapacity pro analýzu a reakci na hybridní hrozby.
- Na obranu se zaměříme celostním způsobem – nejen na dostatek zbraní a munice, ale i na komplexní posílení odolnosti společnosti a kontinentu, včetně vzdělanosti obyvatel, propojené infrastruktury, výzkumu a vývoje (viz prioritní „Odolná společnost“).
- Provedeme důkladnou revizi oblastí, v nichž je Česká republika závislá na světových mocnostech, včetně Spojených států amerických, a podnikneme kroky k minimalizaci těchto rizik.

### Posílení evropských obranných kapacit

- Aktivně se zapojíme do projektů PESCO, zejména v oblasti kybernetické obrany a vojenské mobility.
- Podpoříme vytvoření stálé evropské Rapid Deployment Capacity.
- Zasadíme se o efektivnější evropské velitelské struktury a posílíme společný výcvik.
- Vytvoříme specializované centrum pro kybernetickou obranu a podpoříme rozvoj Cyber Rapid Response Teams.

### Rozvoj obranného průmyslu

- Zavedeme národní podpůrný program pro české firmy zapojující se do European Defence Fund.
- Zřídíme specializovanou agenturu pro podporu českých firem v obranném průmyslu.
- Prosadíme daňové zvýhodnění pro investice do obranného výzkumu a vývoje.
- Podpoříme rozšíření výrobních kapacit munice a klíčového vojenského materiálu.
- Vytvoříme systém státních investičních pobídek pro navyšování obranných výrobních kapacit.

### Strategická autonomie a bezpečnost dodavatelského řetězce

- Vytvoříme strategické zásoby kritických surovin pro obranný průmysl.
- Podpoříme diverzifikaci dodavatelů a investice do recyklačních technologií.
- Zapojíme se do společných evropských iniciativ pro zajištění dodávek strategických surovin.
- Prosadíme vytvoření účinného systému společných evropských akvizic vojenského materiálu.
- Provedeme důkladnou revizi oblastí, kde je Česká republika závislá na světových mocnostech, včetně Spojených států amerických, a podnikneme kroky k minimalizaci rizik.

## Implementace práva Evropské unie

### Cíle

- **Jednoduchý a efektivní převod právních norem Evropské unie do národního práva,** jejich zavedení do praxe a zpětné zhodnocení v případě negativních dopadů implementace.
- **Včasná implementace právních norem Evropské unie** jako klíčový předpoklad pro zajištění právní jistoty.

### Řešení

- Budeme dbát na to, aby dotčené subjekty nebyly zatěžovány více, než je nezbytně nutné pro zajištění řádné a efektivní implementace práva Evropské unie. Upřednostníme přístup minimalistické implementace a implementaci nad rámec minimálních požadavků (tzv. gold-plating) budeme využívat pouze v případech, které budou přesvědčivě odůvodněny potřebami dotčených subjektů, národními požadavky veřejného zájmu nebo specifickými podmínkami národního prostředí.
- Budeme klást důraz nejen na interní konzultace při posuzování implementace právních předpisů EU, ale také na veřejné konzultace a efektivní zapojení občanů, jejich organizací, odborné veřejnosti i firem již během přípravy legislativy. Relevantním subjektům usnadníme připomínkování rámcových pozic a posílíme jejich kapacitu a informovanost.
- Budeme pravidelně hodnotit dopady přijatých právních norem EU na český právní a ekonomický systém. Pravidelně vyhodnotíme, zda byla implementace právních norem EU provedena efektivně a zda nepřipustně nezvýšila administrativní zátěž. Na základě výsledků hodnocení následně provedeme potřebnou novelizaci příslušných právních předpisů.
- Ve světle všeho výše uvedeného provedeme revizi Metodických pokynů pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství ČR v EU.
- Ve Výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny budeme zařazovat na jednání také koncepční materiály definující evropské politiky a řádně je projednávat.

# Procesy v Evropské unii

## Cíle

- **Posílení akceschopnosti Evropské unie**, a to především v oblastech, kde to EU urgentně potřebuje: zahraniční politika, obrana a konkurenceschopnost. Úprava rozhodovacích procesů, potenciálně i pravomocí EU. Při posílení role EU je třeba více zapojit občany i občanské organizace do rozhodovacích procesů na evropské úrovni, jinak se prohloubí již tak problematický demokratický deficit.
- **Příprava na vstup nových států do Evropské unie** s vědomím, že agenda rozšiřování představuje mimořádnou ekonomickou příležitost například pro české firmy. Přizpůsobení rozhodovacích procesů EU realitě vyššího počtu členů, protože při 37 členech nemůže rozhodovat stejným způsobem jako při 27.

## Řešení

- Budeme usilovat o co nejvíce akceschopnou a efektivní Evropskou unii. Kvůli ruské agresi na Ukrajině, mocenskému růstu Číny a nepartnerskému chování prezidenta Donalda Trumpa musí Evropa dokázat postupovat sama jako silný hráč. Podpoříme úpravy rozhodovacích procesů EU tak, aby dokázala ve světě obstát.
- Evropská unie bude dlouhodobě potřebovat komplexní reformu rozhodovacích procedur a pravomocí, které nejsou dostatečné především v oblasti obrany. Podpoříme také posílení pravomocí v industriální a zdravotnické politice, zejména ve vztahu ke konkurenceschopnosti EU a se zohledněním zkušeností z pandemie covid-19. Zasadíme se o posílení fiskálních pravomocí, například prostřednictvím posílení role EU v daňové politice, aby bylo možné lépe financovat společné projekty.
- Podpoříme vznik stálých občanských panelů při EU a dalších participativních nástrojů pro zapojení občanské společnosti do připomínkování evropské politiky a legislativního procesu.

## 14. Ústava a justice

# Silný právní stát

## Cíle

- **Maximalizace efektivity a nezávislosti ústavních orgánů.** Zavedení klouzavého mandátu a posílení záruk demokratického právního státu při jmenování ústavních soudců a členů bankovní rady ČNB.
- **Posílení ochrany ústavnosti.** Ukončit faktický stav nedotknutelnosti prezidenta odstraněním špatně nastavených parametrů pro podání ústavní žaloby Parlamentem ČR a zároveň zajistit, aby prezident neměl prostor nerespektovat výsledky parlamentních voleb při jmenování předsedy vlády.
- **Efektivní správa veřejných prostředků a ochrana hospodářské soutěže.** Posílení pravomocí NKÚ a ÚOHS, reforma fungování ÚOHS a přezkum veřejných zakázek s cílem zajistit externí nezávislou kontrolu státních a městských firem a dalších veřejných institucí včetně médií veřejné služby.

## Řešení

- Zavedeme klouzavý mandát pro poslance, který poslancům po dobu členství ve vládě umožní pozastavit výkon poslaneckého mandátu.
- Umožníme, aby každá komora Parlamentu ČR mohla samostatně podat žalobu na prezidenta.
- Podmíníme udělování milostí prezidentem souhlasem předsedy vlády.
- Změníme pořadí pokusů o jmenování předsedy vlády: první pokus prezident, druhý pokus předseda Poslanecké sněmovny, třetí pokus opět prezident.
- Posílíme pravomoci NKÚ tak, aby mohl při zjištění pochybení ukládat nápravná opatření a sankce. Zreformujeme ÚOHS s cílem zajistit skutečnou kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky a svobodnou hospodářskou soutěž, a to zavedením jednoinstančního rozhodování pro urychlení soudního přezkumu a zakotvením kolektivního rozhodování v komisích místo aby rozhodoval předseda.

- Zavedeme mechanismus, který zabrání paralyzaci a personálnímu vyprázdnění Ústavního soudu tím, že mandát ústavního soudce nezanikne do doby, než bude jmenován jeho nástupce.
- Zajistíme, aby jmenování členů bankovní rady České národní banky podléhalo souhlasu Senátu, obdobně jako je tomu při jmenování ústavních soudců.
- Umožníme Senátu prodloužit si lhůtu k projednání zákona z 30 na 60 dnů.
- Rozšíříme okruh zákonů uvedených v čl. 40 Ústavy, při jejichž změně není možné Senát přehlasovat, o zákony o Ústavním soudu, České národní bance a Nejvyšším kontrolním úřadu.
- Zajistíme, aby Nejvyšší kontrolní úřad měl vlastní rozpočet oddělený od státního rozpočtu, čímž posílíme jeho nezávislost, podobně jako u České národní banky.
- Do Ústavy zaneseme explicitní pravidlo o prozatímním výkonu funkcí vlády v demisi až do získání důvěry nové vlády a zahájíme přípravu novely Ústavy, která nastaví pojistky pro případy, kdy je prezident nečinný.
- Směrnici vlády pro sjednávání, vnitrostátní projednávání, provádění a ukončování platnosti mezinárodních smluv povýšíme na zákon.
- Zavedeme tříčlankovou soustavu státního zastupitelství ve spolupráci s Nejvyšším státním zastupitelstvím a upravíme velikost a vymezení okresních soudů tak, aby byly personálně a odborně dostatečně vybaveny a aby na jednom okresním soudě nebylo méně než deset soudců.
- Prosadíme novelu zákona o střetu zájmů a zabráníme kumulaci politické, ekonomické a mediální moci, aby politická i hospodářská soutěž probíhaly transparentně a za rovných podmínek. Stanovíme jasná pravidla pro vlastnictví médií a čerpání prostředků z veřejných rozpočtů stejnou osobou. Pro důsledné naplnění zákona také zavedeme definici on-line médií.

# Vymahatelnost práva a efektivní justice

## Cíle

- **Snadná vymahatelnost práva.** Zefektivnění úpravy hromadných žalob, funkční obrana spotřebitelů. Úprava nájemního bydlení tak, aby poskytovalo dostatečnou jistotu nájemcům, ale zároveň umožnilo pronajímatelům zbavit se nepoctivých nájemců. Revize pravidel arbitráže tak, aby byla primárním prostředkem řešení (nejen) podnikatelských sporů.
- **Návrat z šedé ekonomiky.** Vyvážený systém, který nabízí opatření, jak vrátit lidi z šedé ekonomiky, a motivuje dlužníky začít s oddlužením.
- **Efektivní a digitální justice.** Propojit veřejné rejstříky se soukromými sektory, zjednodušit sdílení dat, reformovat fungování znalectví.

## Řešení

- Posílíme ochranu pronajímatelů v případech, kdy nemovitost obývá nepoctivý nájemce. Poctivým nájemcům dáme právo po určité době žádat o nájemní smlouvu na delší dobu.
- Do zákona o regulaci lobbování doplníme asistenty poslanců a senátorů, kteří často působí jako významní lobbisté. Novelizujeme zákon o ochraně oznamovatelů a posílíme práva těch, kteří nahlašují protiprávní jednání.
- Novelizujeme zákon o hromadných žalobách tak, aby více chránil spotřebitele, například úpravou zákonného finančního mechanismu.
- Zlepšíme anonymizéry soudních rozhodnutí tak, aby nezatěžovala justiční personál nadbytečnou korekturou a rozhodnutí mohla být bez problémů zveřejňována. Dokončíme zavedení elektronického spisu na soudech a maximálně digitalizujeme agendu justice.
- Transponujeme směrnici o ochraně osob zapojených do účasti veřejnosti před zjevně neopodstatněnými žalobními návrhy nebo zneužívajícími soudními řízeními tak, aby dostatečně chránila ty, kteří jsou aktivní ve veřejném prostoru, zejména novináře a lidskoprávní organizace.
- Transponujeme směrnici o modernizaci práva obchodních společností pro digitální éru, čímž usnadníme dostupnost údajů o obchodních společnostech, zvýšíme jejich transparentnost, zlepšíme propojení mezi orgány veřejné správy a snížíme administrativní zátěž v přeshraničních situacích. Na evropské úrovni budeme podporovat schválení důležité směrnice o boji proti korupci, která do státní správy zavádí vhodná protikorupční opatření. Transponujeme směrnici o boji proti praní špinavých peněz tak, abychom maximálně posílili kvalitu údajů v evidenci skutečných majitelů, a posílíme odpovídající analytické kapacity státu.
- Upravíme systém srážek ze mzdy tak, aby se z vyšších výdělků dlužníků nesrážela celá částka, ale jen její část, a tím podpoříme jejich motivaci více vydělavat a pracovat legálně. Vymáhání drobných veřejnoprávních pohledávek přesuneme pod Celní správu. Umozníme vstup do oddlužení i těm skupinám osob, které nejsou schopny hradit ani minimální měsíční splátku. Vyhodnotíme poslední úpravu insolvenčního zákona, sjednotíme praxi insolvenčních soudů a upravíme systém exekucí tak, aby více motivoval k návratu z šedé ekonomiky. Provedeme revizi výpočtu nezabavitelných částek. Budeme pokračovat v diskusi o zavedení teritoriality exekutorů. Novelizujeme občanský soudní řád a změníme právní úpravu chráněného účtu dlužníka tak, aby jeho využívání bylo pro dlužníky jednodušší a atraktivnější; zároveň zrealizujeme osvětovou kampaň. Usnadníme zaměstnavatelům přijímání lidí s exekucemi, abychom zvýšili zaměstnanost dlužníků a snížili administrativní zátěž. Posílíme sběr a využití dat o exekucích pro statistické a analytické účely.
- Přijmeme novelu zákona o spotřebitelském úvěru, která posílí ochranu spotřebitelů i podnikatelů a zajistí transparentnější podmínky úvěrů. Zaměříme se na vyřešení otázky predátorských poskytovatelů úvěrů a jiných forem zjevně nevýhodného financování. Rozšíříme oblasti a okruhy rozhodování mimosoudních orgánů, například Český telekomunikační úřad ve věci spotřebitelských smluv na mobilní tarify.
- Navýšíme finanční prostředky pro neziskové organizace při naplňování protikorupčních projektů a opatření.
- Budeme dále metodicky, personálně a finančně rozvíjet pozici soudního sociálního pracovníka na všech okresních a krajských soudech, aby mohl pomáhat například rodinám a dětem při rozvodových řízeních a usnadnit jim zvládání celého procesu. V rámci celé justice budeme rozvíjet koncept problem solving justice, jehož cílem nebude autoritativní rozhodnutí, ale skutečně vyřešení problému. Zasadíme se o lepší a efektivnější

fungování opatrovnické justice.

- Přijmeme nový zákon o rozhodčím řízení podle moderního vzoru Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo (UNCITRAL).
- Budeme pokračovat ve zjednodušování činnosti znalců a v jejich metodické podpoře. Znalcům zajistíme podmínky, které jim umožní, aby se výkon znalecké činnosti vyplatil. Sjednotíme standardy znaleckých posudků a k výkonu znalecké činnosti budeme pozitivně motivovat nižší administrativní zátěží a odpovídajícím finančním ohodnocením.
- Novelou zákona změníme koncepci dovolání a ústavních stížností tak, aby se Nejvyšší soud a Ústavní soud věnovaly skutečně jen důležitým případům a nebyly zahlceny nadměrným počtem podání.
- Přistoupíme k protokolu Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, čímž vnitrostátním soudům umožníme pokládat Evropskému soudu pro lidská práva předběžné otázky. Tím zjednodušíme soudní řízení a posílíme právní jistotu účastníků.
- Posílíme finanční ohodnocení zaměstnanců justice včetně zaměstnanců Ministerstva spravedlnosti.

## Moderní a restorativní trestní justice

### Cíle

- **Posilování ochrany obětí trestných činů, zejména zranitelných osob, a rozvoj restorativní justice.** Zvýšení zapojení Probační a mediační služby a nevládního neziskového sektoru do celého procesu. Dokončení přijímání nového a moderního trestního řádu a dekriminalizace společensky méně škodlivých a společensky přijímaných činů, jako je užívání lehkých drog pro vlastní potřebu.
- **Dokončení moderní trestní politiky státu,** která povede ke snížení počtu vězňů, efektivnější práci s vězněnými osobami a úspoře miliard korun ročně a umožní potrestaným návrat do společnosti.
- **Přijetí nových protikorupčních opatření** zaměřených na efektivní úpravu průtokových účtů, která v Česku dosud chybí. Přijetí novely

zákona připravené na základě návrhu pracovní skupiny, přičemž za nejvhodnější variantu je považováno řešení prostřednictvím trestního práva. Přijetí této úpravy v co nejkratším čase s ohledem na hrozbu praní špinavých peněz, zejména od osob napojených na Rusko.

### Řešení

- Posílíme ochranu obětí trestných činů, zavedeme prvky restorativní justice, dekriminalizujeme méně škodlivé jednání a podpoříme alternativní trestání pachatelů. Zasadíme se o vznik mapy poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, která bude zahrnovat advokáty, státní instituce i neziskové organizace.
- Dokončíme práce na první trestní politice státu, která jasně stanoví, jaká jednání a v jaké míře musí být postihována. Tato politika se stane vodítkem pro celou trestní justici i pro další vlády při přijímání opatření v oblasti trestní justice, zejména v otázkách způsobu trestání a úprav trestního práva. Přispěje ke zprehlednění trestního systému a v kombinaci s dalšími opatřeními ušetří státu miliardy korun ročně.
- Zasadíme se o zvýšení finančních prostředků na platy příslušníků a zaměstnanců Vězeňské služby ČR, abychom obsadili stovky volných míst. Investujeme do digitalizace vězeňství a nahradíme část lidské práce moderními technologiemi. Finančně a personálně posílíme Probační a mediační službu, která je v současnosti přetížená, kdy jeden pracovník řeší 80 až 120 případů. Výrazně navýšíme financování dotačních titulů na rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti, prevenci korupčního jednání a podporu práce s rodinami osob odsouzených k výkonu trestu odnětí svobody, protože na tyto programy dnes putuje pouze několik milionů korun ročně.
- Ve spolupráci s Probační a mediační službou a nevládním sektorem vybudujeme celostátní síť restorativních programů a zajistíme, aby k nim měla každá oběť i pachatel trestného činu přístup.
- Přijmeme nový trestní řád jako klíčový procesní předpis v oblasti trestního práva, který bude představovat základní soubor pravidel pro odsouzení pachatele. Moderní trestní řád zefektivní trestní řízení, sníží počet úkonů, zjednoduší je, celý proces urychlí a státu ušetří značné finanční prostředky.
- Upravíme institut podmíněného trestu odnětí svobody tak, aby byl efektivní a odpovídal zásadám trestání 21.

století. Téměř 50 % ukládaných trestů dnes tvoří podmíněné tresty, které samy o sobě zpravidla mají minimální efekt, proto je nutné je podpořit výchovným působením na pachatele.

- Vytvoříme celorepublikově dostupný systém práce s lidmi po propuštění, protože ke snížení recidivy je klíčová podpora v prvních dvou letech po ukončení trestu. Zajistíme efektivní podporu pro sociální stabilizaci a vstup trestaných osob na trh práce.
- Zlepšíme podmínky pro kontakt rodin a dětí s vězněným rodičem. V České republice je přibližně 30 000 dětí odsouzených rodičů a každý druhý odsouzený je zároveň rodičem. Děti jsou neviditelnými oběťmi trestné činnosti svých rodičů. Dnes je osobní kontakt s rodičem ve vězení povolen pouze 3 hodiny měsíčně, tedy pouhých 36 hodin ročně, což chceme změnit.
- Na evropské úrovni budeme prosazovat schválení revize směrnice o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti materiálním pohlavního zneužívání dětí. Transponujeme novelu směrnice o boji proti obchodování s lidmi. Transponujeme zásadní směrnici o potírání násilí na ženách a domácího násilí v souladu s doporučeními Evropské sítě pro práva obětí. Transponujeme klíčovou směrnici o vymáhání a konfiskaci majetku, která cílí na regulaci průtokových účtů a praní špinavých peněz ze zahraničí, a dáme větší pravomoci finanční správě k jejich kontrole.
- Na evropské úrovni budeme také prosazovat schválení revize směrnice o právech obětí a její urychlenou transpozici do českého práva. Zrychlíme vyplácení peněžité pomoci obětem trestných činů, která dnes trvá 6–8 měsíců.
- Transponujeme směrnici o trestněprávní ochraně životního prostředí a posílíme tak jeho ochranu, protože příznivé životní podmínky jsou pro rozvoj společnosti klíčové.
- V oblasti znalectví, zejména v oborech psychologie a psychiatrie, posílíme personální kapacity, financování i kvalitu posudků.
- Zavedeme třístupňovou soustavu státního zastupitelství.

## Efektivní a atraktivní volby

### Cíle

- **Efektivní volby:** Snížení nákladů a zvýšení transparentnosti a efektivity volebních procesů.
- **Atraktivní volby:** Zapojení mladé generace do veřejného dění již před dosažením 18 let.

### Řešení

- Změníme volební zákony tak, aby při hlasování existovala elektronická verze hlasů se zajištěním listinných kopií, které umožní přezkoumatelnost hlasování v případě důvodných podezření.
- Zavedeme volební právo pro občany od 16 let v komunálních volbách po rakouském vzoru a v evropských volbách.

## Akceschopná Poslanecká sněmovna

### Cíle

- **Zvýšení efektivity při projednávání zákonů** tak, aby každý poslanecký klub měl limitovaný čas a počet vystoupení k jednotlivému bodu, protože neomezené řečnění na plénu neprospívá nikomu. Primární projednávání návrhů zákonů bude probíhat na výborech, které budou přístupné veřejnosti, a na plénu bude prezentována pouze obecná rozprava se stanovisky jednotlivých poslanců a jejich klubů. Vládnoucí většina musí mít možnost prosazovat svůj program, opozice dostatek prostoru k vyjádření, ale nekonečné řečnění a obstrukce, jako je blokování jednacíh dnů mimořádnými schůzemi, přestávkami na porady klubů a výstupy řečníků s přednostním právem, jsou nepřijatelné.
- **Zachování demokratické rovnováhy v roli opozice** tím, že opozice bude mít právo svolávat jednání k důležitým tématům bez možnosti zablokování vládnoucí stranou či koalici.

Zajištění, aby interpelace probíhaly pravidelně a umožňovaly názorový střet opozice s členy vlády.

- **Prosazení technických a organizačních změn** s cílem, aby výkon funkce poslance byl lépe slučitelný s rodinným životem a umožnil širší zapojení různorodých skupin, včetně mladých lidí a rodičů. Modernizace fungování Poslanecké sněmovny sladěním jejího harmonogramu s běžným chodem společnosti a zavedením technických úprav, které zefektivní jednání a umožní větší flexibilitu v práci poslance.

### Řešení

- Prvním krokem k funkční a efektivní nově zvolené Poslanecké sněmovně bude rychlé schválení sněmovního usnesení, kterým stanovíme několik pravidel jednání včetně omezení řečnické doby; takové usnesení máme připravené v souladu s doporučeními iniciativy Moderní Sněmovna, kterou reprezentují i naše poslankyně. To, co nelze změnit pouhým usnesením, navrhujeme upravit v novele jednacího řádu, kterou předložíme hned v prvních měsících po volbách.
- O programu všech schůzí, s výjimkou mimořádných, bude rozhodovat pouze organizační výbor, ve kterém jsou zastoupeny všechny politické strany zvolené do Poslanecké sněmovny. Tím zajistíme, že každý poslanecký klub bude mít možnost přesvědčit ostatní o tom, o čem by se mělo na plénu jednat. Následné přednášení návrhů na změnu pořadu, často spojené s vleklými obstrukcemi a mnohahodinovými projevy, časově výrazně omezíme, právě s ohledem na to, že o programu má primárně rozhodovat organizační výbor. Tento krok umožní větší předvídatelnost jednání.
- Každý bod jednání musí mít předem schválenou časovou dotaci, o které rozhodne organizační výbor, a to buď rovnoměrně pro všechny poslanecké kluby, nebo poměrně na základě jejich síly určené na začátku volebního období, což lze provést novelou jednacího řádu. Tím zajistíme, že nebude probíhat několikadenní bezbřehá a nesouvisějící rozprava k návrhům. Druhou možností je stanovení počtu a délky vystoupení jednotlivých poslanců, což lze upravit přijetím autonomního sněmovního usnesení, které máme připravené.

- Návrhy na změnu pořadu schůze bude mít možnost podat pouze omezený počet poslanců z poslaneckého klubu nebo jen jedna osoba za celý poslanecký klub; nezařazeným poslancům toto právo nepřísluší. Tím zpřehledníme program schůze a vyhneme se překotným změnám, u kterých je předem zřejmé, že nemají šanci na schválení. Primárně se bude vycházet z programu navrženého organizačním výborem a případně ze změn, na kterých se členové výboru dohodnou před zahájením schůze.
- Nově zvolená Poslanecká sněmovna bude mít možnost se usnést, že chce pokračovat v projednávání vybraných návrhů z předchozího volebního období. Tím zajistíme, že mnohaletá práce nespadne pod stůl jen proto, že se návrh nestihl projednat do voleb.
- Přestávky na poradu poslaneckých klubů nově nebude možné řetězit způsobem, který by vedl k zablokování jednacího dne.
- Faktické poznámky mají sloužit k bezprostřední reakci na předřečníka, nikoliv k vyvolávání hádek. Proto je nutné omezit jejich celkový počet napříč poslaneckými kluby.

Z/Z: STAN

# STAROSTOVÉ

a nezávislí

Tato brožura slouží jako podkladový materiál pro sněm Starostů a nezávislých.

Hlavní kancelář

Sídlo a doručovací adresa

Fakturace

Malostranské nám. 266/5

118 00 Praha 1

Telefon

+420 737 776 048

E-mail

info@stan.cz

Web

www.stan.cz